

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA EVROPSKÉ INTEGRACE

Austrálie a její postavení v mezinárodní ekonomické integraci

Australia and Its Position in International Economic Integration

Student: Bc. Denisa Doleželová

Vedoucí diplomové práce: Ing. Iva Honová, Ph.D.

Ostrava 2012

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Denisa Doleželová**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **6210T004 Eurospráva**
Téma: **Austrálie a její postavení v mezinárodní ekonomické integraci**
Australia and Its Position in International Economic Integration

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Ekonomicko – politický profil Austrálie
 3. Zapojení Austrálie do mezinárodní spolupráce a ekonomické integrace
 4. Vnější vztahy Austrálie se zeměmi Evropské unie
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratek
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- BALDWIN, Richard a Charles WYPLOSZ. *Ekonomie evropské integrace*. Praha: Grada, 2008. 475 s. ISBN 978-80-247-1807-1.
CIHELKOVÁ, Eva et al. *Světová ekonomika - základní rysy a tendence vývoje*. Praha: Oeconomica, 2004. 258 s. ISBN 80-245-0687-4.
SCOLLAY, R., CH. FINDLAY a U. KAUFMANN. *Australia New Zealand closer economic relations trade agreement (ANZCERTA) and regional integration*. Singapore: ISEAS, 2011. 116 s. ISBN 978-981-4279-98-7.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Iva Honová, Ph.D.**

Datum zadání: 25.11.2011

Datum odevzdání: 27.04.2012

prof. Ing. Karel Skokan, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežné prohlášení

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.“

V Ostravě dne 27. dubna 2012

.....

Bc. Denisa Doleželová

Obsah

1	Úvod.....	6
2	Ekonomicko - politický profil Austrálie.....	7
2.1	Hlavní historické mezníky	7
2.2	Vzájemná propojenost Spojeného království s Austrálií	8
2.3	Administrativně - politické uspořádání.....	8
2.3.1	Politický systém Austrálie	8
2.3.2	Administrativní členění.....	10
2.4	Demografická struktura obyvatelstva	10
2.5	Imigrace	12
2.6	Ekonomická charakteristika Austrálie	13
2.6.1	Australská měna.....	15
2.6.2	Hrubý domácí produkt	16
2.6.3	Inflace a úroková sazba.....	17
2.6.4	Nezaměstnanost	18
2.7	Zahraniční obchod	19
2.7.1	Export Austrálie dle zboží, služeb a trhů	21
2.7.2	Import Austrálie dle zboží, služeb a trhů	24
2.8	Zhodnocení australské ekonomiky	27
3	Zapojení Austrálie do mezinárodní spolupráce a ekonomické integrace	29
3.1	Teoretické vymezení mezinárodní spolupráce a ekonomické integrace ve světě	29
3.2	Mezinárodní organizace.....	32
3.2.1	Austrálie ve Světové obchodní organizaci.....	32

3.2.2	Austrálie v Organizaci pro hospodářskou spolupráci a rozvoj	34
3.3	Skupina 20	35
3.4	Spolupráce na základě dohod o volném obchodu.....	36
3.4.1	Bližší ekonomická dohoda mezi Austrálií a Novým Zélandem	37
3.4.2	Dohoda o volném obchodu mezi Austrálií a Thajskem.....	40
3.4.3	Dohoda o volném obchodu mezi Austrálií a Singapurem	44
3.4.4	Dohoda o volném obchodu mezi Austrálií a Chile.....	46
3.4.5	Dohoda o volném obchodu mezi Austrálií a USA	48
3.4.6	Dohoda ASEAN – Austrálie - Nový Zéland o zóně volného obchodu ..	50
3.5	Spolupráce Austrálie v dalších uskupeních	54
3.5.1	Asijsko-tichomořské hospodářské seskupení	54
3.5.2	Sdružení pobřežních států Indického oceánu pro regionální spolupráci.....	56
3.6	Zhodnocení Austrálie v zapojení do mezinárodní spolupráce a ekonomické integrace	59
4	Vnější vztahy Austrálie se zeměmi Evropské unie	63
4.1	Ekonomika Evropské unie	63
4.2	Základní zakotvení vztahů mezi Austrálií a EU	64
4.3	Dosažené výsledky ve vztahu Austrálie – EU	66
4.3.1	Obchod Austrálie - EU	68
4.4	Vztah Austrálie a Spojeného království.....	69
4.4.1	Spojené království zapojené do ekonomické integrace	69
4.4.2	Ekonomický přehled Spojeného království	70
4.4.3	Vzájemná vazba mezi Spojeným královstvím a Austrálií	71
4.4.4	Bilaterální hospodářské a obchodní vztahy	72
4.5	Vztah Austrálie a Německa	74

4.5.1	Německo zapojené do ekonomické integrace.....	74
4.5.2	Ekonomický přehled Německa	74
4.5.3	Vzájemná vazba mezi Německem a Austrálií	76
4.5.4	Bilaterální hospodářské a obchodní vztahy	76
4.6	Zhodnocení vnějších vztahů Austrálie s Evropskou unií.....	78
5	Závěr.....	82
	Seznam použité literatury	86
	Seznam grafů.....	97
	Seznam tabulek	98
	Seznam zkratek	100

1 Úvod

Pojmem mezinárodní ekonomická integrace se rozumí proces propojování rozdílných zemí, mezi kterými se odstraňují bariéry vzájemného obchodu. Tato diplomová práce se soustředí na postavení jedné konkrétní země v mezinárodní ekonomické integraci - Austrálie. Rozebrány jsou zejména uzavřené bilaterální dohody, členství v regionální a globální ekonomické integraci i partnerský a obchodní vztah s Evropskou unií.

Práce je tematicky členěna do tří stěžejních kapitol. Po úvodu následuje první hlavní kapitola diplomové práce „Ekonomicko – politický profil Austrálie“, která charakterizuje hospodářské postavení Austrálie ve světové ekonomice.

Ve druhé hlavní kapitole „Zapojení Austrálie do mezinárodní spolupráce a ekonomické integrace“ je proveden rozbor australských bilaterálních vztahů i výhod plynoucích ze členství v mezinárodních organizacích a uskupeních, zejména jsou kvantifikovány dosažené výsledky během posledních let.

„Vnější vztahy Austrálie se zeměmi Evropské unie“ jsou poslední hlavní kapitolou analyzující vzájemný vztah Austrálie s Evropskou unií. Zejména podrobněji je rozebrán vztah se Spojeným královstvím, z důvodu členství Austrálie ve sdružení Společenství národů, a Německem, z důvodu pozice největšího exportéra z EU.

Cílem diplomové práce je zhodnotit postavení Austrálie v mezinárodní ekonomické integraci a identifikovat její obchodní vztahy. Dílčím cílem je analyzovat australskou ekonomiku, teoreticky vymezit pojmy související s mezinárodní ekonomickou integrací, rozebrat podepsané bilaterální dohody o volném obchodu a zhodnotit výsledky plynoucí ze členství v regionálních a globálních ekonomických integracích. Hlavními metodickými postupy pro zpracování práce je metoda deskripce, komparace, analýzy a dedukce.

2 Ekonomicko - politický profil Austrálie

Austrálie, oficiálně nazývaná Australským společenstvím či Australským svazem, leží mezi Indickým a Tichým oceánem v jihovýchodní Asii. Rozloha menší než 7,7 milionů km² jej řadí mezi nejmenší kontinent a současně i jako šestou největší zemi světa. V roce 1908 bylo město Canberra vyhlášeno hlavním městem, jakožto kompromis sporu o tento titul mezi největšími městy Austrálie - Sydney a Melbourne. Kontinent nedisponuje žádnými suchozemskými hranicemi, proto ke své moci využívá velké množství zákonů ohledně využití přilehlých vod. Mezi její severské sousedy se řadí Indonésie, Východní Timor a Papua Nová Guinea, severovýchodními jsou Šalamounovy ostrovy, Vanuata a Nová Kaledonie a jihovýchodními Nový Zéland [22].

Austrálie vyniká moderním průmyslovým hospodářstvím se sofistikovanými výrobky a službami, disponuje silnou základnou dovedností, vysoce kvalitním vzděláváním, profesní přípravou a informačními technologiemi. Dle statistik Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) byla Austrálie během posledních deseti let pátou nejrychleji rostoucí ekonomikou, překonala Spojené státy americké (USA), Kanadu i většinu zemí Evropské unie (EU) [19].

2.1 Hlavní historické mezníky

Domorodí obyvatelé, nazývaní Austrálci či Aboridžinci, přišli do Austrálie asi před 42 000 lety. Hustota obyvatel byla v minulosti velice nízká, pohybovala se kolem 1 obyvatele na 1 km². Prvními evropskými objeviteli Austrálie byli Holanďané a Španělé, kteří vstoupili na australskou pevninu v roce 1606. O 164 let později připlul na tento kontinent James Cook a ve stejné době byla tato země prohlášena za Nový Jižní Wales, jenž je součástí Spojeného království. V roce 1788 došlo k založení města Sydney prostřednictvím využití této destinace jako trestanecké kolonie. Kvůli přelidnění Spojeného království postupně docházelo (nezávisle na sobě) i ke vzniku kolonií dobrovolných. V roce 1851 zasáhla Austrálii zlatá horečka, která přilákala další vlnu přistěhovalců. Po 2. světové válce se počet obyvatel více než zdvojnásobil, imigranti přicházeli převážně ze Středního východu, Asie a Latinské Ameriky. V letech 1945 – 2000 bylo v Austrálii téměř 5,9 milionů přistěhovalců, což byl každý druhý obyvatel ze sedmi. Britové a Irové jsou největšími zdroji poválečných přistěhovalců, dále následují Italové, Řekové, obyvatelé

Nového Zélandu a bývalé Jugoslávie [66, 67]. Na konci 90. let 19. století se kolonie spojily ke schválení ústavy a v roce 1901 vytvořily Australský svaz [67].

2.2 Vzájemná propojenost Spojeného království s Austrálií

Austrálie je od roku 1901 konstituční monarchií, která se v roce 1931 stala členem Společenství národů (Commonwealthu), kterým vládne britský panovník. Královna Alžběta II. je respektovanou hlavou států v 15 zemích Commonwealthu (včetně Austrálie), v ostatních členských zemích je uznávána pouze jako hlava Commonwealthu, nikoliv jako panovník dané země (členské země Commonwealthu se nacházejí v příloze č. 1).

Austrálii se Spojeným královstvím vzájemně spojuje společná historie, kultura, instituce, jazyk, bezpečnostní zájmy i obchodní a investiční spolupráce. Vzhledem k historii Austrálie, jakožto kolonie Spojeného království, je pro obě země velice důležité udržení vzájemných pevných vazeb. Politické vztahy mezi Londýnem a Canberrou se opírají o silný bilaterální dialog vyšších představitelů vlády, ministrů a vyšších úředníků. Formální hospodářské vztahy mezi oběma zeměmi po vstupu Spojeného království do Evropského hospodářského společenství v roce 1973 výrazně ochably. To však nemění nic na skutečnosti, že Spojené království je pro Austrálii druhým největším zahraničním investorem na světě a Austrálie je pro Spojené království sedmým největším přímým zahraničním investorem.

Bližší obchodní vztahy mezi Austrálií a Spojeným královstvím jsou řešeny v kapitole s názvem Vnější vztahy Austrálie se zeměmi Evropské unie.

2.3 Administrativně - politické uspořádání

2.3.1 Politický systém Austrálie

Austrálie je státním uspořádáním federací. Na rozdíl od Spojeného království má Austrálie psanou ústavu. I přes tuto skutečnost se může pyšnit velkým vlivem tradic a zvyků v oblasti politické kultury. V této zemi funguje systém dvou stran (po britském vzoru), kde na jedné straně politického spektra působí socialistická strana a na straně druhé koalice dvou konzervativně - liberálních stran. V důsledku tohoto dělení se vytváří poměrně stabilní vlády s existencí stínového kabinetu [96]. Austrálie je demokratickou zemí, která byla průkopníkem v tajném hlasování i v hlasování pro ženy. Její vládní systém odráží britské a severoamerické modely liberální demokracie, ale má jedinečné australské

rysy. Královnou Austrálie je Alžběta II., jenž je zastupovaná generálním guvernérem na federální úrovni a guvernéry na úrovni státní. Generálnímu guvernérovi dává ústava výkonnou moc, avšak za běžných okolností ji aplikuje pouze na žádost premiéra [22].

V Australském svazu je moc rozdělena do tří kategorií [79]:

- zákonodárná - reprezentovaná Australským parlamentem, jehož součástí je senát, sněmovna reprezentantů a královna zastupovaná generálním guvernérem,
- výkonná – představovaná Federální výkonnou radou v čele s generálním guvernérem a se členy zastávající funkci premiérů a ministrů,
- soudní - zastupovaná Nejvyšší soudem Austrálie a ostatními níže postavenými soudy, které jsou na orgánech Spojeného království formálně nezávislé od roku 1986.

Právo volit do obou komor federálního parlamentu (i do státních parlamentů) mají všichni občané Australského svazu, kteří přesáhli věkovou hranici 18 let a kteří se zaregistrovali jako voliči. V zemi působí tři hlavní politické strany:

- Australská strana práce – často nazývána Australskou labouristickou stranou. Je to typická levicová sociálně - demokratická strana opírající se o tradiční témata světové levice (budování sociálního sátu, likvidace nezaměstnanosti, státní ochrana zaměstnanců, rovná práva a příležitosti). V posledních federálních volbách, které se uskutečnily v roce 2007, zvítězila Australská strana práce a ministerským předsedou se stal lídr strany Kevin Rudd [8]. Ten byl však na vnitrostranické konferenci v červnu 2010 ve vedení strany vystřídán Julií Gillard, která jej současně nahradila i ve vedení vlády a stala se tak první premiérkou v historii země;
- Liberální strana Austrálie – strana pravicově orientovaná, která si klade za cíl snížit daně a vládní výdaje, podporovat podnikání a obecně individuální aktivity. V době svého vládnutí se uchylovala ke státním zásahům do hospodářství, zejména bojovala za snížení nezaměstnanosti, zvýšení životního standardu obyvatel a podporovala rozvoj australského průmyslu a exportu. Liberální strana Austrálie podporuje dobrovolné placení zdravotního a důchodového pojištění. Tuto stranu ve volbách preferují především podnikatelé z velkých měst [8]. Liberální strana práce vládla nepřetržitě od roku 1996 až do posledních voleb, kdy byla vystřídána

Australskou stranou práce. Prezidentem této strany je od února 2008 Alan Stockdale.

- Národní strana Austrálie – konzervativní a antisocialistická strana, která původně reprezentovala především zájmy lidí z venkova a menších měst. Strana je proti zásahům do soukromého sektoru, podporuje podnikání, požaduje decentralizaci a přesun výrazného podílu vládnutí na orgány jednotlivých států [8]. Národní strana Austrálie je v opozici s Liberální stranou Austrálie. Funkci prezidenta strany zastává od roku 2007 Warren Errol Truss.

2.3.2 Administrativní členění

Austrálie je rozdělena do spolkových států, federálních teritorií a malých ostrovních teritorií. Každý ze šesti států má své hlavní město: Nový Jižní Wales - Sydney, Queensland - Brisbane, Jižní Austrálie - Adelaide, Tasmánie - Hobart, Victoria – Melbourne a Západní Austrálie – Perth (mapa s přehledným členěním Austrálie je připojena v příloze č. 2). Každý stát má své vlastní státní ústavy rozdělené mezi zákonodárnou, výkonnou a soudní moc a australskou vládu. Všech 6 státních parlamentů je oprávněno přijímat zákony vztahující se k jakýmkoli záležitostem, která nejsou pod kontrolou společenství podle § 51 australské ústavy [46].

Mezi federální teritoria se řadí Teritorium Jervisova zátoka, Severní teritorium a Teritorium hlavního města. Poslední dvě jmenovaná území fungují podobně jako státy, avšak svazový parlament může jejich veškerou legislativu nejen upravit nebo změnit, ale dokonce i zrušit. Další oblasti jsou pod legislativní pravomocí státních parlamentů [46].

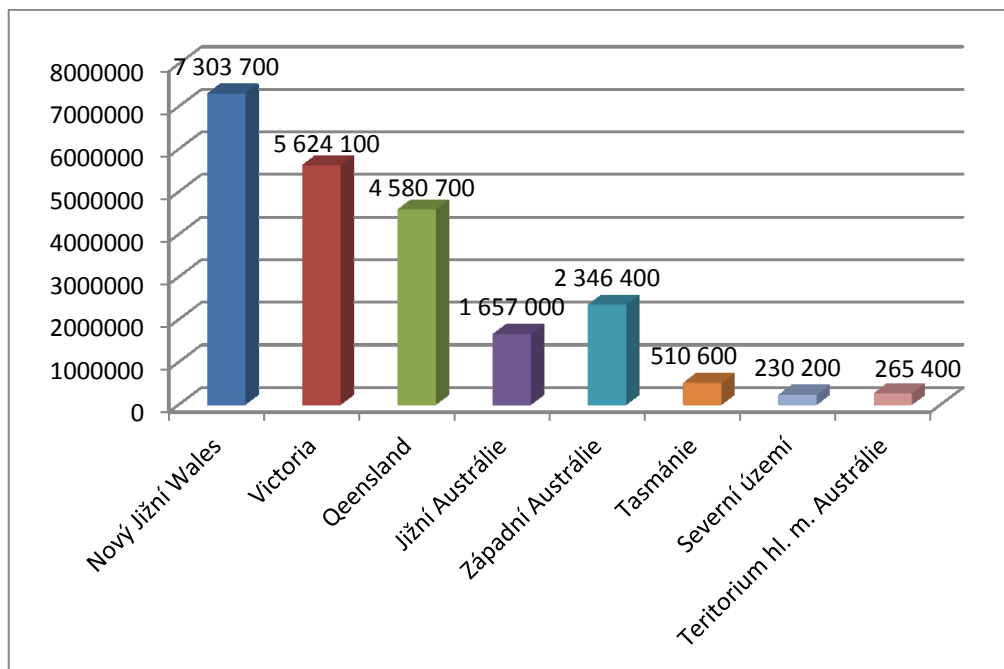
Součástí Austrálie je i 6 zámořských území, mezi obydlená patří: Norfolk, Vánoční ostrov, Kokosové ostrovy a několik neobydlených: Ashmorův a Cartierův ostrov, Ostrovy Korálového moře, Heardův a MacDonaldovy ostrovy a Australské antarktické teritorium [46].

2.4 Demografická struktura obyvatelstva

Předběžný odhad počtu obyvatel Austrálie k 30. červnu 2011 byl 22 620 600 osob, což byl nárůst o 320 800 osob od posledního odhadu uskutečněného dne 30. června 2010 [18]. V následujícím grafu je přehledné rozložení obyvatelstva dle teritorií. Nej hustěji obydleným státem je Nový Jižní Wales (7 303 700 obyvatel), neboť jeho

metropolí je velkoměsto Sydney. Z důvodu nejmenší rozlohy je v žebříčku osídlení na posledním místě Teritorium hlavního města Austrálie (265 400 obyvatel).

Graf 2.1: Rozložení obyvatelstva dle států v červnu 2011

Zdroj: Australian Bureau of Statistics, 2011 [18], vlastní úprava

Průměrný roční přírůstek je 1,9 %, který je tvořen z přirozeného přírůstku a migrace. Demografické složení dle věku (rok 2011) [73]:

- 19 % věk 0 – 14 let,
- 67 % věk 15 – 64 let,
- 13 % věk 65 let a více.

Australská historie rychlosti přírůstku populace měla různé příčiny, např. první velký nárůst obyvatelstva nastal kolem roku 1851 při vypuknutí zlaté horečky, kdy do Austrálie přijíždělo plno nových osadníků. Za velké ekonomické krize (zvané Velká deprese) ve 30. letech klesl přirozený nárůst obyvatelstva 2-3x, oproti vzniku australské federace v roce 1901. Po 2. světové válce se v důsledku tzv. baby boomu, kdy se do Austrálie navrátili muži z války a měli děti, zvýšil přirozený nárůst opět asi 2x. To trvalo zhruba do počátku 60. let. Poté došlo opět ke zvratu v důsledku klesající plodnosti, která trvá až dodnes [49]. Klesající plodnost spolu s vymíráním stárnoucí populace pravděpodobně povede k zastavení růstu populace a dokonce k jejímu snižování.

2.5 Imigrace

Národním jazykem Austrálie je angličtina, avšak v etnických hromadných sdělovacích prostředcích jsou používány téměř všechny jazyky přistěhovalců (včetně českého). V 80 % australských domácností se mluví anglicky, avšak dalším nejčastěji používaným jazykem je čínština (2 %), italština (2 %) a řečtina (1,5 %) [73].

Velkou výhodou australských migrantů je při cestování nejen jazyková výbava, ale i jiné dovednosti spojené s pracovní činností, které jsou v dnešní globální ekonomice velice cenné. Směřují zde vysoce kvalifikovaní mladí lidé, kteří chtějí začít nový život v jiné zemi.

Národnostní složení Austrálie je následující [73]:

- 70 % potomci britských a irských přistěhovalců,
- 15 % přistěhovalci z ostatních evropských národů,
- 12 % přistěhovalci asijského původu,
- 2 % původní obyvatelé – Austrálci.

Ekonomika země je silná, proto si Austrálie může dovolit aktivně podporovat příliv kvalifikovaných migrantů. Pokud chtějí cizinci pracovat v této zemi, musí projít přes systém přidělující body za pracovní zkušenosti, kvalifikaci a jazykové znalosti. Přistěhovalecké vízum lze získat i jinými způsoby, např. australskou rodinnou migrací či pomocí humanitárních programů. Od 1. července 2011 byla oznámena nová nezávislá testovací migrace kvalifikovaných míst. Nový imigrační bodový systém klade větší důraz na praxi a vysokou úroveň vzdělání. Body jsou i nadále poskytovány pro studium v Austrálii, ale nejsou uděleny pro povolání, která nejsou uvedena v Seznamu kvalifikovaných zaměstnání v Austrálii [94].

Pokud žadatel touží pracovat v Austrálii a chce postoupit do „užšího kola“ k získání víza, musí splnit základní požadavky [93]:

- věk pod 50 let,
- dostatečně vysoká úroveň angličtiny,
- minimálně středoškolské vzdělání,
- povolání žadatele se musí nacházet na Seznamu kvalifikovaných povolání,

- žadatel musí mít potřebné pracovní zkušenosti ve svém nominovaném zaměstnání, nebo musí splnit dvouletý studijní požadavek.

2.6 Ekonomická charakteristika Austrálie

Austrálie je velice rozmanitým kontinentem, který je zajímavý nejen po stránce ekonomického bohatství, ale disponuje i značným bohatstvím přírodním. Na australském území se vyskytuje 10 % světové biologické rozmanitosti a velké množství původních druhů rostlin, zvířat a ptáků, které neexistují nikde jinde na světě. Austrálie se zavázala k zachování tohoto jedinečného životního prostředí prostřednictvím přírodního dědictví.

Ekonomika Austrálie patří k nejrozvinutějším moderním tržním ekonomikám na světě [54], která je tvořena z 68 % HDP sektorem služeb. Austrálie je významným vývozcem přírodních zdrojů, energie a potravin. Z přírodních zdrojů oplývá zejména rozsáhlými nalezišti uhlí, železné rudy a zlata, dále se v Austrálii těží bauxit, ropa, zemní plyn, olovo, zinek, cín, měď, mangan, stříbro, diamanty, nikl, platina, zirkon, palladium, rutil, ilmenit, sůl, uran a opály - celková těžba nerostných surovin představuje 19 % HDP [85, 53]. Mezi nejdůležitější průmyslová odvětví patří hutnictví (barevné kovy, hliník a surové železo), petrochemie (rafinérie ropy), strojírenství (výroba aut), chemie (plastické hmoty, kyseliny, superfosfáty), potravinářský a textilní průmysl. Orná půda zaujímá pouze přes 6 %, louky a pastviny 54 % a lesy 19 % Austrálie. Mezi významné zemědělské plodiny patří pšenice, ječmen, oves, rýže, cukrová třtina, bavlna, luštěniny, brambory, sorgo, zelenina, ovoce, řepka, vinné hrozny, tabák, chmel a slunečnice. Velice významný je v této zemi chov ovcí, skotu, prasat, koní, drůbeže, ale i rybolov. Mezi nejdůležitější průmyslová centra patří Sydney a Melbourne.

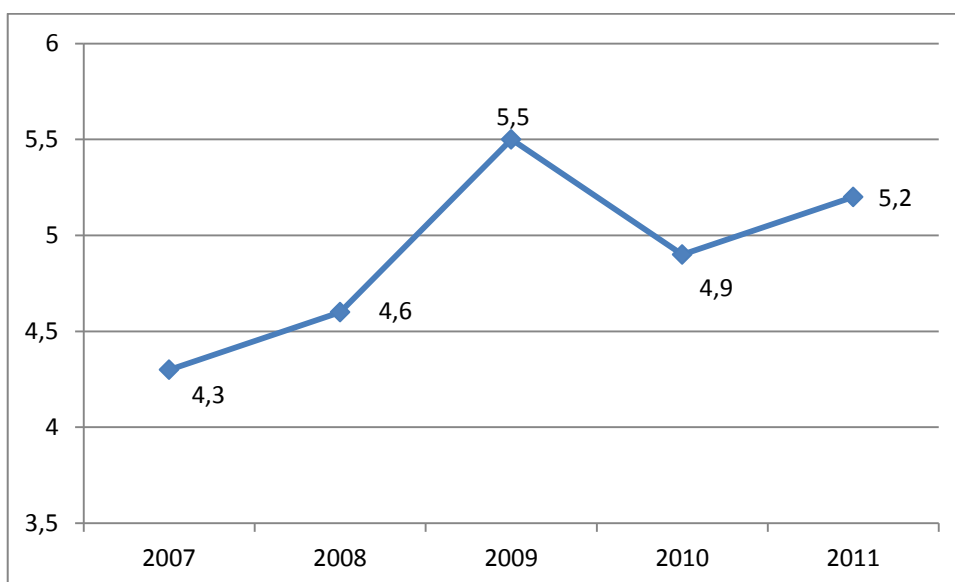
Austrálie má jeden z nejvyšších životních standardů Skupiny 20-ti největších ekonomik světa (G20) a její ekonomika patří mezi nejsilnější a nejlépe fungující ekonomiky světa. Australský svaz se také řadí, dle parity kupní síly, k prvním dvaceti nejbohatším národům - dle Mezinárodního měnového fondu (MMF) se v roce 2011 umístila na 11. pozici [69]. Ekonomické postavení si ve světě vydobyla prostřednictvím plnění svých závazků, osvědčeným prováděním makroekonomické politiky a širokého přijetí omezující fiskální politiky [87].

Australská ekonomika se vyznačuje otevřeností a inovací, se závazkem australské vlády udržet silný hospodářský růst, ke kterému dochází od roku 1990. Během posledních

deseti let tato destinace prokazuje solidní růst produktivity, jež je doprovázen nízkou inflací a úrokovými sazbami. Austrálie má dobře vyvinutý vzdělávací systém a počtem účastníků se řadí mezi největší na světě. Každý rok do této země zavítá čím dál větší počet zahraničních studentů [22, 65, 45].

V Austrálii se v době globální krize neprojevovaly problémy na trhu hypoték, tak jako v ostatních částech světa, dokonce ji ani nepostihly problémy spojené s provázaností bank na finanční instituce v zahraničí, které finanční a hospodářskou krizi zglobalizovaly. Problémy však Austrálie měla spojené s velmi výrazným poklesem zahraniční poptávky po surovinách i dalším zboží, jež následně vedl k citelnému poklesu ziskovosti firem, k omezení investic, ke snížení spotřebitelské poptávky a k poklesu zaměstnanosti.

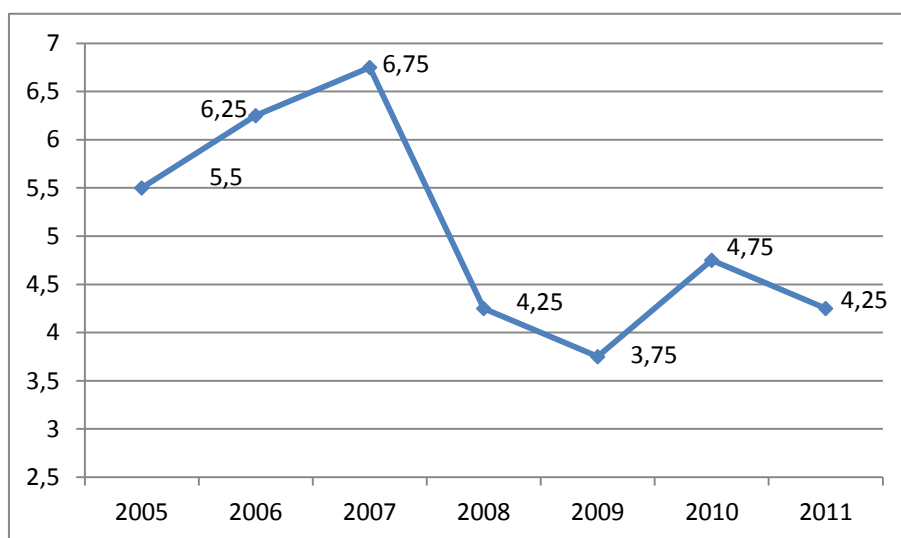
Graf 2.2: Vývoj nezaměstnanosti v Austrálii za období 2007 – 2011 (v %)

Zdroj: Trading Economics, 2012 [92], vlastní úprava

Austrálie na tento fakt zareagovala zavedením finančních stimulů, avšak i přes výrazné snížení základní úrokové sazby (viz graf 2.3) se Austrálie mírnému hospodářskému poklesu nevyhnula. Jednalo se však o pokles velice mírný ve srovnání s vývojem ostatních světových vyspělých ekonomik [73].

Graf 2.3: Vývoj základní úrokové sazby za leden 2004 – leden 2010 (v %)

Zdroj: Trading Economics, 2012 [91], vlastní úprava

2.6.1 Australská měna

Na tomto kontinentě je od 14. února 1966 používána národní měna s názvem Australský dolar (AUD). Díky minimálním zásahům australské vlády na zahraničních trzích a stabilnímu ekonomickému i politickému prostředí v Austrálii je AUD oblíbený především u obchodníků s devizami [23, 81].

Ve druhé polovině roku 2008 došlo v důsledku poklesu cen komodit a odlivu zahraničního kapitálu z komoditně orientovaných investic k zaznamenání silného poklesu australské měny, především vůči Americkému dolaru (USD). Od začátku krize v říjnu 2008 posílil australský dolar vůči americkému o 66 %, přitom v roce 2006 bylo možné za australské platidlo získat dokonce jen 0,6 USD. Posílení AUD vůči USD proběhlo i v průběhu let 2009 – 2010, avšak zanedlouho se opět vrátil na své směnné hodnoty před globální krizí. V roce 2010 posílil AUD proti USD o 13 % [80, 68].

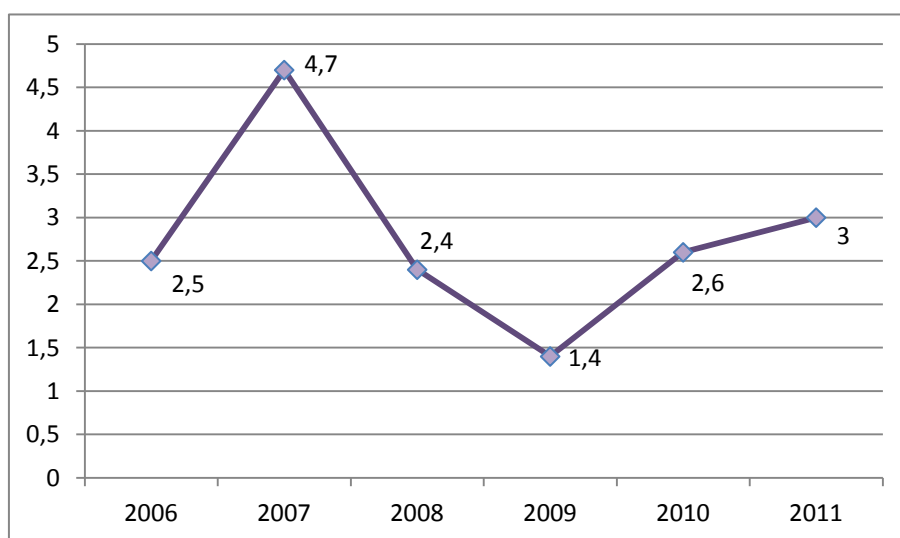
Silný kurz měny zajišťuje Australanům levnější dovoz zboží a služeb ze zahraničí, avšak současně také zhoršuje konkurenceschopnost australského zboží na zahraničních trzích. Na počátku roku 2011 se držel AUD většinou nad hodnotou USD a 28. března 2011 dokonce prolomil hodnotu 1,03 USD. Stalo se tak poprvé od roku 1982, kdy je směnná hodnota australského platidla určována plovoucím kurzem [68].

2.6.2 Hrubý domácí produkt

V letech 2006, 2007, 2010 a 2011 byl v Austrálii zaznamenán růst hrubého domácího produktu (HDP), avšak mezidobí let 2008 – 2009 se neslo ve znamení poklesu HDP. Světová ekonomická a finanční krize se v tempu růstu australského HDP projevila na počátku roku 2009, kdy se růst HDP pohyboval v záporných hodnotách, jenž se ve statistikách australského hospodářství objevil poprvé od roku 2000, kdy se v posledním kvartálu uvedeného roku hospodářství propadlo kvůli zavedení daně z přidané hodnoty [90]. To však neznamená, že se tato situace z prvního kvartálu roku 2009 opakovala i ve zbylých kvartálech. Celkový růst HDP v roce 2009 činil 1,4 %.

Na počátku roku 2009 byla nezaměstnanosti naměřena hodnota přes 5 % a v důsledku razantního snižování základní úrokové sazby došlo i k oslabení australské domácí měny. Následkem klesajících výdajů domácností, nižších investičních výdajů a zároveň menší poptávky přicházející ze zahraničí se výkonnost australské ekonomiky v průběhu roku 2009 citelně snížila. Mezi hlavní hnací síly růstu HDP patřila spotřebitelská poptávka a investice státního i soukromého sektoru do infrastruktury a výstavby domů na bydlení i pro komerční účely, což mělo do značné míry vliv na zpomalení růstu nezaměstnanosti. Tento trend trval až do roku 2010, kdy bylo zaznamenáno 2,6 % tempo růstu HDP, což je tedy o 1,2 procentního bodu (pb) více, než v roce 2009.

Graf 2.4: Tempo růstu HDP za období 2006 – 2011 (v %)

Zdroj: Trading Economics, 2012 [90], vlastní úprava

Počátek roku 2011 nevypadal pro australskou ekonomiku moc slibně, neboť započal zpomalením růstu hospodářství v důsledku přírodních katastrof v podobě požárů, povodní a cyklonu Yasi. Tento neblahý vliv se nejznatelněji projevil v poklesu růstu HDP v prvním kvartálu roku 2011.

Tab. 2.1: Vývoj HDP za období 2006 – 2011 (v USD)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011 (b)
HDP v běžných cenách (mld.)	785,8	954,6	1 061,0	986,6	1 236,0	1 448,2
HDP v paritě kupní síly (mld.)	737,1	793,6	831,9	850,6	882,4	918,5
HDP na hlavu	37 645	44 893	48 823	44 509	55 160	64 351
HDP na hlavu v paritě kupní síly	35 310	37 321	38 282	38 751	39 699	40 816

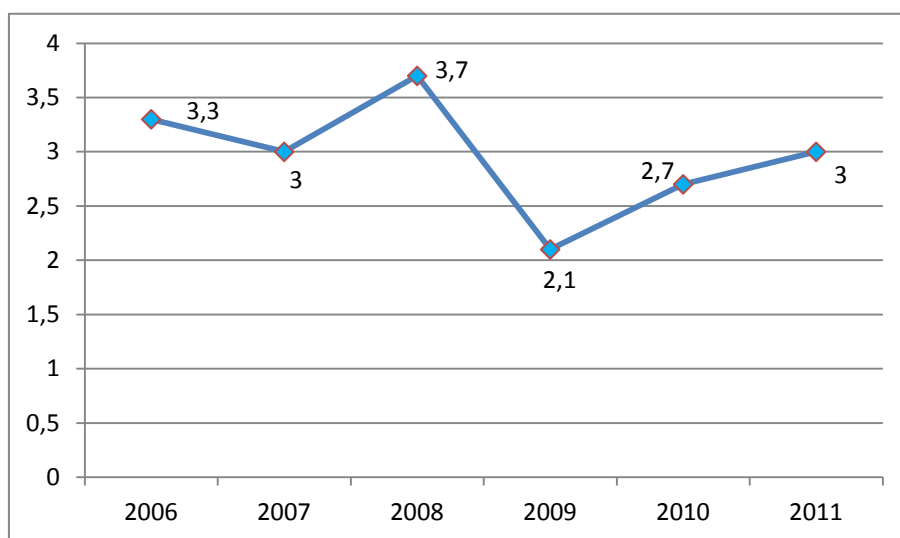
Zdroj: Australia's trade with the European Union, 2010 [34], vlastní úprava

(b) Odhad MMF

2.6.3 Inflace a úroková sazba

Reserve bank of Australia (RBA), která je Centrální bankou Austrálie, si stanovila, že cílem měnové politiky bude dosáhnout míry inflace ve výši 2 - 3 % v průměru za celý cyklus. Tato míra by neměla podstatně narušit ekonomické rozhodování ve společnosti. Snahou je poskytovat disciplínu při rozhodování v měnové politice, a taktéž tento inflační cíl slouží jako útočiště soukromého sektoru při inflačních očekávání. Inflace měřena na území Austrálie dosáhla v roce 2011 hodnoty 3 %. Do cenového koše nejvíce ve 4. kvartálu roku 2011 přispívaly ceny pojišťovacích a finančních služeb, vzdělání, doprava, bydlení, zdraví, alkohol, tabák a potraviny [82]. Stanovený cíl se RBA nepodařilo dodržet od roku 2006 – 2011 pouze v roce 2008, kdy inflace dosáhla 3,7 %.

Graf 2.5: Inlace v Austrálii za období 2006 – 2011 (v %)

Zdroj: Australia's trade with European Union, 2010 [34], vlastní úprava

Poznámka: rok 2011 odhad MMF

Na zasedání RBA v prosinci 2011 bylo dohodnuto snížení úrokové sazby oproti předešlému měsíci o 25 bazických bodů, tedy na 4,25 %. Byl to druhý měsíc v řadě, kdy RBA v roce 2011 snížila oficiální úrokové sazby. Většina ekonomů předpovídá ještě pár škrťů na počátku roku 2012. Inlace leží na začátku 1. kvartálu na dně rozsahu 2 - 3 % RBA cíle, avšak nejistotu Austrálie spatřuje ve světových trzích – zejména v Evropě [83].

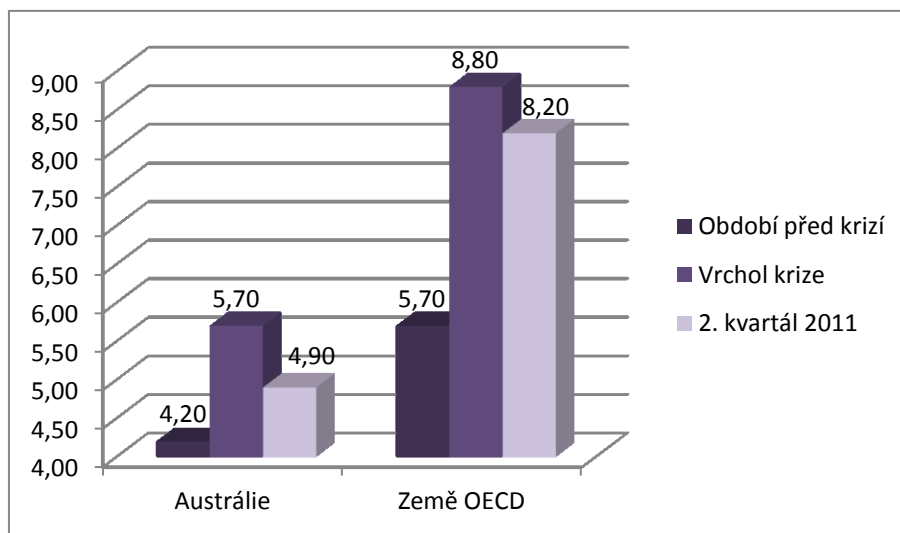
2.6.4 Nezaměstnanost

V srpnu roku 2011 zaznamenala Austrálie na trhu práce slabý nárůst míry nezaměstnanosti – dosáhla 5,2 %. Velké problémy zemím na celém světě však páchá nezaměstnanost dlouhodobá, která se v Austrálii zvyšovala od roku 2008 až do počátku roku 2011. Ve srovnání s ostatními zeměmi OECD je však v Austrálii stále nízká [78].

Graf 2.6 srovnává vývoj nezaměstnanosti před krizí, ve vrcholu krize a ve 2. kvartálu roku 2011 v Austrálii a v zemích OECD. Je z něj patrné, že nezaměstnanost v Austrálii nedosahovala ani v jedné z etap větších hodnot, než byl průměr zemí OECD. Austrálie dosahovala před krizí 4,2 % nezaměstnanosti, což je o 1,5 pb méně, než byl ve sledovaném období průměr zemí OECD. Když krize nabíla své největší síly, bylo v Austrálii bez práce 5,7 % obyvatelstva, avšak v porovnání s průměrem zemí OECD je to stále méně, neboť jejich hodnota dosahovala 8,8 %.

Ve 2. kvartálu roku 2011 se nezaměstnanost oproti vrcholu krize v Austrálii snížila o 0,8 pb. V zemích OECD bylo bez práce ve stejném sledovaném období 8,2 % obyvatelstva.

Graf 2.6: Srovnání míry nezaměstnanosti v Austrálii a průměru zemí OECD (v %)

Zdroj: Employment Outlook, 2010 [78], vlastní úprava

Co se týká australského systému dávek v nezaměstnanosti, je silně zaměřen na pomoc nejchudším domácnostem, které jsou nejvíce ohroženy nepříznivými důsledky ze ztráty zaměstnání [47]. Austrálie přispívá nezaměstnaným osobám hledající zaměstnání prostřednictvím příspěvku nazvaným Nový začátek, jež je určen pro osoby ve věku 22 – 64 let. Příspěvek s názvem Mládež přispívá studentům denního studia, nebo novým učňům ve věku 16 - 24 let a osobám ve věku do 21 let, kteří vykonávají činnost v hledání zaměstnání nebo kombinaci povolených činností. Pomocí těchto příspěvků se snaží vláda zajistit větší jednotné zacházení s nezaměstnanými [47].

2.7 Zahraniční obchod

Australská ekonomika je ovládána zejména službami, její ekonomický úspěch je taktéž založen na množství zemědělských a nerostných surovin, které tvoří podstatnou část exportu. Mezi komparativní výhodu Austrálie patří vývoz primárních produktů, jenž je odrazem přírodního bohatství australského kontinentu. Země je významným regionálním finančním centrem a důležitou součástí globálního finančního systému.

Souhrn transakcí mezi domácími a zahraničními subjekty za určité období je obsažen v platební bilanci země, která dále zaznamenává vnější ekonomické vztahy

země. Obrat zahraničního obchodu Austrálie se ve finančním roce 2010 oproti předchozímu roku zvýšil o 1,6 pb, avšak nadále zůstal záporných hodnotách (– 31 868 mil. USD).

Tab. 2.2: Saldo běžného účtu za období 2006 – 2011 (v mil. USD)

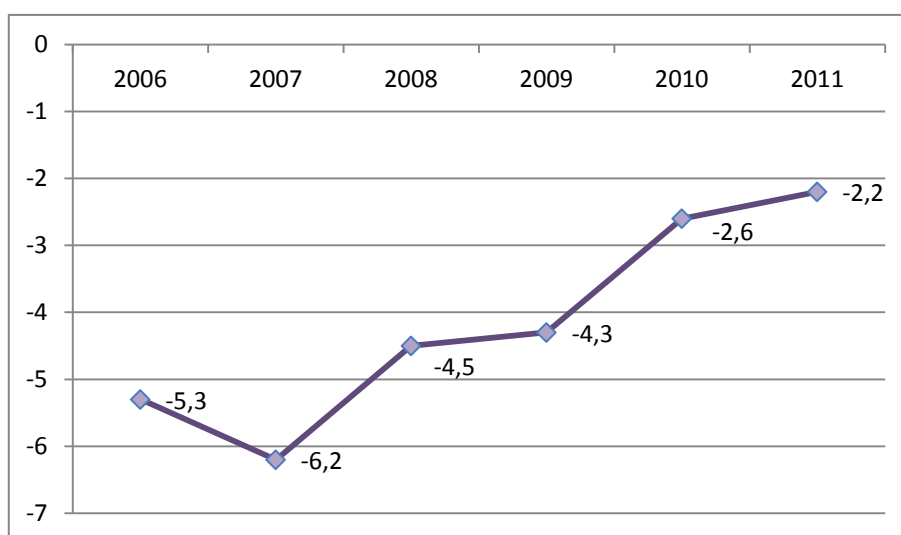
	2006	2007	2008	2009	2010	2011(b)
Saldo běžného účtu	- 41 503	- 59 214	- 47 442	- 42 096	- 31 868	- 32 801

Zdroj: Australia's trade with the European Union, 2010 [33, 34], vlastní úprava

(b) Odhad MMF

Graf 2.7 znázorňuje % změnu salda běžného účtu v období let 2006 – 2011. Ve sledovaném období se celé saldo pohybovalo v záporných hodnotách. Nejnižší hodnota byla zaznamenána v roce 2007, kdy byl naměřen propad - 6,2 %.

Graf 2.7: Saldo běžného účtu za období 2006 – 2011 (v %)

Zdroj: Australia's trade with the European Union, 2010 [33, 34], vlastní úprava

Poznámka: rok 2011 odhad MMF

Australská ekonomika má problémy s deficitem běžného účtu více než 50 let a jediný faktor, který ohrožuje platební bilanci Austrálie je úzké zaměření vývozní základny. Austrálie je závislá na komoditách a tuto situaci australská vláda řešila tzv. mikroekonomickou reformou – přestavění australského výrobního sektoru.

Tato iniciativa však situaci nevyřešila. Existují však i jiné faktory, které přispěly k velmi vysokému schodku běžného účtu:

- nedostatek mezinárodní konkurenceschopnosti,
- silná závislost na kapitálovém zboží ze zámorí,
- nízká úroveň národních úspor.

Vzhledem k nedostatku finančních prostředků v rámci domácí ekonomiky, je soukromý sektor nucen půjčit si finanční prostředky ze zahraničí, které působí v australském běžném účtu ke zvýšení deficitu a k významnému nárůstu expanze úvěrů. Pokud však roste dluh a současně i hrubý domácí produkt, nejedná se o špatný ekonomický vývoj [59].

2.7.1 Export Austrálie dle zboží, služeb a trhů

V roce 2010 se z Austrálie vyvezlo zboží v celkové hodnotě 232 188 mil. AUD a služby v hodnotě 52 391 mil. AUD. Pětici nejvyváženějšího zboží v letech 2008 – 2010 tvořily nerostné suroviny, které jsou vyobrazeny v tabulce 2.3 a pro lepší přehlednost i v grafu 2.8.

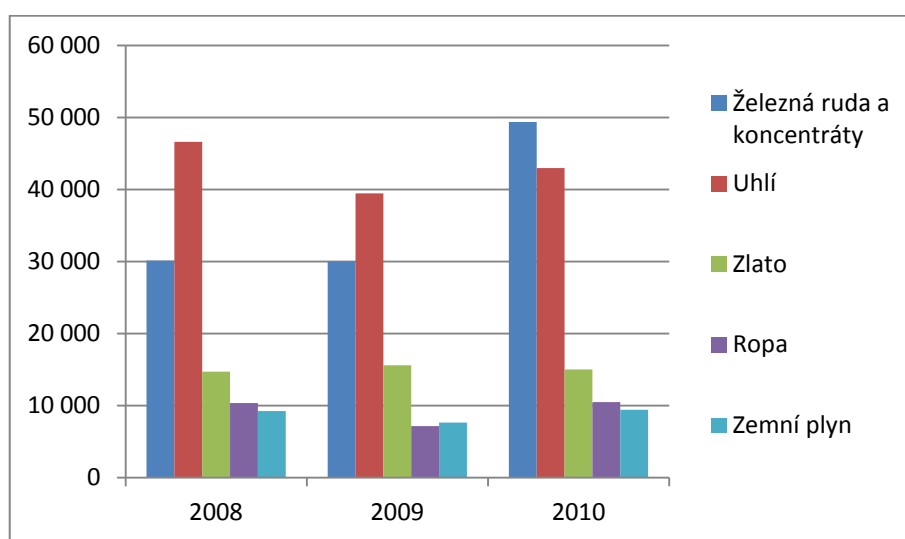
Tab. 2.3: Hlavní zboží australského exportu v období 2008 – 2010 (v mil. AUD)

Druh zboží	2008	2009	2010
Železná ruda a koncentráty	30 143	30 049	49 376
Uhlí	46 620	39 439	42 967
Zlato	14 713	15 603	15 006
Ropa	10 344	7 175	10 502
Zemní plyn	9 243	7 627	9 425

Zdroj: Composition of trade Australia, 2010 [43], vlastní úprava

Nejvíce vyváženým zbožím do zahraničí v roce 2010 byla železná ruda v celkové hodnotě přes 49 mld. AUD, na druhém místě se nejvíce exportovalo uhlí (42 967 mil. AUD), následně zlato, ropa a zemní plyn.

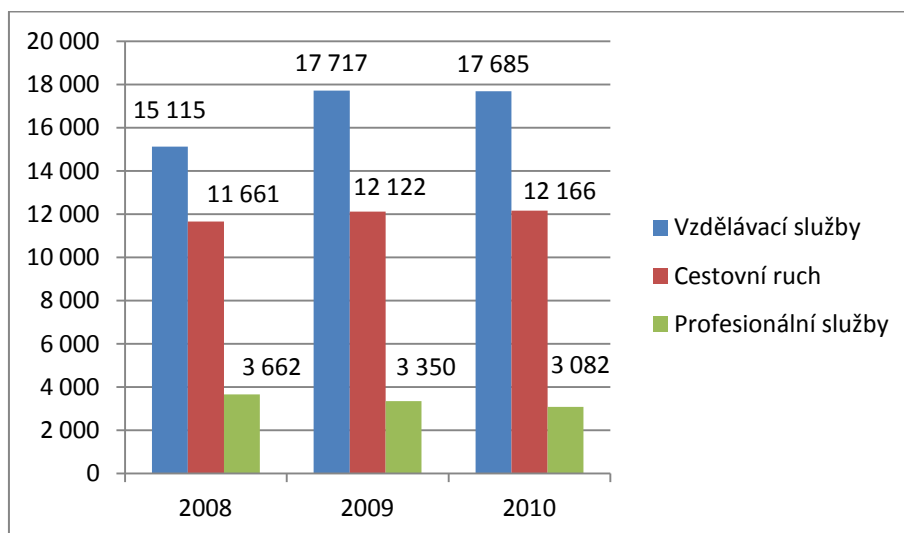
Graf 2.8: Hlavní zboží australského exportu za období 2008 - 2010 (v mil. AUD)

Zdroj: Composition of trade Australia, 2010 [43], vlastní úprava

V zahraničí v období let 2008 - 2010 Australané nejčastěji ze služeb poskytovali služby vzdělávací, cestovní ruch a profesionální služby. Nejvíce bylo poskytnuto vzdělávacích služeb v roce 2009 (17 717 mil. AUD), cestovní ruch dosáhl nejvyšších hodnot v roce 2010 (12 166 mil. AUD) a profesionální služby v roce 2008 (3 662 mil. AUD).

Graf 2.9: Hlavní služby australského exportu v období 2008 – 2010 (v mil. AUD)

Zdroj: Composition of trade Australia, 2010 [43], vlastní úprava

Australský svaz v roce 2010 v rámci bilaterálního obchodu nejvíce exportoval do asijských zemí. Mezi australské hlavní vývozní destinace ve sledovaném roku byla

Čína, do které směřovalo 22,6 % z celkového objemu australského exportovaného zboží a služeb do světa. Nejčastěji se do Číny vyvážela železná ruda a jejich koncentráty, oblečení, uhlí, telekomunikační zařízení, ropa, počítače a vlna [30]. Dalším významným exportním partnerem bylo Japonsko (16 % z celkového objemu australského exportu), Korea (7,9 %), Indie (6,9 %), USA (5,1 %) a Spojené království (4,4 %) [43].

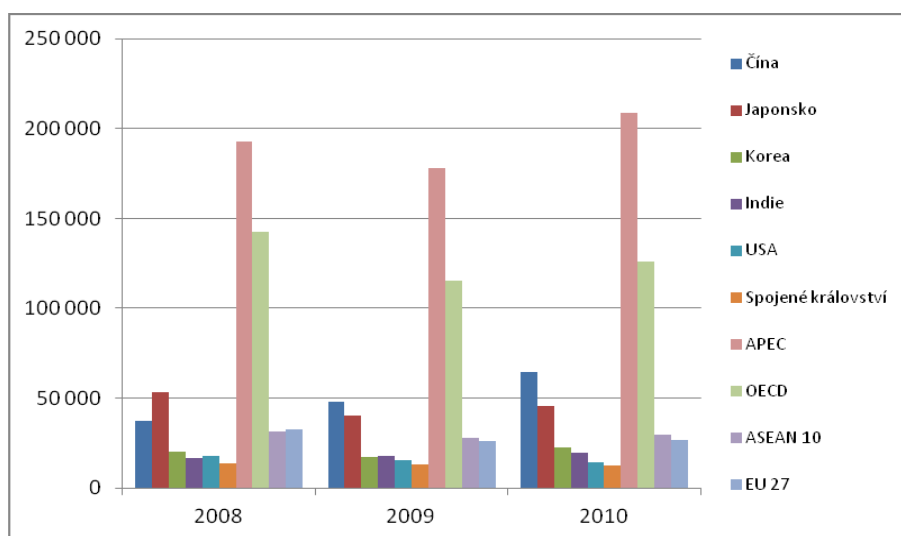
Tab. 2.4: Export zboží a služeb dle trhů za období 2008 – 2010 (v mil. AUD)

	2008	2009	2010
Čína	37 117	47 923	64 356
Japonsko	53 103	40 277	45 666
Korea	20 241	17 453	22 387
Indie	16 524	18 127	19 568
USA	17 852	15 234	14 498
Spojené království	13 700	13 249	12 386
Svět	276 660	249 921	284 579
APEC	192 763	178 120	208 869
OECD	142 530	115 480	126 154
ASEAN 10	31 361	27 812	29 867
EU 27	32 401	26 084	27 008

Zdroj: Composition of trade Australia, 2010 [43], vlastní úprava

V tabulce 2.4 jsou mimo zmíněné hlavní exportní destinace Austrálie, také uvedena seskupení zemí – Asijsko – pacifického ekonomického uskupení (APEC), Seskupení národů jihovýchodní Asie (ASEAN 10), EU a OECD. V roce 2010 nejvíce zboží a služeb Australané vyvezli do APEC (73,4 % z celkového australského exportu), OECD (44,3 %), poté do ASEAN 10 (10,5 %) a EU (9,5 %) [43]. Pro názornost je tabulka 2.4 vyobrazena i v grafu 2.10.

Graf 2.10: Hlavní exportní trhy Austrálie v období 2008 – 2010 (v mil. AUD)

Zdroj: Composition of trade Australia, 2010 [43], vlastní úprava

Austrálie má s pěticí hlavních exportních zemí už podepsané bilaterální dohody o volném obchodu (USA), nebo se k tomuto činu schyluje (Čína, Japonsko, Korea, Indie). Nepochybně tyto dohody výrazně ovlivňují a v budoucnu ještě budou pozitivně ovlivňovat obchod s danými zeměmi, neboť tyto obchodní dohody zajišťují odstranění cel, dovozních kvót a preference (u většiny nebo u všech) zboží a služeb, a tedy lepší přístupnost australským exportérům na daný trh.

2.7.2 Import Austrálie dle zboží, služeb a trhů

V roce 2010 se z Austrálie vyvezlo zboží v celkové hodnotě 211 850 mil. AUD a služby za 55 922 mil. AUD.

Tab. 2.5: Hlavní zboží australského importu v období 2008 – 2010 (v mil. AUD)

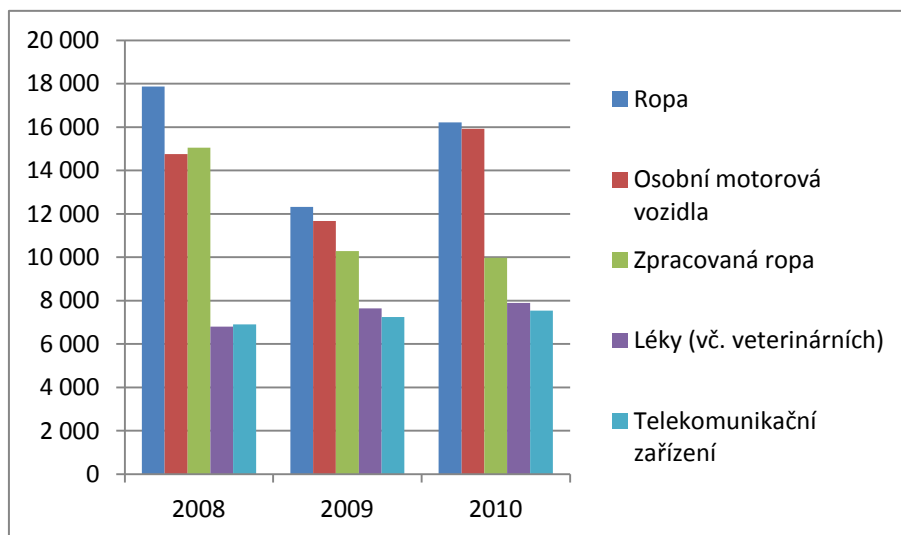
	2008	2009	2010
Ropa	17 862	12 318	16 218
Osobní motorová vozidla	14 750	11 678	15 917
Zpracovaná ropa	15 043	10 277	9 970
Léky (vč. veterinárních)	6 800	7 649	7 896
Telekomunikační zařízení	6 902	7 239	7 534

Zdroj: Composition of trade Australia, 2010 [43], vlastní zpracování

Nejčastěji se do Austrálie dovážela ropa, jejíž import v roce 2010 dosahoval 16 218 mil. AUD a mezi lety 2009 a 2010 stoupl o 31,7 %. Dalším nejdováženějším

zbožím v roce 2010 byly osobní motorová vozidla v celkové hodnotě 15 917 mil. AUD, zpracovaná ropa, léky (včetně veterinárních) a telekomunikační zařízení.

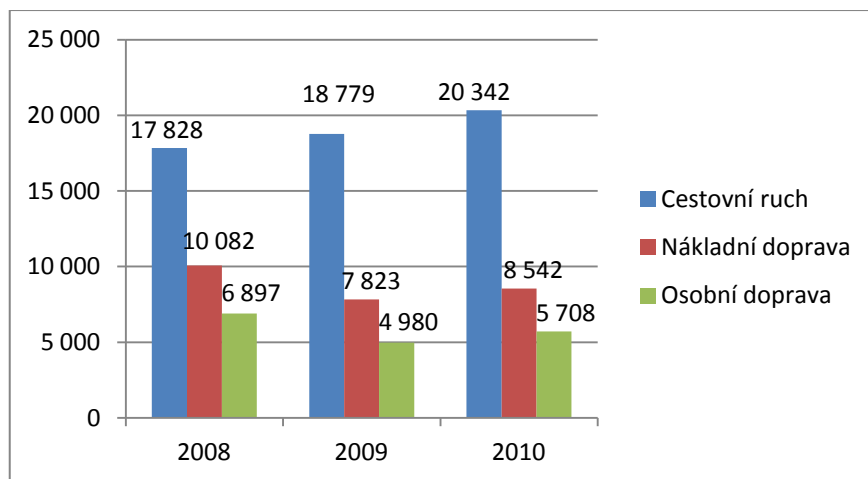
Graf 2.11: Hlavní zboží australského importu v období 2008 - 2010 (v mil. AUD)

Zdroj: Composition of trade Australia, 2010 [43], vlastní zpracování

V období let 2008 – 2010 se nejčastěji dováženou službou stal cestovní ruch, který mezi lety 2009 – 2010 vzrostl o 8,3 %. Další dováženou službou byla nákladní doprava (v roce 2010 činila celková hodnota 8 542 mil. AUD) a osobní doprava (5 708 mil. AUD za rok 2010).

Graf 2.12: Hlavní služby australského importu v období 2008 – 2010 (v mil. AUD)

Zdroj: Composition of trade Australia, 2010 [43], vlastní úprava

Nejvýznamnější importní zemi Austrálie je Čína, která dovezla v roce 2010 zboží a služby v hodnotě 40,9 mld. AUD představující 15,3 % celkového objemu australského

importu. Dalšími významnými importními zeměmi byly USA (13,2 %), Japonsko (7,6 %), Singapur (5,3 %), Thajsko (4,8 %) a Německo (4,5 %). Spojeného království, které dominovalo v případě australského exportu do Evropy, se v roce 2010 nacházelo na 7. pozici největších importéru Austrálie. Ze Spojeného království se do Austrálie ve sledovaném roce dovezlo 4,4 % objemu celkového importu představující 12 386 mil. AUD [43].

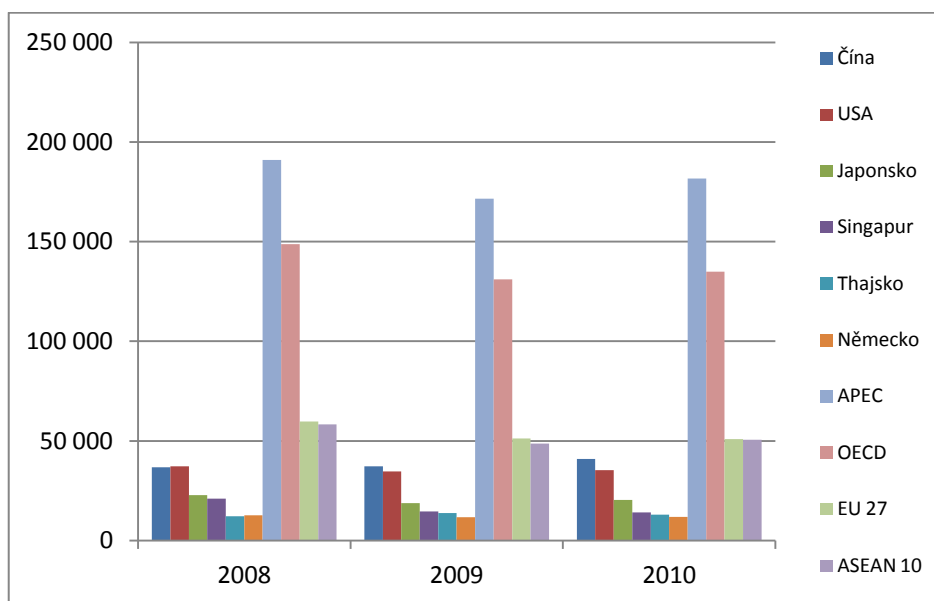
Tab. 2.6: Import zboží a služeb dle trhů v období 2008 – 2010 (v mil. AUD)

	2008	2009	2010
Čína	36 846	37 242	40 950
USA	37 286	34 763	35 273
Japonsko	22 729	18 814	20 422
Singapur	21 084	14 636	14 144
Thajsko	12 206	13 852	12 960
Německo	12 676	11 712	11 964
Svět	285 619	253 942	267 772
APEC	191 032	171 475	181 636
OECD	148 734	131 053	134 960
EU	59 811	51 201	50 966
ASEAN 10	58 226	48 628	50 615

Zdroj: Composition of trade Australia, 2010 [43], vlastní úprava

Ve výše uvedené tabulce je, kromě bilaterálního obchodu, zaznamenán import se seskupením APEC (tvoří 67,8 % celkového světového importu Austrálie), OECD (50,9 %), EU (19 %) a ASEAN 10 (18,9 %). Mezi období let 2009 – 2010 byl v případě APEC, OECD a ASEAN 10 zaznamenán růst, pouze v případě EU bylo v tomto období dosaženo poklesu importu. Důvodem tohoto faktu může být krize, která postihla celou Evropu a krach nebo oslabení aktivit některých významných firem dovážející zboží a služby do Austrálie

Graf 2.13: Hlavní importní trhy Austrálie v období 2008 – 2010 (v mil. AUD)

Zdroj: Composition of trade Australia, 2010 [43], vlastní úprava

V první pětici nejvíce dovážejících zemí své zboží a služby do Austrálie jsou právě ty země, se kterými má Austrálie podepsanou bilaterální dohodu o volném obchodu (USA, Singapur, Thajsko) nebo jsou v negociačním řízení (Čína, Japonsko).

2.8 Zhodnocení australské ekonomiky

Austrálie má velmi úspěšné a stabilní hospodářství. Jedním z důvodů trvalého úspěchu v ekonomice je její vazba na Čínu. Australská silná stránka je zřejmá při pohledu na srovnání s jinými zeměmi – velká naleziště nerostných surovin, které se vyvážejí do světa, relativně omezený import, dobré obchodní vztahy s asijskými státy (které v současné době zažívají obchodní expanzi), nízká míra nezaměstnanosti se silnou pracovní silou, zdravá fiskální pozice i pozitivní ekonomický výhled.

Problémem australské ekonomiky je deficitní běžný účet, který ohrožuje platební bilanci a závislost na dovozu ropy a ropných produktů. Další slabou stránkou australské ekonomiky je:

- nedostatek mezinárodní konkurenceschopnosti,
- silná závislost na kapitálovém zboží ze zámorí,
- nízká úroveň národních úspor.

Daňové zatížení je v Austrálii poměrně nízké, avšak daňový systém obsahuje řadu daní s nízkými výnosy a vysokými administrativními náklady. Některé poplatky a složitý systém převodu může také docílit demotivaci k práci a tím oslabit růst. Vzhledem k nedostatku finančních prostředků v rámci domácí ekonomiky, je soukromý sektor nucen půjčit si finanční prostředky ze zahraničí, které působí v australském běžném účtu ke zvýšení deficitu a k významnému nárůstu expanze úvěrů [77].

Dalším problémem je nefungující a neadekvátní infrastruktura, která vznikla v minulosti nedostatečným investováním této oblasti. Zejména pro Austrálii je dobře fungující infrastruktura z důvodu její velikosti, geografické rozptýlenosti obyvatelstva i výrobních center a vzdálenosti od jiných trhů, nepochybným klíčem k růstu a blahobytu.

Austrálie se zapojuje do regionální a globální ekonomické integrace, čímž se snaží podpořit svou ekonomiku a zlepšit politické i ekonomické postavení ve světě. Austrálie má z takového členství a partnerství řadu výhod, avšak tím nejdůležitějším záměrem je snadnější přístup na obchodní trhy a utužování partnerských vztahů.

3 Zapojení Austrálie do mezinárodní spolupráce a ekonomické integrace

3.1 Teoretické vymezení mezinárodní spolupráce a ekonomické integrace ve světě

Základy mezinárodní spolupráce lze nalézt již ve středověku v podobě společenství států, jež vzniklo při procesu pokřesťanštění zemí. Rozhodující význam měno vytváření společenství až v 19. století v souvislosti s rychlým nástupem průmyslové revoluce, rozvoji výrobních sil a zintenzivnění mezinárodního obchodu mezi jednotlivými zeměmi [10]. V současné době je ve světě téměř 200 suverénních států, které tvoří mezinárodní společenství. Při spolupráci států hrají důležitou roli právě mezinárodní vztahy, které vytvářením mezinárodních organizací udržují styky nejen s členskými státy, ale i s nečlenskými zeměmi a jinými mezinárodními organizacemi. Vytváření takových organizací souvisí s integračními trendy ve světě, které probíhají v oblastech ekonomických, vojenských, politických atd. [72].

Pojem integrace se používá pro formy a procesy spojení, slučování, případně pro srůst původně izolovaných nebo samostatných jednotek do jediného a vnitřně jednotného systému, prostřednictvím odbourávání mezinárodních překážek. Hlavním záměrem je vytvořit jednotný celek [72].

Mezinárodní ekonomickou integrací (MEI) se rozumí proces spojování, srůst národních ekonomik ve větší ekonomické celky a odstraňování bariér volného pohybu zboží, služeb, kapitálu a pracovních sil mezi národními ekonomikami, jenž vede ke vzniku mezinárodních ekonomických integračních seskupení. Hlavním cílem MEI je vytvořit větší ekonomické celky, respektive větší ekonomické trhy a vybudovat dostatečný prostor pro další ekonomický rozvoj národních ekonomik. Nositeli MEI jsou jednotlivé státy, které mezi sebou uzavírají dohody o vzniku mezinárodních ekonomických integračních seskupení.

Formy MEI rozlišujeme podle stupně integrace [5]:

- 1 pásma volného obchodu – nejméně rozvinutý stupeň integrace, kde dochází k odstranění cel a kvantitativních omezení. Členské země si uchovávají autonomii v celní a obchodní politice vůči nečlenským zemím. Jsou určena pravidla původu zboží (příkladem může být APEC);
- 2 celní unie – vytváří jednotné celní území z ekonomik zúčastněných zemí. Nejsou nutná pravidla o původu zboží;
- 3 primární hospodářská unie – volný oběh zboží je doplňován eliminací překážek, které brání volnému pohybu výrobních faktorů, jsou nastolovány i některé společné politiky. Stále však existují tzv. neviditelné překážky obchodu;
- 4 rozvinutá hospodářská unie – odstranění překážek „neviditelného“ charakteru;
- 5 formativní hospodářská a měnová unie – zavedení jednotné měny, existence společné měnové politiky;
- 6 úplná (komplexní) hospodářská a měnová unie – vysoká úroveň rozvinutosti, další společné politiky, např. společná fiskální politika;
- 7 hospodářská politická unie – politická unie suverénních států, konfederace, federace, unitární stát.

Mezinárodní ekonomická charakteristika má regionální i globální charakter. Pokud mezinárodní integrační seskupení vzniká v určité oblasti, jde o regionální ekonomickou integraci, která se dále charakterizuje procesem postupného propojování ekonomických celků. Regionální sdružení bývají založena na řadě různých bází:

- geografické, např. Africká unie,
- geopolitické, např. Organizace amerických států,
- hospodářské a obchodní, např. ASEAN
- bezpečnostní, např. Severoatlantická aliance (NATO),
- multikontinentální, např. sdružení Indie, Brazílie a Jihoafrické republiky či G20.

Regionální uskupení má oproti globálnímu uskupení výhody především v liberalizaci a protekcionismu, rychlejšímu řešení problémů, vyznačuje se lepší

operativností a je mu umožněno dosáhnout vyššího integrační stupně a přispět k regionálnímu růstu.

Mezi nejvýznamnější regionální ekonomické integrační seskupení nacházející se v Evropě patří bezesporu Evropská unie, jejímž cílem je vytvořit hospodářskou, politickou a měnovou unii. EU je nejvíce institucionalizované integrační seskupení ve světovém hospodářství. V Americe patří mezi významná regionální integrační seskupení Severoamerická dohoda o volném obchodu, Americká zóna volného obchodu a Společný trh jihu. V případě Asie jsou důležitými regionálními ekonomickými integracemi ASEAN či Bližší ekonomická dohoda mezi Austrálií a Novým Zélandem (ANZCERTA) [6, 9, 4, 2]. Globální ekonomická integrace se vyznačuje dlouhodobým procesem, postupnou liberalizací mezinárodního obchodu a oslabováním či odstraňováním celních překážek. Za nejvýznamnější globální ekonomickou integraci lze považovat Světovou obchodní organizaci (WTO). Specifickou skupinu tvoří mezikontinentální integrační seskupení, které je přechodem mezi globální a regionální ekonomickou integrací. Za mezikontinentální integrační seskupení jsou považovány APEC a Sdružení pobřežních států Indického oceánu pro regionální spolupráci (IOR – ARC), v nichž je Austrálie členem. APEC, jejíž vznik iniciovala Austrálie, sdružuje několik integračních seskupení a hlavním cílem je hospodářská spolupráce a ekonomický rozvoj. IOR – ARC se složen z pobřežních států, které sousedí s Indickým oceánem a obsahuje také řadu regionálních organizací.

Pro australský kontinent je z ekonomického hlediska velmi důležitá mezinárodní spolupráce, zejména s asijskými státy. Austrálie je členem v několika regionálních i mezinárodních organizacích, jejichž vztahy jsou vymezeny písemnou formou. Samotné tichomořské integrační tendence ostrovních států se potýkají s problémy, mezi které nepochybně patří nepříznivá poloha, spjatost s bývalými koloniálními mocnostmi či závislost na USA (některé státy jsou zámořským územím USA). Významné postavení v Tichomoří má Austrálie a Nový Zéland se svým trans-tasmánským vztahem. Mezi specifika spojující jejich vztah je geografická poloha, vzdálenost od ostatních center, rozvinutost ekonomik a charakter obyvatelstva. Tichomořské ostrovní státy se od roku 1971 integrují ve Fóru pacifických ostrovů, založeného v roce 1971 na základě vůle nezávislých států z regionu, včetně Austrálie a Nového Zélandu. Všechny země uvedeného Fóra podepsaly Pacifickou dohodu o bližších hospodářských vztazích, pomocí které

členové iniciovali dohodu o volném obchodu, tzv. Obchodní dohodu tichomořských ostrovních zemí (PICTA), která se vztahuje na 12 členských ostrovních zemí Fóra (členy PICTA není Austrálie a Nový Zéland). Po ratifikaci PICTA začaly být odbourávány cla v obchodě mezi členskými zeměmi, v první etapě u vybraných výrobků (do r. 2010) a ve druhé etapě se počítá s odstraněním všech celních překážek (do r. 2016). Tichomořské rozvojové státy získaly od Evropské unie výhody v podobě Všeobecného systému preferencí a Dohody z Lomé (vztahující se na rozvojové země v Africe, Karibiku a Tichomoří).

Členství Spojeného království v Evropské unii velice ovlivnilo spolupráci Austrálie s evropskými zeměmi. Vzájemný vztah EU a Austrálie je založen na silně historických a hospodářských vztazích, neboť politika EU uplatňovaná vůči této zemi se zaměřuje na udržování stabilních obchodních vztahů a s ohledem na rostoucí význam asijsko-tichomořské oblasti i prohlubování spolupráce.

3.2 Mezinárodní organizace

3.2.1 Austrálie ve Světové obchodní organizaci

Posláním této organizace je podporovat světový obchod a dohlížet na něj. Nejvyšším rozhodovacím orgánem WTO je konference ministrů scházející se minimálně jednou za dva roky, v období mezi těmito setkáními má výkonnou moc Generální rada WTO.

První, a zatím ještě nedokončené kolo jednání WTO, bylo započato již v roce 2001 v katarském Dohá, hlavním cílem je podpořit připojení rozvojových zemí do světového obchodu a tímto způsobem bojovat proti chudobě (toto kolo je také často označováno jako Rozvojový program z Dohá).

WTO od roku 1995 navazuje na svého předchůdce, kterým byla Všeobecná dohoda o obchodu a clech (GATT) uzavřená v roce 1947 s úmyslem zamezit novým obchodním válkám a zajistit dodržování vyjednaných pravidel mezi členskými státy. Oproti GATT má WTO k dispozici nástroj k řešení obchodních konfliktů s možností justičního vymáhání plnění pravidel u Orgánu pro řešení sporů [51].

Posledním aktuálním sporem, který byl iniciován Austrálií, se týkal Nového Zélandu. I když tyto země pojí velice silný systém vazeb, objevují se i mezi nimi některá

ochranářská opatření, např. zákaz vývozu novozélandských jablek do Austrálie. Diskuze na toto téma byla započata v roce 2007, avšak tento svár byl vyřešen až o 3 roky později, kdy bylo rozhodnuto, že Austrálie musí vydat dovozní povolení pro jablka z Nového Zélandu. Byl tak ukončen zákaz dovozu trvající 80 let, založený na velice přísných australských fyto-sanitárních opatřeních. Ta však nejsou do značné míry ničím jiným než opatřeními na ochranu trhu a vlastní zkušenost s nimi mají například i země EU, včetně České republiky [95].

Tab. 3.1: Klíčová fakta sporu

Zkrácený název	Austrálie – Jablka
Žalovaný	Nový Zéland
Žalobce	Austrálie
Třetí strany	Chile, Evropská unie, Japonsko, Pákistán, čínská Taipei, USA
Žádost o konzultaci obdržena	31. srpna 2007
Zpráva panelu	9. srpna 2010
Zpráva odvolávacího orgánu	29. listopad 2010
Číslo sporu	DS367

Zdroj: WTO, 2010 [95], vlastní úprava

Klíčovým pravidlem mnohostranného obchodního systému je, že ke snížení obchodních bariér by mělo být použito nejvyšších výhod WTO. To znamená, že žádný člen WTO by neměl být diskriminován jiným členem obchodního režimu. Nicméně, regionální obchodní dohody jsou důležitou výjimkou z tohoto pravidla. V rámci regionálních obchodních dohod dochází ke snížení obchodních bariér, které platí pouze pro strany dohody. V rámci Světové obchodní organizace existují dva hlavní typy regionálních obchodních dohod - celní unie a oblast volného obchodu. Některé země mohou rovněž podepsat prozatímní dohody, které fungují v rámci přechodného období, nakonec však vedou ke zmíněnému vytvoření celní unie nebo zóny volného obchodu. Účastníci regionální obchodní dohody musí mít zavedené volné obchodování do deseti let v podstatě na všechno zboží v rámci regionální oblasti, ale zúčastněné strany nemohou zvyšovat své sazby vůči zemím mimo dohodu. Po neúspěšných pokusech o uzavření obchodního kola jednání z Dohy v rámci WTO se Austrálie začala intenzivněji věnovat uzavírání bilaterálních dohod o volném obchodu. Přehled dohod o volném obchodu Austrálie je obsažen v kapitole 3.4 [36].

Australské firmy využívají vlivu WTO k většímu exportu a k vytváření nových a lepších pracovních míst. Zákaz diskriminace ve WTO znamená, že australské společnosti mají právo vyvážet výrobky do celého světa za stejných podmínek jako všechny ostatní členské země WTO, což je velká příležitost pro australské vývozce a důvod, proč je pro tuto zemi důležité členství v této světové organizaci. Od roku 1995 australský vývoz vzrostl z 93 mld. USD na více než 154 mld. USD (více než 50 % nárůst) [48].

3.2.2 Austrálie v Organizaci pro hospodářskou spolupráci a rozvoj

Austrálie podepsala úmluvu o založení Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj dne 7. června 1971, tj. 10 let po vzniku této organizace (1961). Jejím posláním je podporovat politiky členských států a tím přispět k hospodářským, sociálním a environmentálním změnám na celém světě. Tato organizace plní především funkci fóra, kde země mohou diskutovat a sdílet zkušenosti jednotlivých států, inspirovat se z osvědčených postupů a hledat řešení společných problémů.

Oficiální cíle OECD [77]:

- při zachování finanční stability dosáhnout nejvyšší udržitelný ekonomický růst, zaměstnanost a stoupající životní úroveň v členských zemích, a tím přispět k rozvoji světové ekonomiky;
- přispívat ke zdravému ekonomickému růstu v členských i nečlenských zemích a být nápomocni v procesu ekonomického rozvoje;
- přispívat k rozvoji světového obchodu na mnohostranné, nediskriminační bázi a v souladu s mezinárodními závazky.

Stejně jako všechny členské země i australská vláda udržuje stálé delegace v OECD, které jsou složené z velvyslanců a diplomatů. Členové australské delegace analyzují práci OECD v Mezinárodním dopravním fóru, Mezinárodní agentuře pro energii a Agentuře pro jadernou energii, v nichž je Austrálie členem.

Hlavní výhodou členství Austrálie v OECD je přístup ke kvalitním průzkumům a statistickým i ekonomickým údajům. OECD poskytuje Austrálii nástroje, které slouží ke sledování a analýze jejich hospodářské, sociální i environmentální politiky. Austrálie má rovněž přístup k výzkumům a analýzám ze strany sekretariátu, může čerpat z cenných odborných znalostí, včetně vzájemného hodnocení [76].

3.2.2.1 Přehled hospodářského průzkumu Austrálie

V roce 2010 provedla OECD hospodářský průzkum v členských zemích. Dle tohoto prozkoumání má Austrálie zdravou fiskální pozici i pozitivní ekonomický výhled, i když nový vzestup začínal s relativně vysokou inflací s volnou kapacitou. Ačkoli rozpočtový výhled zůstává do budoucna slibný, měla by být kvalita veřejných intervencí posouzena přísněji. Otázkou také je, jak použít očekávané daňové příjmy z využívání neobnovitelných zdrojů, a přitom vzít v úvahu ochranu rozpočtu i reálné ekonomiky od očekávané volatility pohybů cen komodit. Ačkoliv je daňové zatížení v Austrálii poměrně nízké, daňový systém obsahuje řadu daní s nízkými výnosy a vysokými administrativními náklady. Některé poplatky a složitý systém převodu může také docílit demotivace k práci a tím oslabit růst [77].

Dobře fungující infrastruktura je klíčem k růstu a to platí zejména pro Austrálii, která má ztíženou pozici svou velikostí, geograficky rozptýleným obyvatelstvem a výrobních center i celkovou vzdáleností od ostatních trhů. Austrálie má v této oblasti co dohánět. Tento deficit, který je z části zapříčiněn nedostatečnými investicemi v minulosti je umocněn tím, že je silná poptávka po dolování surovin, navyšuje se populace a zaznívá volání po technologickém pokroku a zlepšení životního prostředí. Zmírnění těchto nedostatků vyžaduje lepší regulaci, podporovat efektivnější využívání stávající infrastruktury a také dobře cílit veřejná i soukromá investičních rozhodnutí [77].

3.3 Skupina 20

Tato skupina 20-ti největších ekonomik světa je předním fórem pro mezinárodní ekonomický rozvoj. Skupina 20 je složena z ministrů financí a guvernérů centrálních bank 19 zemí + EU, které představují 90 % světové ekonomické produkce. Tato globální ekonomická integrace byla založena v roce 1999, aby členové diskutovali o zásadních otázkách v globální ekonomice. Úlohou této skupiny je přispívat k posilování, růstu i vývoji na celém světě a poskytovat prostor v příležitostném dialogu.

G20 byla vytvořena na reakci finanční krize na konci roku 1990, a také díky silicím přesvědčení, že rozvíjející se klíčové země nebyly řádně zahrnuty do globální diskuze.

V budoucnu by tato skupina měla nahradit menší skupinu nejvyspělejších zemí G8 (Rusko, Francie, Německo, Itálie, Japonsko, Kanada, Spojené království a USA), čímž

dá prostor a váhu hlasů zemí, jako je Indie nebo Čína, které se velmi rychle rozvíjí. Dne 21. srpna 2009 v americkém Pittsburghu se na tomto závěru shodly hlavy států a vlád na summitu G20. Informace o HDP, inflaci a míře nezaměstnanosti jednotlivých zemí G20 jsou uvedeny v příloze č. 3.

Dne 14. – 15. dubna 2011 se sešli ministři financí a guvernéři centrálních bank G20 ve Washingtonu při řešení hospodářských problémů, aby znovu potvrdili, že je jejich prvořadým cílem zlepšit životní úroveň všech, prostřednictvím silného hospodářského růstu a zaměstnanosti. Jejich cílem je dále podporovat vnější udržitelnost a zajistit, aby členové G20 sledovali celou řadu politik, což je potřebné ke snížení nadměrné nerovnováhy a udržení nevyváženého běžného účtu na udržitelné úrovni. Taktéž se na tomto zasedání rozhodli podpořit po tragické události Japonsko, které zasáhly silné otřesy a vlna Tsunami. G20 poskytla Japonsku solidaritu a důvěru v odolnost japonské ekonomiky a finančního sektoru. Další probíranou problematikou byly například ceny komodit. Vzhledem k tomu, že se tyto ceny setkávají s rostoucími tlaky, přivítaly země G20 s mezinárodními organizacemi spolupráci k řešení nadměrného kolísání cen potravin a zemědělských výrobků [64].

Austrálie se zavázala k aktivní účasti a politickému vedení v G20. Členství v této skupině dává Austrálii schopnost ovlivňovat klíčové politiky týkající se globální ekonomiky. Závazkem G20 bylo snížit obchodní protekcionismus, což bylo vítaným krokem zejména v průběhu světové ekonomické krize. V průběhu roku 2009 se podařilo protekcionismus snížit o 12,2 %. Klíčem k ekonomické prosperitě Austrálie je i volný pohyb zboží a služeb založený na pravidlech obchodního prostředí, které mu skupina G20 umožňuje. Austrálie má silný finanční sektor, což je další důvod, proč je pro Austrálii důležité členství v G20 a podílet se na vedení, vývoji a zdokonalení finančních standardů. Skupina se zabývá intenzivním rozvojem nejchudších zemí, který je důležitý nejen pro zlepšení životní úrovně těchto zemí, ale také v dosažení udržitelného hospodářského růstu na celém světě. Austrálie z posunu těchto zemí má prospěch v podobě většího nárůstu obchodních partnerů [35].

3.4 Spolupráce na základě dohod o volném obchodu

Provázanost světové ekonomiky učinila pro Austrálii nezbytností zapojit se do dialogu s ostatními zeměmi o obchodních otázkách. Austrálie tak činí

prostřednictvím dvoustranných a mnohostranných jednání pomocí dohod o volném obchodu. Austrálie má podepsaných pět těchto dohod se suverénními zeměmi - Nový Zéland, Singapur, Thajsko, USA a Chile a jednu s regionálním uskupením ASEAN. Mezi nejvýznamnější smlouvu Austrálie s jinou zemí patří dohoda s Novým Zélandem, která je pro obě země velice prospěšná, neboť došlo k postupné liberalizaci vzájemného obchodu. Začátkem roku 2010 vstoupila v platnost dohoda uzavřená mezi Austrálií, Novým Zélandem a regionální ekonomickou integrací ASEAN. Pro Austrálii se stala největší dohodou o volném obchodu vůbec a země ASEAN se staly jejími největšími obchodními partnery. Austrálie zamýšlí s dalšími zeměmi podepsat dohodu o volném obchodu, v negociačním řízení je s Čínou, Indií, Japonskem, Koreou, Malajsií, Indonésií a regionální dohody hodlá podepsat s Radou pro spolupráci zemí v oblasti Perského zálivu, se sdružením zemí v Bližších ekonomických vztazích Pacifiku a v jednání je i Transpacifická dohoda o partnerství. Dohody o volném obchodu pomáhají australským exportérům ke snadnějšímu přístupu na nové trhy a rozšiřují obchod na stávajících trzích.

3.4.1 Bližší ekonomická dohoda mezi Austrálií a Novým Zélandem

Nový Zéland je vyspělým státem v jihozápadní části Tichého oceánu, tvořený Severním a Jižním ostrovem. Nejbližším sousedním státem Nového Zélandu je Austrálie, vzdálená 200 km. Hrubý domácí produkt Nového Zélandu ve statistickém roce 2010 činil 140, 5 mld. USD, HDP ve stejném roce dosáhl 1,7 % růstu. Nový Zéland je známý svými přírodními zdroji, kde dominuje především dřevo, zemní plyn a uhlí. V zemědělství, které tvoří 4,9 % HDP, převládají mléčné výrobky, maso a lesnické produkty [88].

Hlavní ekonomické ukazatele Nového Zélandu jsou uvedeny v tabulce č. 3.2.

Tab. 3.2: Ekonomické ukazatele Nového Zélandu za období 2006 – 2011

	2006	2007	2008	2009	2010	2011 (b)
HDP v běžných cenách (mld. USD)	107,4	131,6	131,6	117,9	140,5	168,8
Reálný růst HDP (%)	1,0	2,8	-0,1	-2,0	1,7	2,0
Saldo běžného účtu (mil. USD)	- 8 891	- 10 574	-11,473	-3,377	-5,743	-6,514
Saldo běžného účtu (% HDP)	- 8,2	- 8,0	-8,7	-2,9	-4,1	-3,9
Export zboží a služeb (% HDP)	28,5	27,9	30,7	28,2	28,9	31,5
Inflace (%)	3,4	2,4	4,0	2,1	2,3	4,4

Zdroj: Fact sheet – New Zealand, 2011 [39], vlastní úprava

(b) Odhad MMF

Pokrok směrem k úplnému uspořádání, které existuje dnes, začal v roce 1980, kdy obě země usilovaly o dosažení ekonomické integrace prostřednictvím volného obchodu se zbožím a službami. V roce 1983 vstoupila v platnost Dohoda o volném obchodu mezi vládami Nového Zélandu a Austrálie, která stojí na základě starší dohody o volném obchodu z roku 1966 odstraňující 80 % cel a množstevního omezení obchodu přes Tasmánské moře [16, 56]. Od roku 1990 se obě země postupně přesunuly k mnohem větší integraci politik, zákonů a regulačních režimů v procesu koordinace, nastalo vzájemné uznávání a harmonizace. Tento stav byl podpořen častými kontakty mezi ministry a státními orgány obou zemí, kteří se setkávají nejen při neoficiálních příležitostech, ale i na pravidelných výročních setkáních, která jsou tradicí již 25 let a slouží k projednání aktuálních bilaterálních i mezinárodních témat a k průběžnému ujištění o významu vzájemných vztahů obou zemí [74].

ANZCERTA je natolik úspěšná, že byla dokonce Světovou obchodní organizací brána jako vzor dohody o volném obchodu. Zahrnuje širokou škálu obchodních otázek - v podstatě všechny tasmánské obchody se zbožím, včetně zemědělských produktů a služeb [7].

Mezi hlavní zájmy a výhody této dohody patří [25]:

- všechny tarify a množstevní dovozní i vývozní omezení obchodu se zbožím pocházejícího z oblasti volného obchodu jsou dle dohody zakázány;
- dohoda obsahuje opatření k minimalizaci narušení trhu v oblasti obchodu se zbožím, včetně vývozních subvencí a pobídek;
- harmonizace trans-tasmánských potravinářských norem v rámci dohody z roku 1995 snižuje náklady na dodržování předpisů pro průmysl, zajišťuje méně regulačních bariér a zároveň nabízí větší výběr výrobků pro spotřebitele;
- vzájemné uznávání zboží a služeb odstraňuje technické překážky obchodu a zároveň i usnadňuje pohyb kvalifikovaných pracovníků bez nutnosti úplné harmonizace norem.

Nový Zéland se zásluhou této dohody stal 8. největším australským obchodním partnerem a 3. největším trhem pro uplatnění australských investic. V roce 2009 dosáhl objem vzájemného obchodu mezi Austrálií a Novým Zélandem hodnoty 20,6 mld. USD a celková výše vzájemných investic dosahovala částky 90 mld. USD [16, 56].

Dne 16. února 2011 podepsaly obě země investiční dodatek k dohodě, který umožní ještě snazší a účinnější výměnu investic. Měl by zároveň přinést zvýšení počtu vytvářených pracovních míst a přispět ke zvýšení celkové ekonomické prosperity obou zemí. V principu se jedná o dodatek, který podstatně navyšuje možnost umístování investic do jedné či druhé země bez potřeby jakýchkoli regulačních omezení či potvrzení. Ekonomická integrace mezi Austrálií a Novým Zélandem se tak dále prohlubuje a celý proces zapadá do koncepce postupného vytvoření jednotného trhu, ke kterému se zavázaly roku 2004 [7]. Naplnění této koncepce je prozatím velice vzdáleným cílem, nicméně reálným.

Celkový obchod se zbožím probíhající mezi Austrálií a Novým Zélandem za období 2010 – 2011 dosahoval 15 077 mil. AUD. Celkový export australského zboží do Nového Zélandu za rok 2010 – 2011 činil 7 698 mil. AUD a dominovaly zde především počítačové díly a příslušenství (326 mil AUD). Zboží směřující z Nového Zélandu do Austrálie v témže období bylo oceněno na 7 378 mil. AUD a dominovala především ropa v hodnotě 1 573 mil. AUD.

Tab. 3.3: Obchod se zbožím mezi Austrálií a Novým Zélandem v období 2010 - 2011

Zboží exportované z Austrálie	mil. AUD	Zboží importované do Austrálie	mil. AUD
Počítačové díly a příslušenství	326	Ropa	1 573
Léky (včetně veterinárních)	325	Zlato	602
Osobní motorová vozidla	229	Alkoholické nápoje	317
Tiskoviny	206	Potravinové výrobky	255

Zdroj: Fact sheet – New Zealand, 2011 [39], vlastní úprava

Co se týká australských služeb vyvezených do Nového Zélandu za období 2010 – 2011, celková hodnota těchto služeb byla 3 348 mil. AUD. Hlavní vývozní australskou službou byl cestovní ruch za 1 433 mil. AUD. Stejná služba dominovala i v případě importu novozélandských služeb do Austrálie, hodnota však byla o 227 mil. AUD vyšší, než v případě australského exportu. Celkem byly v letech 2010 – 2011 mezi zeměmi poskytnuty služby za 6 061 mil. AUD [39].

Hlavním novozélandským exportním partnerem obchodujícím se zbožím byla v roce 2010 Austrálie (23,0 %), Čína (11,1 %) a USA (8,6 %). Hlavními importními destinacemi novozélandského zboží ve stejném sledovaném období byla taktéž Austrálie (18,2 %) následovaná Čínou (16,0 %) a USA (10,4 %) [39].

3.4.2 Dohoda o volném obchodu mezi Austrálií a Thajskem

Thajské království je státem v jihovýchodní Asii. Úroveň HPD v paritě kupní síly (339,4 mld. USD za rok 2011) se Thajsko stále ještě řadí mezi rozvojové země, avšak jeho strukturou se více přibližuje vyspělým zemím. Thajsko vyniká převahou služeb (45 % HDP) a průmyslu (43 % HDP). Rozvojový charakter thajské ekonomiky potvrzuje také stále ještě neúměrně vysoký podíl zaměstnanosti obyvatel v zemědělském sektoru. Přestože se zemědělství podílí na tvorbě HDP jen kolem 12 %, je v něm zaměstnáno téměř 42 % pracovních sil [89].

Tab. 3.4: Ekonomické ukazatele Thajska za období 2006 – 2011

	2006	2007	2008	2009	2010	2011 (b)
HDP v běžných cenách (mld. USD)	207,1	241,0	272,6	263,7	318,9	339,4
Reálný růst HDP (%)	5,1	5,0	2,6	-2,4	7,8	3,5
Saldo běžného účtu (mil. USD)	2 315	15 682	2 157	21 866	14 784	16 141
Saldo běžného účtu (% HDP)	1,1	6,3	0,8	8,3	4,6	4,8
Export zboží a služeb (% HDP)	73,8	73,5	76,5	68,5	71,4	79,0
Inflace (%)	4,6	2,2	5,5	-0,8	3,3	4,0

Zdroj: Fact sheet – Thailand, 2011 [41], vlastní úprava

(b) Odhad MMF

Do asijské finanční krize v roce 1997 patřilo Thajsko mezi tzv. asijské tygry a dosahovalo vysokého tempa ekonomického růstu. Po stabilizaci ekonomiky v pokrizovém období se podařilo opět v posledních letech nastartovat relativně vysoké tempo (růst HDP v roce 2010 dosahoval 7,8 %). K rychlému rozvoji thajské ekonomiky v posledních dvaceti letech (obdobně jako v ostatních zemích „asijských tygrů“) přispěl zejména rychlý rozvoj průmyslové produkce orientované na export. Exportní základna se postupně rozšířila z jednodušších výrobků (textil) na export sofistikovaných komodit s vyšší přidanou hodnotou.

Jelikož je ekonomika zaměřena na zahraničí, jak v oblasti investic nebo průmyslu, ale i služeb, činí ji tak relativně zranitelnou. Toto riziko je dnes již minimalizováno členstvím Thajska v celosvětových i regionálních ekonomických uskupeních (Světová obchodní organizace, Mezinárodní měnový fond, Světová banka, Asijsko-pacifické hospodářské společenství, Asijská rozvojová banka), dostatečnými devizovými rezervami i opatrnější měnovou politikou.

Dne 1. ledna 2005 vstoupila v platnost Dohoda o volném obchodu mezi Thajskem a Austrálií (TAFTA), která byla zúčastněnými státy podepsána dne 5. června 2004. Tato dohoda zajišťuje lepší přístup na thajský trh pro australské produkty, zlepšuje vyhlídky služeb, obchodu a investic, dále zdokonaluje prostředí právní

i investiční a podporuje zvýšení podnikové mobility. Mimo jiné se zúčastněné strany dohodly na snížení omezujících podmínek, které se týkají víz a pracovních povolení nebo zajištění nediskriminačního zacházení australských investic v Thajsku [20].

TAFTA má za cíl úplné odstranění thajských cel, které jsou pro Austrálii bariérou ve vzájemném obchodě. Když vstoupila dohoda v platnost, bylo odstraněno téměř 80 % z 5000 tarifů Thajska, které byly určeny pro australský vývoz. Tarify, které se zatím nepodařilo odstranit, se budou postupně snižovat. Tato dohoda umožnila australským společnostem, které byly dříve vyřazeny z thajského trhu v důsledku vysokých cel a kvót, najít nové příležitosti pro vývoz, zejména v oblastech zemědělství, zpracování potravin a nápojů, těžby a pro výroby automobilového průmyslu [20].

Mezi hlavní zájmy a výhody dohody TAFTA patří [20]:

- eliminace 94 % tarifů a kvót Thajska, jež brání v australském exportu do této země. Zbývající cla do roku 2015 nebo do roku 2020 postupně snížit na nulu (s výjimkou sušeného odstředěného mléka a tekutého mléka a smetany, u kterých budou celní sazby odstraněny v roce 2025);
- více otevřený přístup k australským společnostem na thajský trh služeb;
- snazší přístup australských investorů k thajským určitým odvětvím (důlní činnost, stavební služby, restaurace a hotely, instituce terciárního vzdělávání, námořní nákladní služby a další);
- ustanovení o ochraně investic zaručují práva pro australské přímé investory v Thajsku - právo převést své prostředky z Thajska kdykoli, právo požadovat nestranné řešení případných sporů s thajskou vládou týkající se australských investic v Thajsku;
- dohoda usnadňuje podnikání prostřednictvím uvolnění podmínek pro dočasný vstup australských podnikatelů do Thajska, především prostřednictvím snížení administrativní zátěže, snadnější získání pracovních povolení a prodloužení maximální délky pobytu po opatření obchodního víza.

Dohoda oběma zemím přinesla od vstupu v platnost řadu klíčových výsledků, jejich prospěch v zemědělské oblasti je do roku 2011 například následující [20]:

- maso
 - Thajsko snížilo po vstoupení dohody v platnost tarif na hovězí maso na 40 % (oproti 51 %), hovězí droby z 33 % na 30 %. Toto snižování bude pokračovat do roku 2020, kdy tarify dosáhnou nuly;
 - do roku 2020 bude nulový tarif na vepřové maso;
- mléko
 - do roku 2020 se bude snižovat sazba pro máslo, sýry, sušené mléko a koncentráty;
- ovoce a zelenina
 - Thajsko okamžitě odstranilo svá cla na většinu tropického ovoce;
 - Thajsko ihned snížilo z 30 % na 24 % tarif na ovocné šťávy a kompoty, tento snižující se stav trval do roku 2010, kdy byl tarif zrušen. Předchozí 30 % sazba na konzervované ovocné směsi a konzervovaný ananas byl vyloučen ze seznamu tarifů hned;
- víno, pivo a lihoviny
 - Thajsko okamžitě snížilo své předchozí 54 % clo na vína na sazbu 40 % a toto snižování bude trvat do roku 2015;
 - u piva a lihovin Thajsko okamžitě snížilo své předchozí tarify z 60 % na 30 %, nulové hodnoty dosáhly v roce 2010.

Hlavním exportním australským zbožím do Thajska v letech 2010 – 2011 bylo zlato (2 371 mil. AUD). Celková hodnota exportního zboží do Thajska v uvedených letech činila 6 950 mil. AUD. Do Austrálie se z této destinace nejvíce dovezlo nákladních vozidel (2 292 mil. AUD). Thajsko do Austrálie za stejnou dobu dovezlo zboží o 2 157 mil. AUD více, než exportovala Austrálie do Thajska [41].

Tab. 3.5: Obchod se zbožím mezi Austrálií a Thajskem v období 2010 - 2011

Zboží exportované z Austrálie	mil. AUD	Zboží importované do Austrálie	mil. AUD
Zlato	2 371	Nákladní vozidla	2 292
Ropa	1 753	Osobní motorová vozidla	874
Hliník	383	Zlato	762
Měď	225	Vytápěcí a chladicí zařízení	444

Zdroj: Fact sheet – Thailand, 2011 [41], vlastní úprava

Australské služby poskytnuté v Thajsku měly v letech 2010 – 2011 celkovou hodnotu 476 mil. AUD a největší zájem byl o vzdělávací cestování. Naopak thajské služby poskytnuté v Austrálii ve stejném sledovaném období měly celkovou hodnotu 2 036 mil. AUD, největší podíl měl cestovní ruch v hodnotě 1 255 mil. AUD [41].

V roce 2010 byla hlavní destinací přijímající thajské zboží Čína (11,0 %), následována Japonskem (10,5 %) a USA (10,4). Austrálie se ve stejné kategorii řadila na 6. místo (4,8 %). Thajsko přijímalo zboží ve stejném sledovaném roce nejvíce z Japonska (20,8 %), Číny (13,3 %) a USA (5,9 %). Austrálie se ve světovém žebříčku zemí dovážejících zboží do Thajska zařadila na 8. místo (3,2 %) [41].

3.4.3 Dohoda o volném obchodu mezi Austrálií a Singapurem

Singapur je městský stát v jihovýchodní Asii rozprostírající se na stejnojmenném ostrově. Ekonomika Singapuru patří k nejvyspělejším na světě, neboť je finančním, obchodním a dopravním centrem světového významu. Země je vysoce závislá na vývozu a zároveň je v ní uplatňována vysoká úloha státu, který vlastní zásadní podíly ve firmách tvořících asi až 60 % HDP. Stát ale většinou není ve firmách zastoupen jako vlastník přímo, nýbrž prostřednictvím jiných entit, především investičních fondů. Singapur, i přes svoji vysokou ekonomickou vyspělost, vykazuje nebývale rychlé tempo růstu ekonomiky, které v roce 2010 činilo dokonce 14,5 %.

Tab. 3.6: Ekonomické ukazatele Singapuru za období 2006 – 2011

	2006	2007	2008	2009	2010	2011 (b)
HDP v běžných cenách (mld. USD)	145,3	177,3	189,4	183,3	222,7	266,5
Reálný růst HDP (%)	8,7	8,8	1,5	-0,8	14,5	5,3
Saldo běžného účtu (mil. USD)	36 073	48 478	27 618	34 904	49 454	52 786
Saldo běžného účtu (% HDP)	24,8	27,3	14,6	19,0	22,2	19,8
Export zboží a služeb (% HDP)	234,5	219,1	234,1	200,6	211,4	216,2
Inflace (%)	1,0	2,1	6,6	0,6	2,8	3,7

Zdroj: Fact sheet – Singapore, 2011 [40], vlastní úprava

(b) Odhad MMF

Singapur, jakožto další prosperující země, podepsala s Austrálií dne 27. února 2003 dohodu o volném obchodu, která vstoupila v platnost dne 28. června 2003. Tato komplexní dohoda se týká vztahu k obchodu se službami, duševnímu vlastnictví, investicím a hospodářské soutěže. Dále nabízí větší příležitosti se zbožím a službami pro širokou škálu australských vývozců, posiluje obchodní a investiční vztahy a eliminuje tarify. Hlavní pozornost je v tomto uskupení věnována zajištění liberálních podmínek přístupu k mnoha australským poskytovatelům služeb – právní, finanční a vzdělávací služby. Také poskytuje více otevřené a lépe předvídatelné podnikatelské prostředí v celé řadě oblastí, např. telekomunikace, politika hospodářské soutěže, zadávání veřejných zakázek, technické normy, duševní vlastnictví, e-komerce, celní postupy, atd. [31].

Příklady hlavních výsledků pro Austrálii [31]:

- odstranění všech tarifů od vstoupení dohody v platnost,
- omezení počtu velkoobchodních bankovních licencí,
- jistější a lepší pracovní prostředí pro finanční služby dodavatele,
- počet australských právně uznaných titulů se v Singapuru zdvojnásobil,
- snadnější přístup na trh poskytovatelům služeb,
- investoři jsou chráněni proti vyvlastnění nebo jim je poskytnuta náhrada za vyvlastnění či jiné ztráty,
- usnadnění bezpapírového obchodování s cílem snížit transakční náklady podnikům,

- podpora důvěry e-komerce (elektronické podpisy),
- spolupráce v oblasti vyšetřování a předcházení porušování celních předpisů.

Celkový obchod se zbožím mezi těmito zeměmi v letech 2010 – 2011 dosáhl 16 853 mil. AUD, z toho byl australský export zboží do Singapuru ohodnocen na 5 443 mil. AUD a import ze Singapuru do Austrálie na 11 410 mil. AUD. V australském vývozu zboží do Singapuru převažovala ropa (1 209 mil. AUD) a v dovozu ze Singapuru zpracovaná ropa (6 945 mil. AUD).

Tab. 3.7: Obchod se zbožím mezi Austrálií a Singapurem v období 2010 - 2011

Zboží exportované z Austrálie	mil. AUD	Zboží importované do Austrálie	mil. AUD
Ropa	1 209	Zpracovaná ropa	6 945
Zlato	1 120	Potravinové výrobky	342
Zpracovaná ropa	537	Zlato	340
Mléko a smetana	155	Hudební nástroje	308

Zdroj: Fact sheet – Singapore, 2011 [40], vlastní úprava

Služby mezi oběma zeměmi měly v letech 2010 – 2011 celkovou hodnotu 6 547 mil. AUD. V exportu australských služeb byl v Singapuru největší zájem o profesionální, technické a ostatní služby pro podniky (906 mil. AUD). Naopak thajské služby poskytované v Austrálii ve stejném sledovaném období měly celkovou hodnotu 3 724 mil. AUD, přičemž největší podíl měla doprava v hodnotě 2 424 mil. AUD [40].

Světovými partnery Singapuru, do kterých tato země v roce 2010 exportovala své zboží, byla Malajsie (11,9 %), Hong Kong (11,7 %) a Čína (10,3 %). Austrálie byla v této kategorii na 11. místě (3,6 %). Zboží se nejvíce do Singapuru přivezlo z Malajsie (11,7 %), USA (11,5 %) a Číny (10,8 %). Austrálie se v roce 2010 nacházela mezi singapurskými importními destinacemi na 19. místě (1,1 %) [40].

3.4.4 Dohoda o volném obchodu mezi Austrálií a Chile

Další zemí, se kterou uzavřela Austrálie dohodu o volném obchodu, je Chile. Tato přímořská republika se rozprostírá v jihozápadní části jižní Ameriky při pobřeží Tichého oceánu. Chilská ekonomika se řadí k nejúspěšnějším v Jižní Americe. V roce 2010 činilo HDP v běžných cenách 203,3 mld. USD a reálný růst HDP v témže roce dosáhl 5,2 %.

Tab. 3.8: Ekonomické ukazatele Chile za období 2006 – 2011

	2006	2007	2008	2009	2010	2011 (b)
HDP v běžných cenách (mld. USD)	146,8	164,3	170,6	161,1	203,3	243,0
Reálný růst HDP (%)	4,6	4,6	3,7	-1,7	5,2	6,5
Saldo běžného účtu (mil. USD)	7 154	7 459	-3 307	2 570	3 802	133
Saldo běžného účtu (% HDP)	4,9	4,5	-1,9	1,6	1,9	0,1
Export zboží a služeb (% HDP)	45,3	46,8	45,2	38,9	40,2	41,2
Inflace	3,4	4,4	8,7	1,7	1,5	3,1

Zdroj: Fact sheet – Chile, 2011 [38], vlastní úprava

(b) Odhad MMF

Dohoda mezi Austrálií a Chile o volném obchodu, která se týká především obchodu se zbožím, službami a investicemi, byla podepsána dne 30. července 2008 a vešla v platnost dne 6. března 2009. Je také důležitým mezníkem v australském angažování se v širším latinsko-americkém trhu. Cílem této spolupráce je odstranit cla na trhu se zbožím. Chile je v Latinské Americe nejvíce stabilním a transparentním obchodním prostředím.

Dohoda o volném obchodu podporuje nové obchodní a investiční příležitosti do Austrálie v celé řadě odvětví:

- těžební a energetické technologie a služby,
- inženýrské a poradenské služby,
- franchising,
- vzdělávání a odborné přípravy,
- informační technologie,
- infrastruktura.

Vzájemný obchod se zbožím mezi těmito zeměmi v roce 2010 – 2011 dosáhl 1 101 mil. AUD, z toho bylo z Austrálie do Chile vyvezeno 366 mil. AUD a z Chile do Austrálie 735 mil. AUD (dominovala měď). Australské služby prodané na trhu v Chile dosáhly ve stejném uvedeném období 176 mil. AUD a služby Chile nabízené v Austrálii

84 mil. AUD. V obou případech dominovala jedna služba – profesionální, technické a ostatní služby pro podniky [38].

Tab. 3.9: Obchod se zbožím mezi Austrálií a Chile v období 2010 - 2011

Zboží exportované z Austrálie	mil. AUD	Zboží importované do Austrálie	mil. AUD
Uhlí	147	Měď	466
Hovězí maso	45	Olovo	64
Inženýrské vybavení a díly	26	Dřevo	32
Ploché válcové železo a ocel	17	Dýhy, překližky a dřevotřískové desky	22

Zdroj: Fact sheet – Chile, 2011 [38] vlastní úprava

Chile v roce 2010 nejvíce vyvážela zboží do Číny (24,4 %), Japonska (10,5 %) a USA (9,7 %). Austrálie byla v uvedeném roce 18. exportní destinací Chile (1,2 %). Naopak do Chile nejvíce importovaly své zboží Spojené státy americké (17,6 %), Čína (15,7 %) a Argentina (8,9 %). Austrálie pro Chile nepředstavovala významnou importní destinaci, neboť jí náležela 23. pozice v pomyslném žebříčku (0,6 %).

3.4.5 Dohoda o volném obchodu mezi Austrálií a USA

Spojené státy americké se rozkládají od Atlantského po Tichý oceán v Severní Americe. USA má největší a technologicky nejsilnější ekonomiku na světě. HDP této země v roce 2010 činilo 14 526, 6 mld. USD [54, 42]. Ekonomické ukazatele USA viz tabulka 3.10.

Tab. 3.10: Ekonomické ukazatele USA za období 2008 – 2011

	2006	2007	2008	2009	2010	2011 (b)
HDP v běžných cenách (mld. USD)	13 377,2	14 028,7	14 291,6	13 938,9	14 526,6	15 064,8
Reálný růst HDP (%)	2,7	1,9	- 0,3	- 3,5	3,0	1,5
Saldo běžného účtu (mil. USD)	- 800 621	- 710 304	- 677 134	- 376 551	- 470 898	- 467 642
Saldo běžného účtu (% HDP)	- 6,0	- 5,1	- 4,7	- 2,7	- 3,2	- 3,1
Export zboží a služeb (% HDP)	10,9	11,8	12,9	11,3	12,6	14,3
Inflace	3,2	2,9	3,8	- 0,3	1,6	3,0

Zdroj: Fact sheet – USA. 2011, [42], vlastní úprava

Spojenectví s nejvlivnější ekonomikou na světě bylo podepsáno dne 3. srpna 2004 a vešlo v platnost dne 1. ledna 2005, aby byl zajištěn lepší přístup Austrálie na americký trh ve všech odvětvích hospodářských vztahů. Dohoda o volném obchodu mezi Austrálií a USA otevírá brány australským službám, obchodu, investicím, zlepšuje právní i investiční prostředí mezi oběma zeměmi a podporuje zvýšení podnikové mobility [26].

Hlavní zájmy a výhody Dohody o volném obchodu mezi Austrálií a USA [26]:

- 2/3 zemědělských tarifů (např. u jehněčího masa, skopového masa a zahradnických výrobků) byly odstraněny okamžitě. Dalších 9 % sazeb je na nulu postupně snižováno od roku 2008. Většina zbylých zemědělských tarifů by měla být odstraněna do roku 2022;
- 97 % amerických nezemědělských položek se stalo bezcelními od prvního dne dohody, přičemž by měl veškerý obchod se zbožím bez cla probíhat od roku 2015;
- dohoda poskytuje silný rámec na podporu vysoké úrovně obousměrné investice mezi Austrálií a USA.

Vzájemný obchod se zbožím za období 2010 - 2011 dohromady činil 35 045 mil. AUD, z toho australské zboží exportované do USA mělo hodnotu 9 075 mil. AUD

(dominovalo hovězí maso) a zboží z USA do Austrálie bylo hodnoceno na 25 970 mil. AUD (dominovaly nákladní automobily).

Tab. 3.11: Obchod se zbožím mezi Austrálií a USA v období 2010 - 2011

Zboží exportované z Austrálie	mil. AUD	Zboží importované do Austrálie	mil. AUD
Hovězí maso	709	Nákladní vozidla	1 176
Alkoholické nápoje	527	Inženýrské vybavení a díly	1 072
Maso (kromě hovězího)	457	Neelektrické motory a motory	969
Lékařské nástroje (vč. veterinárních)	424	Léky (vč. veterinárních)	893

Zdroj: Fact sheet – USA, 2011 [42], vlastní úprava

Spojené státy americké v roce 2010 nejvíce exportovaly své zboží do Kanady (19,5 %), Mexika (12,8 %) a Číny (7,2 %). Do Austrálie se z USA dovezlo zboží, které tuto zemi zařadily na 15. místo světových obchodních partnerů USA (1,7 %). Importními významnými destinacemi USA byla v témže roce Čína (19,1 %), Kanada (14,5 %) a Mexiko (12,0 %). Austrálie v této skupině obsadila 33. místo (0,4 %) [42].

3.4.6 Dohoda ASEAN – Austrálie - Nový Zéland o zóně volného obchodu

Název tohoto uskupení je odvozen od počátečních písmen (ASEAN-Austrálie-Nový Zéland a oblast volného obchodu – AANZFTA). Dohoda k interregionální hospodářské integraci (integrace mezi dvěma integračními seskupeními) byla podepsána dne 27. února 2009 v Thajsku australským ministrem obchodu Simonem Creanem spolu s jeho partnery z Nového Zélandu a seskupení států ASEAN (mapa členských zemí ASEAN viz příloha č. 4). Dohoda vstoupila v platnost dne 1. ledna 2010 a AANZFTA se tímto pro Austrálii stala největší regionální dohodou o volném obchodu vůbec.

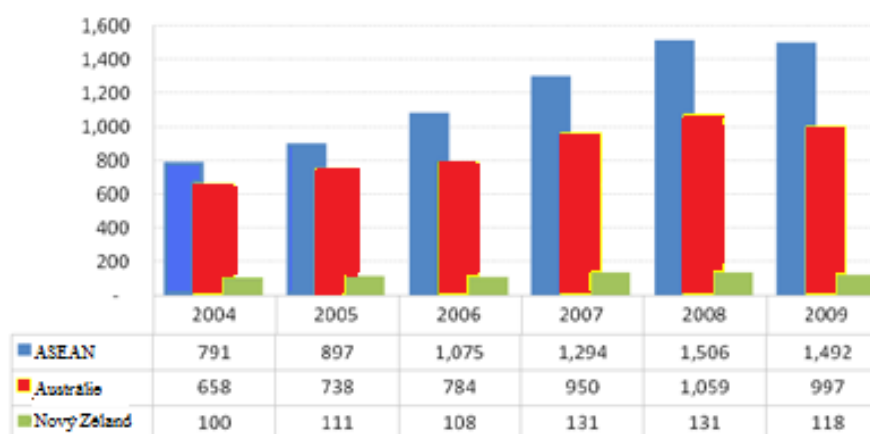
Budoucí cíle a aktivity AANZFTA [11, 12]:

- postupně snižovat sazby od vstupu dohody v platnost a ve stanovených lhůtách, eliminovat minimálně 90 % všech položek celního sazebníku,
- pohyb zboží bude usnadněn přes modernější a pružnější pravidla původu, zjednodušených celních postupů a transparentních mechanismů,

- postupně liberalizovat překážky obchodu v oblasti služeb, čímž je docíleno lepšího přístupu na trh poskytovatelům služeb v regionu,
- usnadnit pohyb osob zabývajících se obchodem a investiční činností.

Následující grafy vypovídají o vybraných hodnotách, kterých členové dosahovali před platností dohody. V grafu číslo 3.1 je uvedený hrubý domácí produkt v běžných cenách, jednotkou jsou mld. USD. Během let 2004 – 2009 se v Austrálii HDP vyvíjelo příznivě, avšak v roce 2009 byl zaznamenán mírný pád.

Graf 3.1: Hrubý domácí produkt v běžných cenách sdružení AANZFTA za období 2004 – 2009 (v mld. USD)

Zdroj: Key Statistics on AANZ, 2010 [13], vlastní úprava

Graf č. 3.2 pojednává o růstu reálného HDP před platností dohody v zemích ASEAN, Austrálii a Novém Zélandu. Od roku 2004 do roku 2005 zaznamenalo jak seskupení ASEAN, tak i celkový průměr Austrálie a Nového Zélandu (AANZ) pokles. V letech 2005 – 2007 zaznamenaly růst s následným dalším poklesem, který dosahoval cca 1,2 %. V Austrálii byla tato křivka podobná, avšak první etapa poklesu trvala o rok déle. Nejnižších hodnot nabyl Nový Zéland v roce 2009, kdy mu byla naměřena hodnota okolo -1,7 %.

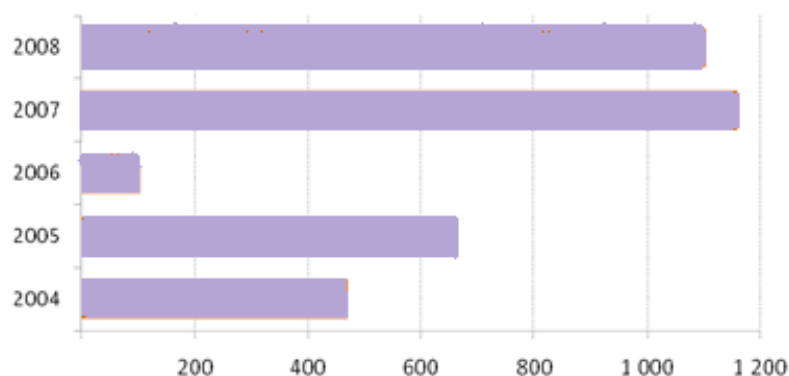
Graf 3.2: Růst reálného HDP v budoucím sdružení AANZFTA před platností dohody za období 2004 – 2009 (v %)

Zdroj: Description of AANZFTA, 2010 [11], vlastní úprava

Graf 3.3 zobrazuje přímé investice směřující do ASEAN z Austrálie a Nového Zélandu. Nejnižších hodnot bylo dosaženo v roce 2006, avšak o rok později bylo paradoxně naměřeno hodnot nejvyšších.

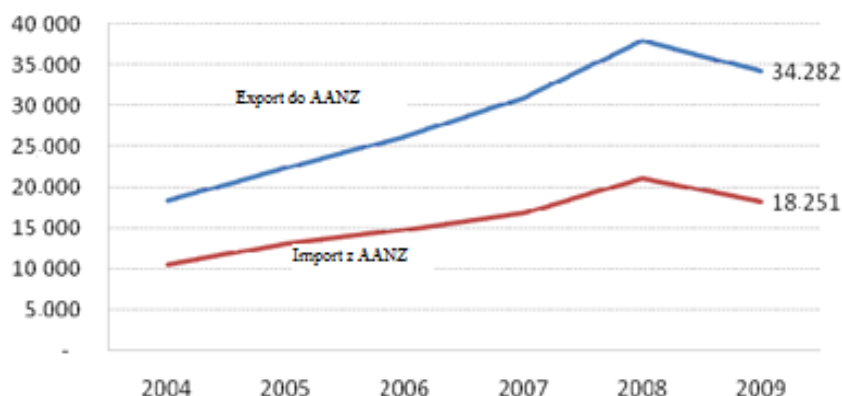
Graf 3.3: Přímé zahraniční investice v ASEAN z Austrálie a Nového Zélandu v období 2004 – 2008 (v mil. USD)

Zdroj: Key statistics on AANZ, 2010 [13], vlastní úprava

Graf 3.4 znázorňuje obchodování ASEAN se zbožím s AANZ. Křivka dosahovala nejvyšších hodnot v exportu do Austrálie a Nového Zélandu, tak i importu z těchto zemí ve stejný rok, tj. v roce 2008. Export dosahoval cca 38 000 mil. USD a import cca 21 000 mil. USD. V roce 2009 dosahoval export 34 282 USD a import 18 251 USD.

Graf 3.4: Obchod ASEAN se zbožím s AANZ v období 2004 – 2009 (v mil. USD)

Zdroj: Key Statistics on AANZ, 2010 [13], vlastní úprava

AANZFTA se zavázala odstranit cla u 90 – 100 % celních položek, které pokrývají 96 % současných australských vývozu do ASEAN. Oboustranný obchod Austrálie se zeměmi ASEAN rostl v průměru o 10 % za posledních deset let, což bylo rychleji, než obchod Austrálie s některými ze svých top 10 obchodních partnerů, s výjimkou Číny. S příchodem obchodních překážek v regionu bude AANZFTA poskytovat nové příležitosti ve všech oblastech pro australské exportéry i investory a vytvářet větší jistotu australským investorů v tomto regionu.

Austrálie si u AANZFTA zajistila, aby její členství nemělo žádný vliv na již existující dohody o volném obchodu se zeměmi ASEAN. Autor se domnívá, že tato dohoda o volném obchodu posiluje ekonomické a strategické angažmá Austrálie, přináší skutečné obchodní příležitost pro australské exportéry a investory, do budoucnosti poskytuje platformu pro zajištění další liberalizace obchodu i investic a posiluje australské obchodní a investiční vztahy.

3.5 Spolupráce Austrálie v dalších uskupeních

3.5.1 Asijsko-tichomořské hospodářské seskupení

V roce 1989 vzniklo (původně jako fórum) APEC, které založilo 12 členů, mezi nimiž byla i Austrálie (přehled členů APEC viz příloha č. 5). Jedná se o mezikontinentální ekonomickou integraci s přechodem mezi globální a regionální ekonomickou integrací. Seskupení sdružuje 21 ekonomik členských států tvořící více než polovinu světového HDP a jsou domovem pro více než 2,7 miliard lidí. APEC značným způsobem přispívá k podpoře volného obchodu a investic, hospodářského rozvoje a prosperity v asijsko-pacifické oblasti a Austrálii [15].

Mezi cíle tohoto ekonomického integračního seskupení patří [15]:

- růst a rozvoj regionu,
- zvýšení efektivity regionu plynoucí z větší ekonomické spolupráce,
- rozvoj a posilování otevřeného multilaterálního systému obchodu,
- odstranění bariér obchodu se zbožím, službami a investicemi.

V roce 1994 byl stanoven ambiciózní cíl - vytvořit zónu volného obchodu. Pro tento účel byl vytvořen akční plán, který měl vést k naplňování volného obchodu. Základy plánu jsou postaveny na dobrovolnosti a korespondují s ním tři hlavní pilíře APEC [15]:

- obchodní a investiční liberalizace,
- ekonomická a obchodní spolupráce,
- podpora obchodu a investic.

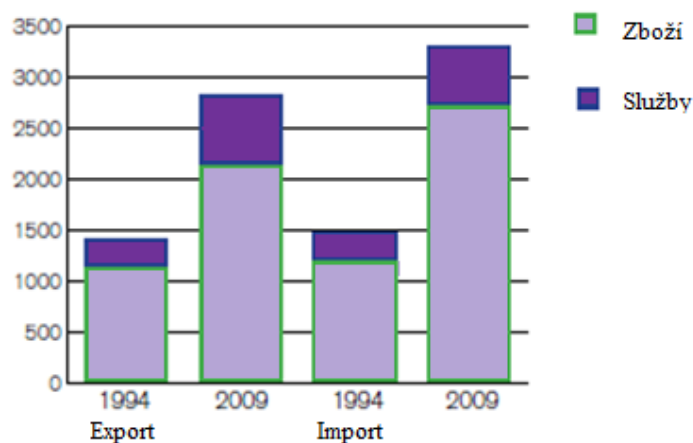
Vzájemný obchod mezi ekonomikami Austrálie a APEC rostl ze 122 mld. USD v roce 1994 na 350 mld. USD v roce 2009 a průměrná roční míra růstu dosáhla 7,4 %. Za stejné uvedené období, tedy v roce 2009, se investice zvýšily o 10,7 % za rok a dosáhly 791 mld. USD. Vnější australské investice do regionu APEC rostou v průměru o 16,7 % ročně a v roce 2009 dosáhly vrcholu, který byl vyčíslen na 641 mld. USD [57].

Skupina pěti industrializovaných ekonomik APEC (Austrálie, Kanada, Japonsko, Nový Zéland a Spojené státy) dosáhly do roku 2010 ve volném i otevřeném obchodě

a investicích značný pokrok. Tyto ekonomiky se mezi sebou snaží snížit sazby a celní opatření, otevřít obchod se službami, liberalizovat investice, aktivněji podporovat a usnadňovat přítok obchodu a investic. Pro představu je možné uvést, že průměrné celní sazby pro průmyslově vyspělé ekonomiky klesly z původních 7,0 % v roce 1996 na 3,9 % v roce 2008. Podíl dováženého zboží bez celní sazby se zvýšil ze 42,6 % v roce 1996 na 60,1 % v roce 2008 [57].

Od roku 1994 se celkový vývoz z průmyslově vyspělých ekonomik APEC do ostatních hospodářství zemí světa více než zdvojnásobil, zatímco dovoz se téměř ztrojnásobil.

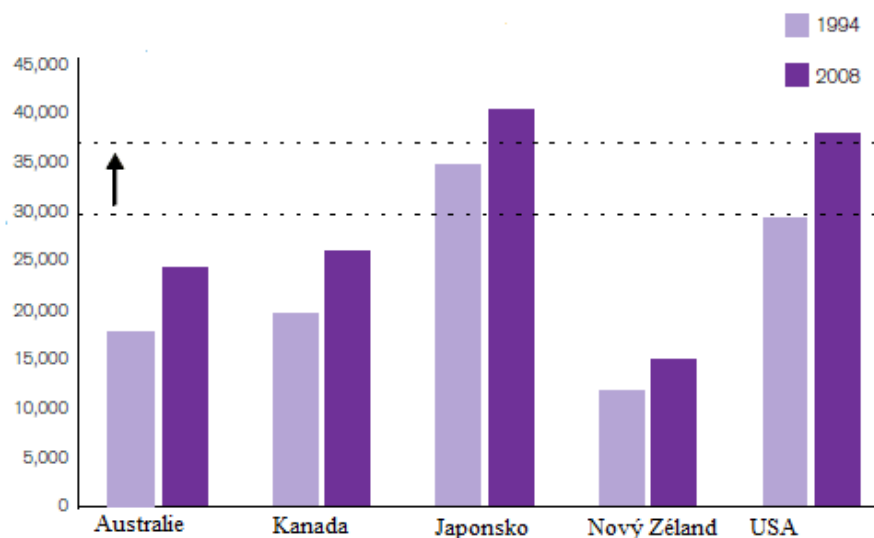
Graf 3.5: Změny v globálním obchodu APEC v průmyslových a dobrovolných ekonomikách v období 1994 – 2009 (v USD)

Zdroj: APEC – Bogor Goals, 2010 [57], vlastní úprava

Zvýšení obchodu a investiční výkonnosti ekonomik APEC přineslo výrazné zlepšení hospodářského blahobytu jednotlivců. V období 1994 – 2008 vzrostl reálný hrubý domácí produkt na obyvatele ve skupině průmyslově vyspělých ekonomik o 25 %. V roce 1994 činilo HDP 29 790 USD a v roce 2008 vzrostl na 37 174 USD [57].

Graf 3.6: Reálné HDP na obyvatele v APEC ve vybraných průmyslově vyspělých ekonomikách za rok 1994 a 2008 (v mld. USD)

Zdroj: APEC – Bogor Goals, 2010 [57], vlastní úprava

Úsilí Austrálie v APEC je zaměřeno na dosažení maximální liberalizace světového obchodu. Austrálie patří k nejaktivnějším zemím APEC a doporučení této organizace používá i při prosazování svých zájmů na půdě WTO. Výsledek australského členství v APEC za posledních 10 let spočívá především v redukcí dovozních tarifů i cel a otevírání nových trhů. Tato liberalizace obchodu se promítla do domácí ekonomiky jejím nárůstem o 10 mld. AUD. Mimořádně prestižní akcí se stal pro Austrálii summit APEC, který se uskutečnil v Sydney začátkem září 2007. Setkání se zúčastnili nejvyšší představitelé všech členských zemí organizace včetně prezidentů USA, Ruska a Číny. Hlavním výstupem summitu bylo přijetí tzv. Sydneyské deklarace ke klimatickým změnám, v níž se účastníci shodli na dlouhodobém záměru usilovat o dosažení globálního cíle. Summit dále přijal dohodu o moratoriu na rozšíření APEC do r. 2010. V rámci summitu proběhla řada bilaterálních schůzek (Austrálie - USA, Austrálie - Čína, Austrálie - Rusko) a jedno trilaterální setkání (Austrálie - USA – Japonsko) o obchodní a strategické spolupráci.

3.5.2 Sdružení pobřežních států Indického oceánu pro regionální spolupráci

IOR – ARC je mezinárodní sdružení, které funguje na mezivládní úrovni, spojující 18 států ležících ve třech světadílech, které pojí Indický oceán. Tento region je velice

rozmanitý, ať už v oblasti kultury, rasy, náboženstvím nebo hospodářským rozvojem a strategickými zájmy. Indický oceán je třetím největším světovým oceánem, který je tepnou mezinárodního obchodu a ekonomiky. Region je tkán spoustou obchodních cest a příkazů k využívání hlavních námořních tras. Země soustředující se kolem Indického oceánu jsou bohaté na strategické a vzácné kovy, minerály, cenné mořské zdroje, energii pro průmysl a má značné lidské zdroje i technologické schopnosti [58].

Po mnoho staletí byly země, ekonomiky a národy Indického oceánu vázány v neformálním hospodářském společenství. Vláda Mauriciu však 29. – 31. března 1995 svolala schůzi tzv. států M-7 (Austrálie, Indie, Keňa, Mauricius, Omán, Singapur a Jihoafrická republika) k prodiskutování posílení hospodářské spolupráce mezi zeměmi v okruhu Indického oceánu. Na konci jednání se zúčastněné státy dohodli na principu otevřeného regionalismu s aktivitami zaměřenými na usnadnění obchodu, podpoře investic a hospodářské spolupráce. Na pozdějším setkání o vytvoření IOR – ARC v září roku 1996 bylo členství rozšířeno na M-14 (přibyla Indonésie, Malajsie, Srí Lanka, Jemen, Tanzanie, Madagaskar a Mozambik). Dne 6. a 7. března 1997 byla přijata charta IOR - ARC, čímž byla tato spolupráce i formálně zahájena.

V současné době má tato mezinárodní organizace 19 řádných členů (k M-14 přibýly Spojené arabské emiráty, Thajsko, Bangladéš, Irán a Seychely) a 5 partnerů postavených v dialogu (Čína, Egypt, Francie, Japonsko a Velká Británie). IOR – ARC k podpoře i užší spolupráci sdružuje zástupce státní správy, podnikatelského a akademického prostředí. K bezproblémovému plnění pracovních programů byly zřízeny 3 samostatné pracovní skupiny: Pracovní skupina pro obchod a investice, Obchodní fórum indicko-oceánského okruhu a Akademická skupina indicko-oceánského okruhu. Nejvyšším orgánem je Rada ministrů, která se schází každé dva roky

Zásady, které si IOR – ARC stanovil [71]:

1. otevřený regionalismus – snahou je budovat a rozšiřovat porozumění o vzájemně výhodné spolupráce v rámci konsensu. Dodržování konsensuálního rozhodnutí zůstává bez pevné institucionální struktury, určených pravidel a předpisů (neexistují žádné zákony a závazné smlouvy);

2. spolupráce - založena na principech svrchovanosti, rovnosti, mírovém soužití, vzájemného prospěchu, územní celistvosti, politické nezávislosti a nevměšování se do vnitřních záležitostí;
3. dobrovolnictví - pracovní programy sdružení budou členské státy provádět na základě dobrovolnosti;
4. konsensus - rozhodnutí ve všech záležitostech a otázkách na všech úrovních, je přijato na základě konsensu.

Potenciál této organizace je obrovský. Nabízí se řada příležitostí učit se jeden od druhého, vyměňovat si zkušenosti a spojovat prostředky v takových otázkách, jako jsou rybolov na otevřeném moři, námořní doprava a pirátství (v Adenském zálivu, v somálských příbřežních vodách, ale i v Malackém průlivu). IOR-ARC se však nemusí omezovat pouze na oblast vody, neboť členy tohoto sdružení jsou celé země, nejen jejich pobřeží. Akčním plánem je formulovat a realizovat projekty hospodářské spolupráce, konkrétně v následujících oblastech [70]:

- zvyšování obchodu, investic, finanční a energetické spolupráce v rámci regionu,
- školství, kultura a technologie,
- posilování spolupráce v rybolovu,
- podpora spolupráce v cestovním ruchu,
- zvládání katastrof a snižování rizika,
- informační a komunikační technologie.

Hlavní odpovědnost za financování jakéhokoli projektu IOR – ARC nesou zúčastněné státy. Zdroje speciálního fondu IOR – ARC mohou být použity pouze jako doplňkový mechanismus [70].

V roce 2010 Rada ministrů IOR - ARC jmenovala Austrálii ve městě San'á v Jemenu místopředsedou tohoto seskupení na dvouleté období, které začalo v listopadu 2011. Předsednickou židli, kterou obdrží od Indie, získá na dobu dvou let (od roku 2013 do roku 2015).

Sdružení IOR – ARC je poměrně mladé uskupení, které má díky rozmanitosti svých členů teoreticky velký potenciál. Avšak autor se domnívá, že tato rozmanitost zájmů

může rozsáhlou spoluprací také snadno zbrzdit, což je i případ tohoto regionálního uskupení. Skutečnost je vlastně taková, že se IOR - ARC prozatím nemůže pyšnit žádnými valnými dosaženými výsledky. Schéma rozdělení práce do Akademické skupiny, Podnikatelského fóra a Pracovní skupiny pro obchod a investice prozatím nepřineslo zastřešujícímu orgánu potřebu vytyčit si jasný cíl k jeho naplnění. Tato cílevědomost je klíčem k zajištění úspěchu organizace sdružující velké i malé země, ostrovní i kontinentální státy, islámské republiky, monarchie i liberální demokracie a lidi všech ras. Jak již bylo řečeno, celá aktivita je založena na dobrovolnosti, což této organizaci vůbec na aktivitě nepřidává. Prozatím tedy ani Austrálii tato organizace nepřináší žádný prospěch, kromě možnosti diskuze s ostatními členskými zeměmi na pravidelném setkání.

3.6 Zhodnocení Austrálie v zapojení do mezinárodní spolupráce a ekonomické integrace

Austrálie se aktivně zapojuje nejen do regionální, ale i globální ekonomické integrace. Zapojení do různých seskupení je pro Austrálii přínosem, jelikož navazuje nebo udržuje s ostatními zeměmi dobré obchodní a partnerské vztahy. I když nejsou některá uskupení zřízena pro aktivní podporu obchodu, ale fungují třeba pouze jako fórum, i členství v takovéto ekonomické integraci je pro Austrálii důležité, neboť může vyjádřit své názory a ovlivnit další zúčastněné strany.

Australské firmy využívají vlivu WTO k většímu exportu a k vytváření nových a lepších pracovních míst. Zákaz diskriminace ve WTO znamená, že australské společnosti mají právo vyvážet výrobky do celého světa za stejných podmínek jako všechny ostatní členské země WTO, což je velká příležitost pro australské vývozce a důvod, proč je pro tuto zemi důležité členství v této světové organizaci.

Hlavní výhoda členství Austrálie v OECD spočívá v přístupu ke kvalitním průzkumům a statistickým i ekonomickým údajům. OECD poskytuje Austrálii nástroje, které slouží ke sledování a analýze jejich hospodářské, sociální i environmentální politiky. Austrálie má rovněž přístup k výzkumům a analýzám ze strany sekretariátu, může čerpat z cenných odborných znalostí, včetně vzájemného hodnocení.

Austrálie má silný finanční sektor, což je další důvod, proč je pro Austrálii důležité členství v G20 a podílet se na vedení, vývoji a zdokonalení finančních standardů. Skupina se zabývá intenzivním rozvojem nejchudších zemí, který je důležitý nejen pro zlepšení

životní úrovně těchto zemí, ale také v dosažení udržitelného hospodářského růstu na celém světě. Austrálie z posunu těchto zemí má prospěch v podobě většího nárůstu obchodních partnerů.

Velice důležitý prvkem australského obchodu jsou regionální dohody o volném obchodu, které:

- zajišťují ekonomický prospěch australskému průmyslu (rychleji, než by bylo možné pomocí kola jednání WTO),
- řeší konkrétní problémy do větší hloubky a často na vyšší úrovni, než je možné v rámci WTO, např. řeší problematiku investic, která je do značné míry mimo kompetence WTO,
- zahrnují obchod se zbožím a službami, investice, stejně jako další otázky týkající se obchodu, jako je politika hospodářské soutěže a duševního vlastnictví,
- zabezpečují pro Austrálii konkurenceschopnost na klíčových exportních trzích,
- posilují australskou širší ekonomickou a zahraniční politiku i strategické zájmy.

Mnohé dohody podepsané Austrálií ke zřízení pásma volného obchodu však překračují pásmo volného obchodu se zbožím a přidávají se k nim i služby a investice. Příkladem překročení pásma volného obchodu je dohoda mezi Austrálií a Novým Zélandem, kdy spolu tyto země řeší širokou škálu obchodních otázek – zboží, služby, investice, harmonizace trans-tasmánských potravinářských norem, atd. Ekonomická integrace mezi Austrálií a Novým Zélandem se tak dále prohlubuje a celý proces zapadá do koncepce postupného vytvoření jednotného trhu mezi oběma zeměmi, což je sice cíl prozatím vzdálený, nicméně reálný.

Austrálie s Novým Zélandem navázaly spolu se seskupením APEC spolupráci s interregionální hospodářskou integrací s názvem AANZFTA, jež posiluje ekonomické a strategické angažmá Austrálie, přináší skutečné obchodní příležitost pro australské exportéry a investory, do budoucnosti poskytuje platformu pro zajištění další liberalizace obchodu a investic a posiluje australské obchodní a investiční vztahy. Oboustranný obchod Austrálie se zeměmi ASEAN rostl v průměru o 10 % za posledních deset let, což bylo

rychleji, než obchod Austrálie s některými ze svých top 10 obchodních partnerů, s výjimkou Číny.

APEC je zvláštní mezikontinentální ekonomickou integrací, která je charakteristická svým přechodem mezi globální a regionální ekonomikou. Tato ekonomická integrace je zaměřena na dosažení maximální liberalizace světového obchodu. Austrálie patří k nejaktivnějším zemím APEC a doporučení této organizace používá i při prosazování svých zájmů na půdě WTO. Výsledek australského členství v APEC za posledních 10 let spočívá především v redukci dovozních tarifů a cel i otevírání nových trhů. Tato liberalizace obchodu se promítla do domácí ekonomiky jejím nárůstem o 10 mld. AUD.

Bilaterální dohody o volném obchodu jsou závazné dohody mezi dvěma zeměmi s cílem podporovat volnější obchod a užší integraci mezi jejich ekonomikami. Tyto dohody mají za cíl snížit obchodní bariéry, jako jsou kvóty a tarify za dohodnutý časový rámec. Tím se zvyšuje obousměrný tok obchodu se zbožím a službami, stejně jako další investiční aktivity. Austrálie uzavřela bilaterální dohody o volném obchodu s Novým Zélandem, Singapurem, Thajskem, Spojenými státy, Chile a jednu s regionálním uskupením ASEAN. I když je Austrálie členem WTO, je pro ni uzavírání těchto bilaterálních obchodních dohod velice důležité vzhledem k tomu, že tempo reformy obchodu prostřednictvím WTO není tak rychlé, jak by Austrálie potřebovala.

Je zcela jisté, že ze zemí, se kterými Austrálie nemá podepsanou dohodu o volném obchodu, nicméně je s touto zemí v přípravném řízení, je pro Austrálii velice důležitá Čína. Autor je toho názoru, že Austrálie hraje důležitou úlohu spolehlivého spojence USA, ale pro Austrálii nebude v budoucnu jednoduché balancovat mezi USA a Čínou, která je nejdůležitějším australským obchodním partnerem. Dalšími důležitými velkými regionálními hráči, se kterými hodlá Austrálie podepsat bilaterální dohodu, je Japonsko, Indie nebo Indonésie. Japonsko je dlouhodobým exportním trhem pro australské firmy, spolehlivým dodavatelem vysoce kvalitních hotových výrobků a klíčovým zdrojem investic do australské ekonomiky. Pro australské podnikatele se v Indii nachází příležitost zejména v oblast zemědělství, energetiky, výroby, těžby a služeb. Dohoda s dalším - Indonésií, jakožto dalšího významného obchodního partnera, má pro Austrálii i strategický motiv, neboť tyto země spojuje námořní hranice, přes kterou prochází většina australského vývozu do celého světa.

Austrálie by měla ve střednědobém horizontu nastavit takovou zahraniční a bezpečnostní politiku, aby se připravila na tzv. asijské století. Obchodně přináší další prohloubení regionální spolupráce velké možnosti australským společností, zejména vstup v platnost dohody o volném obchodu s Indonésií.

Dle získaných poznatků o Australské ekonomické integraci je možné konstatovat, že Austrálie preferuje nižší stupně ekonomické integrace – zejména pásmo volného obchodu.

4 Vnější vztahy Austrálie se zeměmi Evropské unie

Vztah Austrálie a EU je postaven na podobné vizi, stejném názoru v klíčových mezinárodních otázkách a na významných historických a kulturních vazbách, které započaly zejména kolonizací australského pobřeží obyvateli Evropy. Oficiální vztah je zpečetěn pomocí Rámce pro partnerství EU a Austrálie, který byl přijat na Valném shromáždění ministrů zahraničních věcí.

4.1 Ekonomika Evropské unie

Evropská unie je svého druhu ojedinělé společenství sdružující 27 evropských zemí, jež spojuje hospodářské a politické partnerství. Základy Evropské unie byly položeny jen několik let po doznění druhé světové války. První krok evropské integrace spočíval v upevnění hospodářské spolupráce. Evropská unie se zasloužila o zachování míru, stability a prosperity, milionům lidí pomohla zvýšit životní úroveň, dala vzniknout společné evropské měně a postupně buduje jednotný evropský trh, který umožňuje volný pohyb osob, zboží, služeb a kapitálu mezi členskými státy [61].

Díky jednotnému trhu se EU stala světovou obchodní velmocí. Svůj hospodářský růst se snaží udržet investováním do dopravy, energetiky a výzkumu a zároveň hledá způsob, jak minimalizovat dopad dalšího ekonomického rozvoje na životní prostředí. Rozšíření EU v roce 2004 o 12 nových členských států přispělo k tomu, že hrubý domácí produkt EU je vyšší než HDP Spojených států amerických [42, 37, 34].

Co se týče obchodu, přibližně dvě třetiny veškerého obchodování EU se uskutečňuje mezi členskými zeměmi. Nejdůležitějším obchodním partnerem EU v roce 2010 byly Spojené státy americké a Čína. Ekonomika EU je přiblížena v tabulce 4.1.

Tab. 4.1: Ekonomické ukazatele EU za období 2006 – 2011

	2006	2007	2008	2009	2010	2011 (b)
HDP v běžných cenách (mld. USD)	14 694,2	16 989,3	18 377,0	16 413,7	16 282,2	17 452,4
Reálný růst HDP (%)	3,5	3,2	0,7	- 4,1	1,8	2,0
Saldo běžného účtu (mil. USD)	- 47 977	83 150	- 167 447	- 39 592	- 22 308	- 37 089
Saldo běžného účtu (% HDP)	- 0,3	- 0,5	- 0,9	- 0,2	- 0,1	- 0,2
Export zboží a služeb (% HDP)	40,3	40,9	42,0	37,3	41,1	Na
Inflace	2,3	2,4	3,7	0,9	2,0	2,7

Zdroj: Australia's trade with the European Union, 2010 [34], vlastní úprava

(b) Odhad MMF

Výzkum a vývoj tvoří základ strategie EU ke zvýšení konkurenceschopnosti její ekonomiky. Cílem je investovat do těchto oblastí více prostředků, aby se objem vynakládaných prostředků vyrovnal USA a Japonsku.

4.2 Základní zakotvení vztahů mezi Austrálií a EU

Ministerské konzultace mezi australskými úředníky a úředníky Evropského společenství začaly v roce 1976 a zahrnovaly celou řadu bilaterálních a multilaterálních témat. První oficiální kolo ministerských konzultací se konalo v prosinci 1981 v Bruselu. Tyto konzultace se staly pravidelným každoročním setkáním, během kterých se řeší otázky společného zájmu. V Austrálii je Evropská unie od roku 1981 zastoupena delegací Evropské unie. Úkolem delegace je zastupovat EU, získat nové příležitosti pro spolupráci, rozvíjet bilaterální vztahy v politické, hospodářské, obchodní, ekologické, sociální a kulturní oblasti. Cílem je informovat EU o politických, hospodářských, obchodních a rozvojových záležitostech v Austrálii. Delegace však není zodpovědná za podporu obchodu a konzulárních záležitostí, o něž se stará velvyslanectví, konzuláty nebo národní turistické kanceláře členských států EU [21].

V roce 2008 byl podepsán a schválen nový Rámec pro partnerství EU a Austrálie, platný po dobu pěti let. Dříve byly určovány vztahy EU a Austrálie dvěma dokumenty: Společná deklarace o vztazích mezi Austrálií a EU z roku 1997 a Agenda o spolupráci z roku 2003 [60].

Hlavním cílem nové dohody o partnerství je, kromě spolupráce v rámci kola z Dohá, rozvoj obchodních rozhovorů o světovém obchodu, službách a investičních otázkách, vedoucí k usnadnění obchodu s průmyslovými výrobky mezi EU a Austrálií. Obchod je usnadněn především vzájemným uznáváním postupů posuzování shody, s cílem snížit náklady na testování a certifikaci výrobků vyvezených a dovezených z/do Austrálie [62].

První aktualizace se Rámec pro partnerství, včetně přehledu o tom, co bylo dosud dosaženo, dočkal již rok po přijetí. Rámec je zaměřený na konkrétní kroky, které jsou odlišeny dle důležitosti praktické spolupráce. Ačkoliv obchod zastává podstatnou úlohu v bilaterálních vztazích, celkové politické a ekonomické vztahy v průběhu let vyzrály, vyvinuly a více se zaměřily na globální a regionální problémy, jako je životní prostředí, změny klimatu, energetika, bezpečnost a boj proti terorismu, stabilita v asijsko-tichomořském regionu a spolupráce v rámci WTO. Kooperace a koordinace probíhá na všech úrovních, včetně každoročních konzultací ministrů zahraničních věcí, výročních setkání vyšších úředníků střídavě v Bruselu a Canbeře a řadou dialogů v jednotlivých oblastech (obchod, zemědělství, životní prostředí, atd.) [63].

V první aktualizaci v roce 2009 bylo nastaveno pět následujících konkrétních cílů [27]:

1. posílit bilaterální a multilaterální dialog v podpoře sdílené zahraniční politiky a bezpečnostních zájmů;
2. propagovat a podporovat multilaterální pravidla založená na obchodním systému, zkonsolidovat a rozšířit vzájemný obchod i investiční vztahy;
3. zvýšit bilaterální i regionální spolupráci a koordinaci mezi Austrálií a EU;
4. hledat příležitosti ke spolupráci na změně klimatu, životního prostředí, zabezpečení dodávek energie, rybolovu a lesním hospodářství;

5. posílit spolupráci mezi EU a Austrálií ve vědě, výzkumu, technologii a inovaci, vzdělávání i kultuře a usnadnit pohyb lidí.

Austrálie s Evropskou unií v březnu roku 2012 oslavila 50 let formálních diplomatických vztahů. Australský úředník, obchodní vyjednavatel a diplomat Edwin McCarthy zaujal v březnu roku 1962 pozici prvního australského velvyslance v Evropském hospodářském společenství. Úkolem australského velvyslanectví sídlícího v Bruselu je podporovat australské vztahy s Evropskou unií, Belgií, Lucemburskem a NATO. Velvyslanectví podává zájemcům o obchodování s Austrálií podrobné informace o australských dodavatelích, poskytuje přehled australských obchodních schopností, usnadňuje přístup k australským firmám na mezinárodních výstavách a dalších tržních akcích, upozorňuje na nejnovější produkty a služby v Austrálii, které mohou pomoci v růstu evropského podnikání. Delegation Komise Evropského společenství byla v Austrálii založena v roce 1981 a slavnostně otevřena v průběhu návštěvy předsedy Evropské komise Gastona Thorna v roce 1982 [28].

4.3 Dosažené výsledky ve vztahu Austrálie – EU

Evropa je považována za významného světového hráče ve vědě a výzkumu, proto je australskou strategickou prioritou vzájemná mezinárodní vědecko-technická spolupráce, neboť Austrálie uznává přínos z investic do výzkumu a vývoje pro podporu hospodářského růstu a udržitelné společnosti. Evropská unie má pro tuto činnost v období 2007 – 2013 vymezen tzv. 7. rámcový program (RP7) pro výzkum a technologický rozvoj, jehož hlavním cílem je posílení vědecké a technologické základny evropského průmyslu a podporovat jeho mezinárodní konkurenceschopnost, jakož i podporovat výzkum, který posiluje politiku EU. Austrálie i v minulosti spolupracovala na projektech prostřednictvím rámcových programů pro výzkum a technologický rozvoj.

Tab. 4.2: Projekty minulých rámcových programů pro výzkum a technologický rozvoj, na nichž spolupracovala Austrálie

RP4 (1994 – 1998)	RP5 (1999 – 2002)	RP6 (2002 – 2006)
60 projektů	90 projektů	173 projektů

Zdroj: S&T Cooperation Roadmap 2010 – 2012 – Research and Innovation Priorities, [17], vlastní úprava

Austrálie se k červenci 2010 účastnila 74 projektů ze RP7, které souvisely s celou řadou oblastí a témat, např. boj proti malárii, srdeční vady u dětí a prevence rakoviny, udržitelné zemědělství, budoucnost internetu, aplikace nanotechnologie, biopaliva, zachycování a skladování uhlíku, atd. Přehledná tabula o projektech Austrálie v 7. rámcovém programu je v příloze č. 6.

Mezi Austrálií a EU docházelo i ke spolupráci prostřednictvím programů Evropské spolupráce ve vědě a technice (COST). Australské instituce se účastnily 85 programů v COST během období 2005 - 2010, čímž došlo k dalším rozšířeným vazbám mezi australskými a evropskými výzkumnými subjekty.

Austrálie s EU taktéž jedná za pomoci Smíšeného výboru pro vědecko-technickou spolupráci (SVVTS), jež je hlavním mechanismem pro nastavení této dvoustranné kooperace v oblasti výzkumu a monitorovací spolupráce. SVVTS se schází přibližně každých 18 měsíců střídavě mezi Austrálií a Bruselem. Na 11. setkání 7. – 9. června 2010 v Austrálii byl kladen velký důraz na posílení politického dialogu. SVVTS určila řadu priorit v následujících oblastech [17]:

- zdraví,
- biotechnologie, zemědělství a potravinářství,
- životní prostředí,
- energetika,
- informační a komunikační technologie,
- nanotechnologie, materiály a výrobní technologie,
- výzkumné infrastruktury,
- mobility výzkumných pracovníků, sítě a komunikace,
- sociální a humanitární vědy,
- inovační politika.

Austrálie s Evropskou unií bude ve výše uvedených oblastech spolupracovat na výsledcích vzájemného prospěchu v období 2010 – 2012.

4.3.1 Obchod Austrálie - EU

Austrálie v roce 2010 vyvážela své zboží ze zemí EU nejvíce do Spojeného království a Nizozemska, australské služby nejčastěji směřovaly do Spojeného království a Německa. Do Austrálie importovalo v roce 2010 ze zemí EU nejvíce zboží i služeb Německo a Spojené království. Nepochybnými australskými největšími obchodními partnery z řad členů EU je Spojené království a Německo, proto jsou těmito dvěma zemím věnovány samostatné podkapitoly. Přehledné tabulky o obchodu Austrálie se zeměmi EU pro období 2008 – 2010 jsou v přílohách č. 7-10.

EU se v posledních dvanácti letech řadí k největším hospodářským partnerům Austrálie. V roce 2010 se nejvíce z Austrálie do EU dovezlo zlata (5 222 mil. AUD) a naopak přivezlo z EU do Austrálie léčiv (5 355 mil. AUD). Celkový obchod se zbožím a službami v roce 2010 překročil 77,9 mld. AUD. Nejvýznamnější službou importovanou a exportovanou mezi Austrálií a EU byl cestovní ruch. Mezi uzavřené dvoustranné dohody týkající se obchodu patří například o obchodu s vínem a vědeckotechnické spolupráci.

Tab. 4.3: Obchod se zbožím mezi Austrálií a Evropskou unií za rok 2010

Zboží exportované z Austrálie	mil. AUD	Zboží importované do Austrálie	mil. AUD
Zlato	5 222	Léky	5 355
Uhlí	3 934	Osobní motorová vozidla	3 906
Alkoholické nápoje	817	Organicko – anorganické sloučeniny	1 131
Léky (vč. veterinárních)	426	Inženýrské vybavení a díly	921

Zdroj: Australia's trade with the European Union, 2010 [34], vlastní úprava

EU je pro Austrálii největším hospodářským partnerem více než 25 let a řadí se k třem největším obchodním partnerům Austrálie (po Číně a ASEAN), v oblasti služeb je jeho největším obchodním partnerem. EU je také pro Austrálii největším zdrojem přímých zahraničních investic (131 562 mil. AUD v roce 2010) [34].

Uvedené údaje svědčí o skutečnosti, že se vzájemný obchod EU s Austrálií po globální ekonomické krizi ještě zdaleka nevzpamatoval. Výši obchodní výměny mezi EU a Austrálií pravděpodobně nejvíce ovlivnila skutečnost, že ekonomiku asijských zemí zasáhla celosvětová ekonomická krize podstatně méně, než ekonomiku zemí EU. Trend

ekonomické expanze asijských ekonomik a jejich rychlejší stabilizace v době po krizi, a naopak nižší výkon hospodářství některých zemí EU, se tak promítl do statistiky obchodní výměny roku 2010 mnohem zřetelněji než kdykoliv jindy. Mezi expandující ekonomiky patří zejména Čína a země společenství ASEAN, jako destinace pro australský export předstihne však EU v dohledné době patrně rovněž Indie. Vedle Japonska a Jižní Koreji jsou Čína, společenství ASEAN a Indie největšími odběrateli australských surovin, což je ve statistikách vzájemného obchodu s Austrálií posouvá v posledních letech stále výše (tabulka obchodních partnerů pro období 2008 - 2010 viz tabulka 2.4 a tabulka 2.6).

4.4 Vztah Austrálie a Spojeného království

4.4.1 Spojené království zapojené do ekonomické integrace

Jak již bylo řečeno, Austrálie patří pod správu Spojeného království. Tato země a USA podporovaly evropskou integraci jako nejlepší způsob obrany proti komunistické rozpínavosti v Evropě, avšak procesu integrující se Evropy do podoby Evropské unie se Spojené království nestavělo příliš optimisticky. Lidé žijící v zemích, jejichž vládám se podařilo vyhnout okupaci anebo alespoň katastrofickým ztrátám na životech, měli sklon udržet si identitu národního státu. Hlavní problém proto Spojené království vidělo v přenášení pravomocí na nadnárodní úroveň, a proto dala přednost seskupení, jehož vznik v roce 1960 sama iniciovala - Evropskému sdružení volného obchodu. Již roce 1961 však podala první přihlášku do Evropských společenství (následována Dánskem a Irskem), avšak pokaždé byla žádost vetována francouzským prezidentem de Gaullem, který viděl ve vstupu Spojeného království do Evropského společenství ohrožení francouzské pozice. Umožněn vstup měla britská země až v roce 1973, kdy vstoupila do Společenství spolu s Dánskem a Irskem.

V současné době patří Spojené království k ekonomicky nejsilnějším státům tohoto seskupení. Tato země je známá i díky striktním názorům, např. negativní postoj zaujímá i v případě vstupu do eurozóny, kdy není ochotna přijmout jednotnou měnu EU - euro. Rovněž nikdy Spojené království nepřistoupilo k Schengenským úmluvám o postupném rušení kontrol na společných hranicích a jako jeden z posledních členů se staví zdrženlivě i ke Smlouvě o fiskální odpovědnosti.

Spojené království v systému institucí EU nezaujímá na první pohled stejný postoj jako s ní srovnatelné země (např. Německo, Francie). Na straně druhé je jeho specifická

pozice charakteristická velmi úspěšným pragmatickým přístupem, projevujícím se například ve velmi vysoké vytiženosti britských subjektů při jejich čerpání z fondů EU. Řada specifických úprav i velmi důležitých dokumentů EU je rovněž vyvolána zvláštní poptávkou ze strany Spojeného království. Známá je zejména britská zdrženlivost v oblasti měnové a sociální integrace. Za důležitou zmínku stojí i tzv. britský rabat, který Spojené království získalo v roce 1984, kdy pravidla určující odvody do společného rozpočtu a příjmy z něj vycházely pro Spojené království velice nepříznivě. Spojené království má relativně malý sektor zemědělství, proto získává jen malou část ze subvencí, které EU poskytuje. Díky rabatu získává zpět 2/3 svého čistého příspěvku [50].

Spojené království je členem cca 120 mezinárodních politických, ekonomických a vojenských organizací a uskupení. Mezi nejdůležitější patří např. Organizace spojených národů, Severoatlantická organizace, Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě, Mezinárodní měnový fond, G8, G20 a Commonwealth.

4.4.2 Ekonomický přehled Spojeného království

Spojené království bylo, jakožto každý stát EU, zasaženo globální ekonomickou krizí v roce 2009, kdy růst reálného HDP klesl na - 4,9 %. Království zůstává šestou největší ekonomikou světa. Růst HDP v roce 2010 činil 1,3 %. Podrobnější přehled viz následující tabulka.

Tab. 4.4: Ekonomické ukazatele Spojeného království za období 2006 – 2011

	2006	2007	2008	2009	2010	2011 (b)
HDP v běžných cenách (mld. USD)	2 447,7	2 812,0	2 679,0	2 182,4	2 247,5	2 471,9
Reálný růst HDP (%)	2,8	2,7	- 0,1	- 4,9	1,3	1,5
Saldo běžného účtu (mil. USD)	- 82 797	- 73 025	- 44 063	- 37 319	- 56 016	- 60 051
Saldo běžného účtu (% HDP)	- 3,4	- 2,6	- 1,6	- 1,7	- 2,5	- 2,4
Export zboží a služeb (% HDP)	28,0	26,0	28,2	27,3	28,8	32,7
Inflace	2,3	2,3	3,6	2,1	3,3	4,2

Zdroj: Australia's trade with the European Union, 2010 [34], vlastní úprava

(b) Odhad MMF

V roce 2010 Spojené království nejvíce exportovalo své zboží do USA, Německa a Nizozemska. Austrálii patřil pomyslný 20. stupeň v žebříčku exportních destinací Spojeného království (1,2 % z celkového exportu). Nejvíce do Spojeného království dováželo své zboží Německo, Čína a USA. Austrálie dovážela 0,5 % z celkového importu zboží a byla tak 32. importní destinací Spojeného království [34].

4.4.3 Vzájemná vazba mezi Spojeným královstvím a Austrálií

Obě země spojuje společná historie, kultura, instituce, jazyk a obchodní i investiční spolupráce. Vzájemný vztah mezi Spojeným královstvím a Austrálií oficiálně začal v roce 1901, kdy se šest kolonií stalo federací, čímž byl vytvořen Australský svaz pod nadvládou Britů. Současné politické vztahy mezi Londýnem a Canberrou se opírají o silný bilaterální dialog mezi vedoucími vlád, ministrů a vyšších úředníků. Proud migrace z Britských ostrovů do Austrálie hrály klíčovou roli ve vývoji Austrálie, neboť lidé v Austrálii jsou převážně britského nebo irského původu. Podle sčítání lidu z roku 2001 žije v Austrálii kolem 1,2 milionů občanů narozených ve Spojeném království. Dokonce i nynější australská ministerská předsedkyně Julia Gillard se narodila ve Walesu, což je jedna ze zemí Spojeného království.

Vzájemná oficiální vazba je hlubší zejména prostřednictvím silných migračních toků mezi oběma zeměmi. Důležitý je i turistický ruch mezi nimi, kolem 950 000 Australanů navštíví Britské ostrovy každý rok a jsou tak 10. největším zdrojem návštěvníků ve Spojeném království.

Formální hospodářské vztahy mezi oběma zeměmi klesly po vstupu Spojeného království do Evropského hospodářského společenství v roce 1973. Nicméně, Spojené království se i nadále řadí k největším zahraničním investorům v Australském svazu.

4.4.3.1 Dvoustranné dohody a oficiální dialog

Austrálie má se Spojeným královstvím uzavřených mnoho důležitých dvoustranných dohod týkající se oblasti daní, zdravotních služeb, kriminálního vyšetřování i migrace. Sdílí stejný pohled na zabezpečení hrozeb představované teroristickými skupinami či zbraněmi hromadného ničení, které řeší pomocí úzkého bilaterálního dialogu.

V listopadu 2008 se Austrálie připojila k britskému nově zavedenému režimu mobility mládeže. Mladí Australané v tomto režimu mohou získat (za určitých podmínek) příležitost v podobě návštěvy i práce na Britských ostrovech.

Síla australsko-britských bilaterálních vztahů je patrná z velkého počtu návštěv na vysoké úrovni v obou směrech. Při návštěvách se konzultuje a spolupracuje v široké škále politických otázek společného zájmu. AUKMIN je přední bilaterální fórum pro konzultaci týkající se zahraniční politiky, obrany a zpravodajských záležitostí. Fórum si klade za cíl realizovat nové přínosné nápady a určit způsoby, kterými společně můžou efektivněji spolupracovat na řešení současných globálních problémů. Konzultace poukazují na blízký vztah mezi oběma zeměmi. Poslední konající fórum AUKMIN v lednu 2012 bylo zaměřeno na podporu vzestupu regionů Asie, Pacifiku a Indického oceánu, včetně podpory regionální bezpečnosti zemí na Blízkém východě a nově se rozvíjejících mocností [32].

4.4.4 Bilaterální hospodářské a obchodní vztahy

Austrálie má se Spojeným královstvím rozsáhlé hospodářské a obchodní vztahy. V roce 2010 činil obousměrný obchod se zbožím přes 14 mld. AUD, přičemž vývoz britského zboží do Austrálie byl ohodnocen na 8 308 mil. AUD a dovoz australského zboží na Britské ostrovy na 5,8 mld. AUD. Vývoz zlata tvoří 62 % celkového vývozu australského zboží do Spojeného království. Dalším významným exportním artiklem je uhlí v hodnotě 649 mil. AUD a alkoholické nápoje v hodnotě 528 mil. AUD. Právě vinařský průmysl se stal hlavní hnací silou současného australského obchodu se Spojeným královstvím a předčil i tradiční australské komodity, jako je vlna a železná ruda. Spojené království je v současné době pro australské vinaře druhou největší exportní destinací (po USA). Významný podíl dovozu do Austrálie ze Spojeného království v roce 2010 tvořily léky v celkové hodnotě 943 mil. AUD, osobní motorová vozidla, zlato a tiskový materiál [32].

Tab. 4.5: Obchod se zbožím mezi Austrálií a Spojeným královstvím za rok 2010

Zboží exportované z Austrálie	mil. AUD	Zboží importované do Austrálie	mil. AUD
Zlato	5 183	Léky (vč. veterinárních)	943
Uhlí	649	Osobní motorová vozidla	575
Alkoholické nápoje	528	Zlato	340
Olovo	405	Tiskový materiál	288

Zdroj: Australia's trade with the European Union, 2010 [34], vlastní úprava

Obchod se službami je taktéž velice důležitý pro vzájemné bilaterální obchodní vztahy. V roce 2010 bylo Spojené království v Austrálii po USA druhým největším světovým obchodním partnerem v oblasti služeb. Vývoz australských služeb do Spojeného království byl oceněn v roce 2010 na 4 078 mil. AUD a dovoz služeb ze Spojeného království do Austrálie byl oceněn na 4 455 mil. AUD. Nejvíce se mezi oběma zeměmi se službami exportovalo prostřednictvím cestovního ruchu a s profesionálními, technickými a dalšími službami pro podniky.

Tab. 4.6: Obchod se službami mezi Austrálií a Spojeným královstvím za rok 2010

Služby exportované z Austrálie	mil. AUD	Služby importované do Austrálie	mil. AUD
Cestovní ruch	2 138	Cestovní ruch	1 550
Profesionální, technické a další služby pro podniky	626	Profesionální, technické a další služby pro podniky	963

Zdroj: Australia's trade with the European Union, 2010 [34], vlastní úprava

Spojené království je, po USA, největším zdrojem celkových zahraničních investic v Austrálii. V roce 2010 byly celkové britské zahraniční investice v Austrálii ohodnoceny na 473 mld. USD a celkové investice do australských zájmů na Britských ostrovech stály 192 mld. AUD. Britské firmy jsou tradičně pro Australany vyobrazeny jako atraktivní základna pro regionální operace a investice do infrastruktury, farmacie, energetiky a cestovního průmyslu. Hlavními britskými investory v Austrálii jsou Shell, BP, British Aerospace, BT a Vodafone. Naopak ve Spojeném království působí přibližně 1500 australských společností, mezi klíčové investory patří například Macquarie, Národní australská skupina, AMCOR a Lend Lease [32, 34].

Tab. 4.7: Poskytnuté investice mezi Austrálií a Spojeným královstvím za rok 2010

	Celkem (mil. AUD)	Přímé zahraniční investice (mil. AUD)
Australské investice	192 336	72 046
Investice Spojeného království	472 649	52 525

Zdroj: Australia's trade with the European Union, 2010 [34], vlastní úprava

Mezi sektory, které nabízejí hlavní oblasti příležitostí pro britské podniky, patří: věda a inovace, infrastruktura, finanční služby, hornictví a minerály, ropa a plyn, informační a komunikační technologie, biotechnologie, agrobiznis, energetika, životní prostředí, technologie v podnicích, spotřebitelské služby a vzdělávání.

4.5 Vztah Austrálie a Německa

4.5.1 Německo zapojené do ekonomické integrace

Tato země, s oficiálním názvem Spolková republika Německo, je jednou ze šesti zakládajících států Evropského společenství uhlí a oceli a v roce 1957 i zakládajícím státem Evropského hospodářského společenství. Mezi členskými zeměmi EU má Německo privilegovanou pozici díky počtu svých obyvatel (cca 80 milionů), rozloze, a také díky tomu, že společně s Francií patřilo k hlavním poválečným hybatelům integrace. Německo je silným zastáncem multilateralismu a je třetím největším přispěvatelem do rozpočtu Organizace spojených národů (členem od roku 1973) i do rozpočtu Evropské unie. Německo přijalo vedoucí roli v řadě klíčových mezinárodních otázek a nejen ve skupině G20 se snaží řešit problematiku se změnou klimatu, energetiku, blízkovýchodní mírový proces a mezinárodní bezpečnost. Německo je právoplatným členem Severoatlantické aliance, Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj, Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě, Světové banky, Mezinárodního měnového fondu a dále je také součástí Schengenského prostoru. Německou měnou je euro, které v roce 2002 nahradilo německou marku.

4.5.2 Ekonomický přehled Německa

Německo je největší ekonomikou v Evropě a čtvrtou největší ekonomikou na světě (HDP bylo v roce 2010 více než 3 315 mld. AUD). Německo silně utrpělo v celosvětové

hospodářské a finanční krizi obzvláště v exportně orientovaném odvětví zpracovatelského průmyslu. Ekonomika v 1. čtvrtletí roku 2009 spadla do recese a celosvětová poptávka po německém exportním zboží byla v oslabení. Inflace se po propadu na 0,2 % v roce 2009 v dalším roce mírně zvýšil na 1,3 %. Německo zavedlo na začátku roku 2011 úsporný balíček, který má vést k výraznému snížení rozpočtového schodku do roku 2014.

Tab. 4.8: Ekonomické ukazatele Německa za období 2006 – 2011

	2006	2007	2008	2009	2010	2011 (b)
HDP v běžných cenách (mld. USD)	2 921,3	3 333,9	3 651,6	3 338,7	3 315,6	3 518,6
Reálný růst HDP (%)	3,6	2,8	0,7	- 4,7	3,5	3,2
Saldo běžného účtu (mil. USD)	188 481	253 756	245 722	166 968	176 084	180 759
Saldo běžného účtu (% HDP)	6,5	7,6	6,7	5,0	5,3	5,1
Export zboží a služeb (% HDP)	45,3	47,3	48,1	41,7	46,5	51,6
Inflace	1,8	2,3	2,8	0,2	1,2	2,2

Zdroj: Australia's trade with the European Union, 2010 [34], vlastní úprava

(b) Odhad MMF

Německo v roce 2010 své zboží nejvíce exportovalo do Francie, USA a Nizozemska. Do Austrálie v roce 2010 mířilo 0,8 % z celkového vyvezeného zboží, Austrálie byla 24. destinací, do které Německo nejvíce vyváželo své zboží. Naopak do Německa nejvíce importovalo své zboží Nizozemsko, Francie a Čína. Austrálie přivezla do Německa 0,2 % z celkového světového australského importu zboží a zařadila se tak jako 46. nejčastější importní destinace Německa [34].

Zpracovatelský průmysl je základ německé ekonomiky, z exportního sektoru dominují automobily a stroje. Německý vývoz služeb je poměrně málo rozvinutý a reformy v odvětví služeb jsou poměrně pomalé, avšak nová odvětví jako je IT, biotechnologie a energie z obnovitelných zdrojů jsou výraznými prvky v tomto odvětví. Zemědělství tvoří pouze 1 % HDP.

4.5.3 Vzájemná vazba mezi Německem a Austrálií

Německo je pro Austrálii důležitým partnerem pro dialog a řeší spolu celou řadu multilaterálních otázek, včetně globální ekonomické krize, globální bezpečnosti, kontroly zbrojení, odzbrojení, zmírňování chudoby, reforem Organizace spojených národů (OSN), lidských práv, rozvojové spolupráce a klimatické změny. Obě země úzce spolupracují v OSN, G20, s Institutem pro globální zachycování a skladování uhlíku a Mezinárodní agenturou pro obnovitelnou energii.

V roce 1997 obě země podepsaly Kulturní dohodu, která je zaměřená na zvýšení kulturní a akademické výměny. Prostřednictvím této dohody se značně zvýšil počet australských umělců se sídlem v Německu [29].

4.5.4 Bilaterální hospodářské a obchodní vztahy

Bilaterální obchodní vztahy mezi Austrálií a Německem jsou silně ve prospěch Německa. Celkový oboustranný obchod se zbožím byl v roce 2010 oceněn na více než 12,3 mld. USD, z toho 10,4 mld. USD byl dovoz zboží z Německa. Německo je pro Austrálii šestým největším zdrojem dováženého zboží a je největším zdrojem dovozů z Evropy. Německo je zařazeno jako 18. největší trh australského vývozu zboží, v roce 2010 měl tento vývoz hodnotu 1,8 mld. AUD. Hlavním exportovaným zbožím z Austrálie do Německa byly zlaté mince a mince, které jsou zákonným platidlem. Nejvíce se z Německa do Austrálie přivezlo osobních motorových vozidel.

Tab. 4.9: Obchod se zbožím mezi Austrálií a Německem za rok 2010

Zboží exportované z Austrálie	mil. AUD	Zboží importované do Austrálie	mil. AUD
Zlaté mince a zákonná platidla (mince)	307	Osobní motorová vozidla	2 437
Uhlí	261	Léky (vč. veterinárních)	755
Rudy drahých kovů a koncentráty (bez zlata)	215	Měřicí a analytické nástroje	317
Neželezný odpad a šrot	135	Inženýrské vybavení a díly	297

Zdroj: Australia's trade with the European Union, 2010 [34], vlastní úprava

Celkový obchod se službami proběhl v roce 2010 mezi Německem a Austrálií v hodnotě 2 476 mil. AUD, z toho 1 004 mil. AUD bylo z Austrálie exportováno

do Německa a importováno do Austrálie zbylých 1 472 mil. AUD. Ze služeb v případech importu i exportu dominoval cestovní ruch a doprava.

Tab. 4.10: Obchod se službami mezi Austrálií a Německem za rok 2010

Služby exportované z Austrálie	mil. AUD	Služby importované do Austrálie	mil. AUD
Cestovní ruch	460	Doprava	756
Doprava	219	Cestovní ruch	355

Zdroj: Australia's trade with the European Union, 2010 [34], vlastní úprava

V roce 2010 měly německé investice v Austrálii hodnotu přes 40 mld. AUD, z toho 16 224 mil. AUD byly přímé zahraniční investice. Austrálie investovala v Německu ve stejném období přes 37 mld. AUD, z toho 9 251 mil. AUD byly přímé zahraniční investice.

Tab. 4.11: Poskytnuté investice mezi Austrálií a Německem za rok 2010

	Celkem (mil. AUD)	Přímé zahraniční investice (mil. AUD)
Australské investice	37 231	9 251
Investice Německa	40 758	16 224

Zdroj: Australia's trade with the European Union, 2010 [34], vlastní úprava

V Austrálii sídlí více než 650 podniků vlastněných Německem, včetně 340 německých dceřiných společností, které zaměstnávají více než 100 000 Australanů. Jejich zájmy pokrývají široké spektrum odvětví: automobilový průmysl a automobilové součástky průmyslu (Daimler AG, BMW, Bosch, Hella a VDO), telekomunikace (Siemens), stavebnictví (Hochtief a Bilfinger Berger) a chemikálie (Boehringer, Bayer Schering Pharma). Významné postavení mají v Austrálii také německé banky. Deutsche Bank, která v roce 2012 oslaví 38. rok v Austrálii, je největší evropskou bankou působící v Austrálii a zaměstnává přes 1000 zaměstnanců v Sydney a Melbourne [29].

Příležitosti existují pro australské společnosti v Německu zejména v oblasti IT bezpečnosti, softwaru a hardwaru, telekomunikačních aplikací, e-commerce, e-government a e-bankovních služeb [29].

4.6 Zhodnocení vnějších vztahů Austrálie s Evropskou unií

Austrálie s Evropskou unií spolupracuje na celé řadě projektů, které jsou zaštitěny 7. rámcovým programem. Austrálie se k červenci 2010 účastnila 74 projektů ze RP7, patří mezi ně např. prevence rakoviny, budoucnost internetu nebo udržitelné zemědělství.

Z obchodního hlediska byla v roce 2010 Evropská unie pro Austrálii, po seskupení APEC, OECD a ASEAN 10, dalším důležitým ekonomickým integračním seskupením, se kterým Austrálie nejvíce obchoduje. Ve stejném roce předstihla EU z destinací ještě Čína a Japonsko. Vzhledem k poznamenané Evropě globální krizí a rozkvětu Asie, ji v budoucnu jistě rychle předčí i Korea a Indie. EU je pro Austrálii významným importérem, neboť v roce 2010 tvořila 19 % celkového světového importu zboží i služeb směřujícího do Austrálie. Avšak ani v tomto případě nelze do budoucna předpokládat růst, neboť oproti předchozím letům byl zaznamenán pokles. I zde je na vině krize, která způsobila oslabení aktivit některých významných firem expandujících své zboží a služby do Austrálie.

Ze zemí EU v roce 2010 nejvíce australských služeb využilo Spojené království a Německo, naopak Australanům poskytlo nejvíce služeb Spojené království a Nizozemsko.

Austrálie své zboží nejvíce vyvážela do Spojeného království, Nizozemska, Německa, Belgie a Francie. V případě Spojeného království, Německa a Francie docházelo za období 2008 – 2010 k poklesu australského exportu zboží, avšak u zbylých dvou zemí docházelo mezi lety 2009 – 2010 ke značnému růstu. U Nizozemska tento růst činil kolem 30 % a u Belgie dokonce kolem 50 %. V průběhu pěti let (2005 – 2010) zaznamenal obchod Austrálie s Nizozemskem trend růstu o 0,5 % a u Belgie 1 %.

Vztah Belgie a Austrálie je mimo obchodní vazby silnější i díky velvyslanectví EU sídlící právě v této zemi. S Nizozemskem má Austrálie pevnou historickou vazbu datující se k roku 1972, kdy spolu tyto země podepsaly dohodu o starých holandských ztroskotaných lodích, která chrání všechny ztroskotané lodě v australských vodách starší 75 let. U západního australského pobřeží byly nalezeny 4 holandské vraky, které skýtaly bohatství ve formě mincí, předmětů z keramiky, sloní kly a vzácné i unikátní artefakty. Dohoda stanovila výbor, jehož funkcí je určit vlastníka nalezených artefaktů. Artefakty,

na něž se tato dohoda v současné době vztahuje, se nachází ve čtyřech hlavních sběrných muzeích, z nichž dvě se nachází v Austrálii a dvě v Nizozemsku [44, 34].

Co se týká importního australského obchodu, nejvíce ze zemí EU dováželo své zboží v roce 2010 Německo, Spojené království, Itálie, Francie a Švédsko. Ve sledovaném období dochází oproti předchozímu roku, tedy roku 2009, u Itálie a Švédska k nepatrnému růstu. U Švédska činil nárůst importu zboží do Austrálie o 2,1 % a u Itálie k 0,2 % nárůstu. V případě Francie, Spojeného království a Německa dochází k poklesu importu zboží do Austrálie, který však v průběhu pěti let (2005 – 2010) nebyl u Spojeného království a Francie nikterak dramatický. U Německa je však trendem v průběhu pěti let (2005 – 2010) růst importu o 4,6 %.

Právě Spojenému království a Německu, kteří jsou největšími obchodními partnery Austrálie, je věnován detailnější rozbor vzájemných vztahů, než zbylým členským zemím EU. Austrálie je se Spojeným království v tzv. Commonwealth, což znamená, že panovníkem Austrálie je britská královna. Toto členství ve Společenství národů zajišťuje Spojenému království ojedinělé pevné vazby, kterých ostatní země EU s Austrálií nikdy nemůžou dosáhnout. Obě země spojuje společná historie, kultura, instituce, jazyk a obchodní i investiční spolupráce. Formální hospodářské vztahy mezi oběma zeměmi klesly po vstupu Spojeného království do Evropského hospodářského společenství v roce 1973. Nicméně, Spojené království se i nadále řadí k největším zahraničním investorům v Australském svazu. Austrálie má se Spojeným královstvím podepsaných mnoho důležitých dvoustranných dohod týkající se oblasti daní, zdravotních služeb, kriminálního vyšetřování i migrace. Sdílí stejný pohled na zabezpečení hrozeb představované teroristickými skupinami či zbraněmi hromadného ničení, které řeší pomocí úzkého bilaterálního dialogu.

V listopadu 2008 se Austrálie připojila k britskému nově zavedenému režimu mobility mládeže. Mladí Australané v tomto režimu mohou získat (za určitých podmínek) příležitost v podobě návštěvy i práce na Britských ostrovech.

Síla australsko-britských bilaterálních vztahů je patrná z velkého počtu návštěv na vysoké úrovni v obou směrech. Při návštěvách se konzultuje a spolupracuje s širokou škálou politických otázek společného zájmu.

Pokud jde o vzájemné hospodářské a obchodní vztahy, v roce 2010 dosahoval oboustranný obchod se zbožím přes 14 mld. AUD. Nejvíce se z Austrálie do Spojeného království exportovalo zlato, uhlí a alkoholické nápoje, do Austrálie se z Britských ostrovů přivezlo nejvíce léků a osobních motorových vozidel. Celkový australský export zboží byl v roce 2010 ohodnocen na 5,8 mld. AUD a australský import britského zboží na 8 308 mil. AUD. V případě exportu australských alkoholických nápojů dominovalo tradiční australské víno. Právě vinařský průmysl se stal hlavní hnací silou současného australského obchodu se Spojeným královstvím a předčil i tradiční australské komodity, jako je vlna a železná ruda. Velká Británie je v současné době pro australské vinaře druhou největší exportní destinací (po USA).

Austrálie i Spojené království měly v případě exportu i importu roce 2010 zájem o cestovní ruch a profesionální technické a další služby pro podniky. Ve stejném sledovaném roce bylo Spojené království v Austrálii druhým největším světovým obchodním partnerem v oblasti služeb (po USA). Vývoz australských služeb na Britské ostrovy byl oceněn v roce 2010 na 4 078 mil. AUD a dovoz služeb ze Spojeného království do Austrálie byl oceněn na 4 455 mil. AUD.

Spojené království je pro Austrálii (po USA) největším zdrojem celkových zahraničních investic. V roce 2010 byly celkové britské zahraniční investice v Austrálii ohodnoceny na 473 mld. USD a celkové investice do australských zájmů na Britských ostrovech stály 192 mld. AUD. Britské firmy jsou tradičně pro Australany vyobrazeny jako atraktivní základna pro regionální operace a investice do infrastruktury, farmacie, energetiky a cestovního průmyslu.

Spojenému království jsou v Austrálii nabízeny příležitosti v oblastech vědy a techniky či v oblasti životního prostředí a zemědělství.

Dalším významným obchodním partnerem je Německo se čtvrtou největší ekonomikou na světě, kterému celosvětová hospodářská a finanční krize velice ovlivnila exportně orientovaná odvětví. Austrálie se také dotkl import zboží z Německa, mezi lety 2009 – 2010 došlo ke snížení tohoto importu na - 1,2 %, avšak pětiletým trendem od roku 2005 – 2010 je růst o 4,6 %. Nejčastějším německým zbožím směřující do Austrálie jsou osobní motorová vozidla a léky. V případě australského exportu zboží a služeb docházelo mezi lety 2009 – 2010 k růstu o 14,8 %. Nejčastějším vyváženým australským zbožím

do Německa jsou zlaté mince, uhlí a rudy drahých kovů. Mezi nejčastěji využívané služby na obou stranách Německa i Austrálie byl cestovní ruch a doprava.

Austrálie s Německem, mimo obchod, nemá ani zdaleka tak pevné vazby jako v případě Spojeného království. Německo je pro Austrálii však důležitým partnerem pro dialog a řeší spolu celou řadu multilaterálních otázek, včetně globální ekonomické krize, globální bezpečnosti, kontroly zbrojení, odzbrojení, zmírňování chudoby, reforem OSN, lidských práv, rozvojové spolupráce a klimatické změny. Obě země úzce spolupracují v OSN, G20, s Institutem pro globální zachycování a skladování uhlíku a Mezinárodní agenturou pro obnovitelnou energii. V roce 1997 obě země podepsaly Kulturní dohodu, která je zaměřená na zvýšení kulturní a akademické výměny. Prostřednictvím této dohody se značně zvýšil počet australských umělců se sídlem v Německu.

S kandidátskými zeměmi EU nemá Austrálie nikterak významný obchodní nebo partnerský vztah.

5 Závěr

Austrálie je země s velmi úspěšným a stálým hospodářstvím. Australskou silnou stránkou je velké množství nerostných surovin, dobré obchodní vztahy s asijskými státy (které v současné době zažívají obchodní expanzi), nízká míra nezaměstnanosti se silnou pracovní silou, zdravá fiskální pozice i pozitivní ekonomický výhled. Slabou stránkou australské ekonomiky je deficitní běžný účet, závislost na dovozu ropy a ropných produktů, nedostatek mezinárodní konkurenceschopnosti, silná závislost na kapitálovém zboží ze zámoří a nízká úroveň národních úspor.

Austrálie se aktivně zapojuje nejen do regionálních, ale i globálních ekonomických integrací. Angažovanost v různých seskupeních je pro Austrálii přínosem, jelikož navazuje nebo udržuje s ostatními zeměmi dobré obchodní a partnerské vztahy, což je z důvodu její geografické izolovanosti od světových trhů důležité. I když nejsou některá uskupení zřízena pro aktivní podporu obchodu, ale fungují třeba pouze jako fórum, i členství v takovéto ekonomické integraci je pro Austrálii důležité, neboť může vyjádřit své názory a ovlivnit další zúčastněné strany.

Australské firmy využívají vlivu WTO k většímu exportu a k vytváření nových a lepších pracovních míst. Zákaz diskriminace ve WTO znamená, že australské společnosti mají právo vyvážet výrobky do celého světa za stejných podmínek jako všechny ostatní členské země WTO, což je velká příležitost pro australské vývozce a důvod, proč je pro tuto zemi důležité členství v této světové organizaci.

Hlavní výhodou členství Austrálie v OECD spočívá v přístupu ke kvalitním průzkumům a statistickým i ekonomickým údajům. OECD poskytuje Austrálii nástroje, které slouží ke sledování a analýze jejich hospodářské, sociální i environmentální politiky. Austrálie má rovněž přístup k výzkumům a analýzám ze strany sekretariátu, může čerpat z cenných odborných znalostí, včetně vzájemného hodnocení.

Austrálie má silný finanční sektor, což je další důvod, proč je pro Austrálii důležité členství v G20 a podílet se na vedení, vývoji a zdokonalení finančních standardů. Skupina se zabývá intenzivním rozvojem nejhudších zemí, který je důležitý nejen pro zlepšení životní úrovně těchto zemí, ale také v dosažení udržitelného hospodářského růstu na celém

světě. Austrálie má z posunu těchto zemí prospěch v podobě většího nárůstu obchodních partnerů.

Zapojení do interregionální hospodářské integrace s názvem AANZFTA, jehož členem je Austrálie, Nový Zéland a ASEAN, posiluje ekonomické a strategické angažmá Austrálie, přináší skutečné obchodní příležitost pro australské exportéry a investory, do budoucnosti poskytuje platformu pro zajištění další liberalizace obchodu a investic a posiluje australské obchodní a investiční vztahy. Oboustranný obchod Austrálie se zeměmi ASEAN rostl v průměru o 10 % za posledních deset let, což bylo rychleji, než obchod Austrálie s některými ze svých top 10 obchodních partnerů, s výjimkou Číny.

Austrálie je zapojena i do mezikontinentální hospodářské integrace. Charakteristická svým přechodem mezi globální a regionální ekonomikou je ekonomická integrace APEC, která je zaměřena na dosažení maximální liberalizace světového obchodu. Austrálie, která je členem APEC, patří k nejaktivnějším členským zemím a doporučení této organizace používá i při prosazování svých zájmů na půdě WTO. Výsledek australského členství v APEC za posledních 10 let spočívá především v redukci dovozních tarifů a cel i otevírání nových trhů.

Postavení Austrálie v mezinárodní ekonomické integraci ovlivňují i dohody o volném obchodu s cílem podporovat volnější obchod a užší integraci mezi jejich ekonomikami. Tyto dohody mají za cíl snížit obchodní bariéry, jako jsou kvóty a tarify za dohodnutý časový rámec. Tím se zvyšuje obousměrný tok obchodu se zbožím a službami, stejně jako další investiční aktivity. Austrálie uzavřela bilaterální dohody o volném obchodu s Novým Zélandem, Singapurem, Thajskem, Spojenými státy americkými, Chile a s regionálním uskupením ASEAN. I když je Austrálie členem WTO, je pro ni uzavírání těchto obchodních dohod velice důležité vzhledem k tomu, že tempo reform obchodu prostřednictvím WTO není tak rychlé, jak by Austrálie potřebovala.

Mnohé dohody o volném obchodu podepsané Austrálií překračují pásmo volného obchodu se zbožím a přidávají se k nim i služby a investice. Příkladem překročení zóny volného obchodu je dohoda mezi Austrálií a Novým Zélandem, kdy spolu tyto země řeší širokou škálu obchodních otázek – zboží, služby, investice, harmonizace trans-tasmánských potravinářských norem, atd. Ekonomická integrace mezi Austrálií a Novým Zélandem se tak dále prohlubuje a celý proces zapadá do koncepce postupného

vytvoření jednotného trhu mezi oběma zeměmi, což je sice cíl prozatím vzdálený, nicméně reálný.

Ze zemí, se kterými Austrálie nemá podepsanou dohodu o volném obchodu, nicméně je s touto zemí v přípravném řízení, je pro Austrálii velice důležitá Čína. Austrálie hraje důležitou úlohu spolehlivého spojence USA, ale pro Austrálii nebude jednoduché balancovat mezi USA a Čínou, která je nejdůležitějším australským obchodním partnerem. Dalšími velkými regionálními hráči, se kterými hodlá Austrálie podepsat bilaterální dohody, jsou Japonsko, Indie nebo Indonésie. Cílem Austrálie ve střednědobém horizontu bude nastavit takovou zahraniční a bezpečnostní politiku, aby se připravila na tzv. asijské století. Obchodně přináší další prohloubení regionální spolupráce velké možnosti australským společnostem, zejména vstup v platnost dohody o volném obchodu s Indonésií.

Austrálie, kromě asijských a amerických zemí, spolupracuje i se zeměmi evropskými. Nejsnazší cestou hromadné kooperace s evropskými zeměmi skýtá spolupráce s Evropskou unií. Austrálie je zapojená do celé řady projektů EU, které jsou nejčastěji zaštiťovány 7. rámcovým programem. Austrálie se k červenci 2010 účastnila 74 projektů RP7, patří mezi ně např. prevence rakoviny, budoucnost internetu nebo udržitelné zemědělství. Austrálie s EU jedná i za pomoci SVVTS, jež je hlavním mechanismem pro nastavení této dvoustranné kooperace v oblasti výzkumu a monitorovací spolupráce.

Z obchodního hlediska byla v roce 2010 Evropská unie pro Austrálii, po seskupení APEC, OECD a ASEAN 10, dalším důležitým ekonomickým integračním seskupením, se kterým Austrálie nejvíce obchoduje. Ve stejném roce předstihly EU ještě dvě země - Čína a Japonsko. Vzhledem k poznamenané Evropě globální krizí a rozkvětu Asie, ji v budoucnu jistě rychle předčí i Korea a Indie. EU je pro Austrálii významným importérem, neboť v roce 2010 tvořila 19 % celkového světového importu zboží i služeb směřujícího do Austrálie. Avšak ani v tomto případě nelze do budoucna předpokládat růst, neboť oproti předchozím letům byl zaznamenán pokles. I zde je na vině krize, která způsobila oslabení aktivit některých významných firem expandujících své zboží a služby do Austrálie.

Ze zemí EU v roce 2010 nejvíce australských služeb využilo Spojené království a Německo, naopak Australanům poskytlo nejvíce služeb Spojené království a Nizozemsko.

Samozřejmě nejpevnější vazbu má Austrálie ze členů EU se Spojeným královstvím, což je dáno také členstvím v Commonwealth. Tato vazba je nejen historická, ale je podpořena i vzájemným partnerstvím a obchodem. Formální hospodářské vztahy mezi oběma zeměmi však klesly po vstupu Spojeného království do Evropského hospodářského společenství v roce 1973.

Austrálie má se Spojeným královstvím podepsaných mnoho důležitých dvoustranných dohod týkající se oblasti daní, zdravotních služeb, kriminálního vyšetřování i migrace. Sdílí stejný pohled na zabezpečení hrozeb představované teroristickými skupinami či zbraněmi hromadného ničení, které řeší pomocí úzkého bilaterálního dialogu.

Vinařský průmysl se stal hlavní hnací silou současného australského obchodu se Spojeným královstvím a předčil i tradiční australské komodity, jako je vlna a železná ruda. Spojené království je v současné době pro australské vinaře druhou největší exportní destinací (po USA). V roce 2010 bylo Spojené království pro Austrálii druhým největším světovým obchodním partnerem v oblasti služeb i druhým největším zdrojem celkových zahraničních investic v Austrálii. Mezi sektory, které nabízejí hlavní oblasti příležitostí pro britské podniky, patří např.: věda a inovace, hornictví a minerály, biotechnologie, agrobyznys, životního prostředí, spotřebitelské služby a vzdělávání.

S Německem nepojí Austrálii tak pevné partnerské vazby, ale o to více je vztah podpořen obchodními vztahy. Německo je pro Austrálii 6. největším zdrojem dováženého zboží a největším zdrojem dovozů z Evropy. Německo je zařazeno jako 18. největší exportní trh australského zboží.

Úplným závěrem lze říci, že Austrálie je poměrně aktivní zemí v mezinárodní ekonomické integraci, neboť nejen, že spolupracuje s ekonomickými integracemi, ve kterých nemá status členské země, ale získala i členství v rozmanitých ekonomických integracích nejen regionálních, ale i globálních. Postavení Austrálie na mezinárodním poli je podpořeno zejména silnou a stabilní ekonomikou, která jí dává možnost vlivnějšího hlasu ve světě a společně s dalšími největšími ekonomikami světa i příležitost ovlivnit globální záležitosti. Austrálie se uvědomuje, že nejlepším strategickým krokem, který může podniknout, je soustředit se na utužování a navazování bližších vztahů s asijskými zeměmi, které povedou k ještě silnějšímu postavení Austrálie v mezinárodní ekonomické integraci.

Seznam použité literatury

KNIŽNÍ ZDROJE:

- [1] BALDWIN, Richard a WYPLOSZ Charles. *Ekonomie evropské integrace*. 1. vyd. Praha: Grada, 2008. 475 s. ISBN 978-80-247-1807-1.
- [2] CIHELKOVÁ, Eva a kol. *Regionalismus a multilateralismus*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010. 374 s. ISBN 978-80-7400-196-3.
- [3] CIHELKOVÁ, Eva a kol. *Světová ekonomika - základní rysy a tendence vývoje*. 2. vyd. Praha: Oeconomica, 2004. 258 s. ISBN 80-245-0687-4.
- [4] CIHELKOVÁ, Eva a kol. *Světová ekonomika, regiony a integrace*. 1. vyd. Praha: Grada, 2002. 244 s. ISBN 80-247-0193-6.
- [5] KAŇA, Radomír. *Evropská unie A*. 1. vyd. Ostrava: VŠB- Technická univerzita Ostrava, 2007, 161 s. ISBN 9788024814124.
- [6] KONEČNÝ, Bronislav a SOJKA, Milan. *Malá encyklopedie moderní ekonomie*. 1. vyd. Praha: Libri, 1996. 270 s. ISBN 80-85983-05-2.
- [7] SCOLLAY, Robert; FINDLAY, Christopher a KAUFMANN, Uwe. *Australia New Zealand closer economic relations trade agreement (ANZCERTA) and regional integration*. Singapore: ISEAS, 2011. 116 s. ISBN 978-981-4279-98-7.
- [8] ŠANC, David. *Politický systém Austrálie. In Commonwealth*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2007, 32-60 s. ISBN: 978-80-7380-078-9.
- [9] VLČEK, Josef a kol. *Ekonomie a ekonomika*. 2. vyd. Praha: ASPI Publishing, s. r. o., 2003. 512 s. ISBN 80-86395-46-4.
- [10] ŽALOUDEK, Karel. *Encyklopedie politiky*. 2. vyd. Praha: Libri, 1999. 559 s. ISBN 80-85983-75-3.

ELEKTRONICKÉ ZDROJE:

- [11] AANZFTA. *Description of AANZFTA* [online]. 2010, [cit. 2011-04-02]. Dostupné z: <http://aanzfta.asean.org/index.php?page=description-of-aanzfta>
- [12] AANZFTA. *Key Outcomes for ASEAN* [online]. 2011, [cit. 2011-04-12]. Dostupné z: <http://aanzfta.asean.org/index.php?page=key-features-benefits>
- [13] AANZFTA. *Key statistics on AANZ* [online]. 2010, [cit. 2011-03-05]. Dostupné z: <http://aanzfta.asean.org/index.php?page=key-statistics-on-aanz>
- [14] ANÁLISIS CON INFORMACIÓN DE FUENTE ABIERTA. *Comparativo de grupos de países y grandes países* [online]. 2011, [cit. 2012-04-17]. Dostupné z: http://osanalisis.blogspot.com/2011_04_01_archive.html
- [15] APEC. *Asia-Pacific Economic Cooperation* [online]. 2011, [cit. 2011-03-08]. Dostupné z: <http://www.apec.org/>
- [16] AUSTRALDE. *Australia New Zealand Closer Economic Agreement (ANZCERTA)* [online]. 2011, [cit. 2011-04-15]. Dostupné z: <http://www.austrade.gov.au/ANZCERTA/default.aspx>
- [17] AUSTRALIA – EUROPEAN UNION. *S&T Cooperation Roadmap 2010 – 2012 – Research and Innovation Priorities* [online]. [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/research/iscp/pdf/australia_ec_roadmap_2010-2012.pdf
- [18] AUSTRALIAN BUREAU OF STATISTICS. *Australian Demographic Statistics* [online]. 2011, [cit. 2011-04-15]. Dostupné z: <http://www.abs.gov.au/ausstats/abs@.nsf/mf/3101.0>
- [19] AUSTRALIAN BUREAU OF STATISTICS. *Year Book Australia* [online]. 2002, [cit. 2011-04-03]. Dostupné z: <http://www.abs.gov.au/Ausstats/abs%40.nsf/94713ad445ff1425ca25682000192af2/B60CA256B3500035CA2?opendocument>

- [20] AUSTRALIAN DEPARTMENT OF FOREIGN AFFAIRS AND TRADE. *Thailand-Australia Free Trade Agreement (TAFTA): Guide to the Provisions of the Thailand-Australia Free Trade Agreement* [online]. 2010, [cit. 2011-04-26]. Dostupné z: <http://www.dfat.gov.au/fta/tafta/index.html>

- [21] AUSTRALIAN EMBASSY AND MISSION TO THE EU. *Relations with the EU* [online]. 2008, [cit. 2012-02-15]. Dostupné z: <http://www.belgium.embassy.gov.au/bsls/relations.html>

- [22] AUSTRALIAN GOVERNMENT - DEPARTMENT OF FOREIGN AFFAIRS AND TRADE. *Australia in Brief: Australia - an overview - Department of Foreign Affairs and Trade* [online]. 2012, [cit. 2012-04-02]. Dostupné z: <http://www.dfat.gov.au/aib/overview.html>

- [23] AUSTRALIAN GOVERNMENT - DEPARTMENT OF FOREIGN AFFAIRS AND TRADE. *About Australia: Our currency* [online]. 2009, [cit. 2011-04-13]. Dostupné z: <http://www.dfat.gov.au/facts/currency.html>

- [24] AUSTRALIAN GOVERNMENT - DEPARTMENT OF FOREIGN AFFAIRS AND TRADE. *AANZFTA - Fast Facts* [online]. [cit. 2012-02-12]. Dostupné z: <http://www.dfat.gov.au/fta/aanzfta/fast-facts.html>

- [25] AUSTRALIAN GOVERNMENT - DEPARTMENT OF FOREIGN AFFAIRS AND TRADE. *Australia-New Zealand Closer Economic Relations Trade Agreement* [online]. 2011, [cit. 2012-02-13]. Dostupné z: <http://www.dfat.gov.au/fta/anzcerta/index.html>

- [26] AUSTRALIAN GOVERNMENT - DEPARTMENT OF FOREIGN AFFAIRS AND TRADE. *Australia-United States Free Trade Agreement* [online]. 2011, [cit. 2012-01-16]. Dostupné z: <http://www.dfat.gov.au/fta/ausfta/index.html>

- [27] AUSTRALIAN GOVERNMENT - DEPARTMENT OF FOREIGN AFFAIRS AND TRADE. *Australia-European Union Partnership Framework* [online]. [cit. 2012-02-18]. Dostupné z: http://www.dfat.gov.au/geo/european_union/australia_partnership_framework.html

- [28] AUSTRALIAN GOVERNMENT - DEPARTMENT OF FOREIGN AFFAIRS AND TRADE. *European Union* [online]. 2011, [cit. 2012-02-16]. Dostupné z: http://www.dfat.gov.au/geo/european_union/index.html
- [29] AUSTRALIAN GOVERNMENT - DEPARTMENT OF FOREIGN AFFAIRS AND TRADE. *Germany country brief* [online]. 2011, [cit. 2012-02-16]. Dostupné z: http://www.dfat.gov.au/geo/germany/germany_brief.html
- [30] AUSTRALIAN GOVERNMENT - DEPARTMENT OF FOREIGN AFFAIRS AND TRADE. *People's Republic of China* [online]. 2011, [cit. 2011-04-19]. Dostupné z: <http://www.dfat.gov.au/geo/china/index.html>
- [31] AUSTRALIAN GOVERNMENT - DEPARTMENT OF FOREIGN AFFAIRS AND TRADE. *Singapore country brief* [online]. 2012, [cit. 2012-04-13]. Dostupné z: http://www.dfat.gov.au/geo/singapore/singapore_country_brief.html
- [32] AUSTRALIAN GOVERNMENT - DEPARTMENT OF FOREIGN AFFAIRS AND TRADE. *United Kingdom country brief* [online]. 2012, [cit. 2012-04-10]. Dostupné z: http://www.dfat.gov.au/geo/united_kingdom/united_kingdom_brief.html
- [33] AUSTRALIAN GOVERNMENT - DEPARTMENT OF FOREIGN AFFAIRS AND TRADE. *Publications* [online]. 2012. [cit. 2012-02-15]. Dostupné z: <http://www.dfat.gov.au/publications/index.html>
- [34] AUSTRALIAN GOVERNMENT - DEPARTMENT OF FOREIGN AFFAIRS AND TRADE. *Australia's trade with the European Union* [online]. 2010, [cit. 2012-01-15] Dostupné z: http://www.dfat.gov.au/publications/stats-pubs/trade_eu.html
- [35] AUSTRALIAN GOVERNMENT - DEPARTMENT OF FOREIGN AFFAIRS AND TRADE. *The G20 (The Group of Twenty Finance Ministers and Central Bank Governors)* [online]. 2012, [cit. 2012-01-12]. Dostupné z: <http://www.dfat.gov.au/trade/g20/index.html>

- [36] AUSTRALIAN GOVERNMENT - DEPARTMENT OF FOREIGN AFFAIRS AND TRADE. *Australia and WTO dispute settlement* [online]. [cit. 2012-01-13]. Dostupné z: http://www.dfat.gov.au/trade/negotiations/wto_disputes.html
- [37] AUSTRALIAN GOVERNMENT - DEPARTMENT OF FOREIGN AFFAIRS AND TRADE. *Fact sheet – Australia* [online]. 2011, [cit. 2012-02-18]. Dostupné z: www.dfat.gov.au/geo/fs/aust.pdf
- [38] AUSTRALIAN GOVERNMENT - DEPARTMENT OF FOREIGN AFFAIRS AND TRADE. *Fact sheet – Chile* [online]. 2011, [cit. 2011-04-15]. Dostupné z: www.dfat.gov.au/geo/fs/chle.pdf
- [39] AUSTRALIAN GOVERNMENT - DEPARTMENT OF FOREIGN AFFAIRS AND TRADE. *Fact sheet – New Zealand* [online]. 2011, [cit. 2011-04-18]. Dostupné z: www.dfat.gov.au/geo/fs/nz.pdf
- [40] AUSTRALIAN GOVERNMENT - DEPARTMENT OF FOREIGN AFFAIRS AND TRADE. *Fact sheet – Singapore* [online]. 2011, [cit. 2011-04-14]. Dostupné z: www.dfat.gov.au/geo/fs/sing.pdf
- [41] AUSTRALIAN GOVERNMENT - DEPARTMENT OF FOREIGN AFFAIRS AND TRADE. *Fact sheet – Thailand* [online]. 2011, [cit. 2011-04-02]. Dostupné z: www.dfat.gov.au/geo/fs/thai.pdf
- [42] AUSTRALIAN GOVERNMENT - DEPARTMENT OF FOREIGN AFFAIRS AND TRADE. *Fact sheet – USA* [online]. 2011, [cit. 2011-04-08]. Dostupné z: www.dfat.gov.au/geo/fs/usa.pdf
- [43] AUSTRALIAN GOVERNMENT - DEPARTMENT OF FOREIGN AFFAIRS AND TRADE. *Composition of trade Australia* [online]. 2010, [cit. 2011-04-17]. Dostupné z: www.dfat.gov.au/publications/stats-pubs/cot-cy-2010.pdf
- [44] AUSTRALIAN GOVERNMENT - DEPARTMENT OF SUSTAINABILITY, ENVIRONMENT, WATER, POPULATION AND COMMUNITIES. *Australia and the Netherlands Concerning Old Dutch Shipwrecks* [online]. 2010, [cit. 2012-

- 02-10]. Dostupné z: <http://www.environment.gov.au/heritage/shipwrecks/international/ancods.html>
- [45] AUSTRALIAN GOVERNMENT. *Informace o Austrálii* [online]. 2006, [cit. 2011-04-23]. Dostupné z: <http://www.austrade.com.cz/o-australii>
- [46] AUSTRALIAN GOVERNMENT. *State and territory government* [online]. [cit. 2012-04-13]. Dostupné z: <http://australia.gov.au/about-australia/our-government/state-and-territory-government#Territorygovernment>
- [47] AUSTRALIAN GOVERNMENT. *Youth Allowance parental income test* [online]. 2011, [cit. 2011-04-28]. Dostupný z: http://www.centrelink.gov.au/internet/internet.nsf/payments/parent_income_iat.htm
- [48] AUSTRALIAN PERMANENT MISSION AND CONSULATE-GENERAL. *WTO* [online]. [cit. 2012-01-06]. Dostupné z: <http://www.geneva.mission.gov.au/gene/relations.html>
- [49] AUSTRÁLIE. *Demografie, národ a kultura Austrálie* [online]. [cit. 2012-03-18]. Dostupné z: <http://australie.kvalitne.cz/narod.html>
- [50] BBCCZECH. *Za co utrací Evropská unie* [online]. 2003, [cit. 2012-03-28]. Dostupné z: http://www.bbc.co.uk/czech/specials/173_euro_cash/page5.shtml
- [51] BYDŽOVSKÁ, Marie. *Vnější ekonomické vztahy* [online]. [cit. 2011-03-20]. Dostupné z: <http://www.euroskop.cz/8894/sekce/vnejsi-ekonomicke-vztahy/>
- [52] BYZNYS.IHNED.CZ. *Podle G20 se světová ekonomika dostane z recese koncem příštího roku* [online]. 2009, [cit. 2011-04-18]. Dostupné z: <http://ekonomika.ihned.cz/c1-36541010-podle-g20-se-svetova-ekonomika-dostane-z-recese-koncem-pristiho-roku>
- [53] CIA WORLD FACTBOOK. *Australia Economy 2012* [online]. 2012, [cit. 2012-01-22]. Dostupné z: http://www.theodora.com/wfbcurrent/australia/australia_economy.html

- [54] CIA.GOV. *The World Factbook* [online]. 2012, [cit. 2012-04-11]. Dostupné z: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/us.html>
- [55] COMMONWEALTH SECRETARIAT. *Member States* [online]. [cit. 2011—04-15]. Dostupné z: <http://www.thecommonwealth.org/Internal/191086/142227/members/>
- [56] DEPARTMENT OF AGRICULTURE, FISHERIES AND FORESTRY. *Australia - New Zealand Closer Economic Relations Trade Agreement* [online]. 2011, [cit. 2011-03-18]. Dostupné z: <http://www.daff.gov.au/market-access-trade/fta/anzcerta>
- [57] DEPARTMENT OF FOREIGN AFFAIRS AND TRADE. *APEC 2010 – Bogor Goals* [online]. 2010, [cit. 2011-04-08]. Dostupné z: <http://www.dfat.gov.au/publications/trade/APEC-2010-Bogor-Goals.html>
- [58] DEPARTMENT OF FOREIGN AFFAIRS, REPUBLIC OF SOUTH AFRICA. *Indian Ocean Rim Association for Regional Cooperation (IOR-ARC)* [online] 2004, [cit. 2012-03-18]. Dostupný z: <http://www.dfa.gov.za/foreign/Multilateral/inter/iorarc.htm>
- [59] ECONOMY WATCH. *Australia Economic Forecast* [online]. 2010, [cit. 2011-04-13]. Dostupné z: http://www.economywatch.com/world_economy/australia/economic-forecast.html
- [60] EURACTIV.CZ. *EU podepsala nové partnerství s Austrálií* [online]. 2008, [cit. 2012-02-10]. Dostupné z: <http://www.euractiv.cz/vnejsi-vztahy/clanek/eu-podepsala-nove-partnerstvi-s-australii>
- [61] EUROPA. *Základní informace o Evropské unii* [online]. [cit. 2012-03-06]. Dostupné z: http://europa.eu/about-eu/basic-information/index_cs.htm
- [62] EUROPEAN COMMISSION. *Trade: Australia (Bilateral relations)* [online]. 2011, [cit. 2012-03-05]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/trade/creating-opportunities/bilateral-relations/countries/australia/>

- [63] EUROPEAN UNION - EEAS (EUROPEAN EXTERNAL ACTION SERVICE). *Australia* [online]. [cit. 2012-02-10]. Dostupné z: http://eeas.europa.eu/australia/index_en.htm
- [64] G20 – G8. *Meeting of Finance Ministers and Central bank Governors, Washington DC, 14-15 April 2011 : final communiqué* [online]. 2011, [cit. 2011-04-08]. Dostupné z: <http://www.g20-g8.com/g8-g20/g20/english/for-the-press/news-releases/meeting-of-finance-ministers-and-central-bank.1104.html>
- [65] GOAUSTRALIA. *Australia Facts* [online]. 2012, [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <http://goaustralia.about.com/od/discoveraustralia/a/bigisland.htm>
- [66] HISTORY OF NATIONS. *History of Australia* [online]. 2004, [cit. 2011-03-25]. Dostupné z: <http://www.historyofnations.net/oceania/australia.html>
- [67] I CESTOVÁNÍ. *Stručná historie Austrálie* [online]. 2009, [cit. 2011-03-28]. Dostupné z: <http://www.i-cestovani.com/strucna-historie-australie-120>
- [68] IDNES.CZ. *Austrálie měla poprvé silnější dolar než Američané* [online]. 2010, [cit. 2012-03-05]. Dostupné z: http://ekonomika.idnes.cz/australie-mela-poprve-silnejsi-dolar-nez-americane-f86-/eko-zahranicni.aspx?c=A101018_143830_eko-zahranicni_fih
- [69] IMF.ORG. *World Economic Outlook Database September 2011* [online]. 2011, [cit. 2012-02-13]. Dostupné z: <http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2011/02/weodata/weorept.aspx?>
- [70] IOR-ARC - INDIAN OCEAN RIM ASSOCIATION FOR REGIONAL COOPERATION. *Action Plan* [online]. 2012, [cit. 2012-02-16]. Dostupné z: <http://www.iorarc.org/about-us/action-plan.aspx>
- [71] IOR-ARC - INDIAN OCEAN RIM ASSOCIATION FOR REGIONAL COOPERATION. *Principles* [online]. 2012, [cit. 2012-03-18]. Dostupné z: <http://www.iorarc.org/about-us/how-ior-arc-operates/principles.aspx>
- [72] LNĚNIČKA, Libor. *Mezinárodní organizace a integrační procesy ve světě* [online]. 2011, [cit. 2012-03-06]. Dostupné z:

<http://is.muni.cz/do/rect/el/estud/pedf/js11/geo/web/pages/mezinarodni-organizace-integracni-procesy.html>

- [73] MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Austrálie* [online]. [cit. 2012-01-11]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/australie_a_oceanie/australie/index.html
- [74] NZ MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS AND TRADE. *Australia and New Zealand Closer Economic Relations* [online]. 2011, [cit. 2011-04-18]. Dostupné z: <http://mfat.govt.nz/Trade-and-Economic-Relations/2-Trade-Relationships-and-Agreements/Australia/index.php>
- [75] OECD. *Economic Survey of Australia* [online]. 2010, [cit. 2011-04-06]. Dostupné z: http://www.oecd.org/document/37/0,3746,en_33873108_33873229_46255013_1_1_1_1,00.html.
- [76] OECD.ORG. *Australia and the OECD* [online]. [cit. 2012-02-07]. Dostupné z: http://www.oecd.org/document/55/0,3746,en_33873108_33873229_34364279_1_1_1_1,00.html
- [77] OECD.ORG. *Convention on the Organisation for Economic Co-operation and Development* [online]. [cit. 2012-02-06]. Dostupné z: http://www.oecd.org/document/7/0,3746,en_33873108_33873229_1915847_1_1_1_1,00.html#Article2
- [78] OECD.ORG. *Employment Outlook 2011 – How does Australia Compare?* [online]. 2011, [cit. 2012-03-14]. Dostupné z: www.oecd.org/dataoecd/8/40/48683362.pdf
- [79] PARLIAMENT OF AUSTRALIA. *Home* [online]. 2012, [cit. 2012-01-07]. Dostupné z: <http://www.aph.gov.au/>
- [80] PATRIA.CZ. *Detail kurzu USD/AUD* [online]. 2012, [cit. 2012-02-14]. Dostupné z: <http://www.patria.cz/CurrenciesRates/USD/AUD/detail.aspx>

- [81] REDIFF.COM BUSINESS. *World's top 10 currencies* [online]. 2009, [cit. 2012-03-18]. Dostupné z: <http://business.rediff.com/slide-show/2009/sep/11/slide-show-1-worlds-top-10-currencies.htm>
- [82] RESERVE BANK OF AUSTRALIA. *Inflation Target* [online]. 2011, [cit. 2012-02-13]. Dostupné z: <http://www.rba.gov.au/inflation/inflation-target.html>
- [83] RESERVE BANK OF AUSTRALIA. *Media Release-Statement by Glenn Stevens, Governor: Monetary Policy Decision* [online]. 2011, [cit. 2012-02-17]. Dostupné z: <http://www.rba.gov.au/media-releases/2011/mr-11-28.html>
- [84] SEEBYSEEING. *Map of Australia* [online]. 2007, [cit. 2011-04-20]. Dostupné z: <http://map-of-australia.seebyseeing.net/>
- [85] SMH.COM. *Economic Irrationalism* [online]. 2012, [cit. 2012-01-11]. Dostupné z: <http://www.smh.com.au/opinion/politics/our-economic-irrationalism-20120312-1uwde.html>
- [86] SOUTH AMERICA NEWS. *Three Latin American countries participate in APEC Summit* [online]. 2010, [cit. 2012-04-17]. Dostupné z: <http://blogsouthamericanews.blogspot.com/2010/11/three-latin-american-countries.html>
- [87] STATE.GOV. *Australia* [online]. 2012, [cit. 2012-01-05]. Dostupné z: <http://www.state.gov/r/pa/ei/bgn/2698.htm>
- [88] STATE.GOV. *New Zealand* [online]. 2012, [2012-02-16]. Dostupné z: <http://www.state.gov/r/pa/ei/bgn/35852.htm>
- [89] THE WORLD BANK. *Thailand Overview* [online]. 2012, [cit. 2012-02-26]. Dostupné z: <http://www.worldbank.org/en/country/thailand/overview>
- [90] TRADINGECONOMICS.COM. *Australia GDP Growth Rate* [online]. 2012, [cit. 2012-01-06]. Dostupné z: <http://www.tradingeconomics.com/australia/gdp-growth>

- [91] TRADINGECONOMICS.COM. *Interest Rate, List by Country* [online]. 2012, [cit. 2012-01-07]. Dostupné z: <http://www.tradingeconomics.com/interest-rates-list-by-country>

- [92] TRADINGECONOMICS.COM. *Unemployment Rates, List by Country* [online]. 2012, [cit. 2012-01-23]. Dostupné z: <http://www.tradingeconomics.com/unemployment-rates-list-by-country>

- [93] WORKPERMIT.COM. *Australia Skilled Immigration Points Calculator* [online]. 2012, [cit. 2012-02-01]. Dostupné z: http://www.workpermit.com/australia/point_calculator.htm

- [94] WORKPERMIT.COM. *New Australian immigration points test in July 2011* [online]. 2010, [cit. 2012-02-01]. Dostupné z: <http://www.workpermit.com/news/2010-11-12/australia/new-australian-immigration-points-test-july-2011.htm>

- [95] WORLD TRADE ORGANIZATION (WTO). *Australia — Measures Affecting the Importation of Apples from New Zealand* [online]. 2010, [cit. 2011-03-28]. Dostupné z: http://www.wto.org/english/tratop_e/dispu_e/cases_e/ds367_e.html

- [96] ZROSTLÍK, David. Volební systém Austrálie na příkladu parlamentních voleb v roce 2007. *E-polis.cz* [online], 27. říjen 2008, [cit. 2011-03-20]. ISSN 1801-1438. Dostupné z: <http://www.e-polis.cz/komparace/317-volebni-system-australie-na-prikladu-parlamentnich-voleb-v-roce-2007.html>

Seznam grafů

- Graf 2.1:** Rozložení obyvatelstva dle států v červnu 2011
- Graf 2.2:** Vývoj nezaměstnanosti v Austrálii za období 2007 – 2011 (v %)
- Graf 2.3:** Vývoj základní úrokové sazby za leden 2004 – leden 2010 (v %)
- Graf 2.4:** Tempo růstu HDP za období 2006 – 2011 (v %)
- Graf 2.5:** Inflace v Austrálii za období 2006 – 2011 (v %)
- Graf 2.6:** Srovnání míry nezaměstnanosti v Austrálii a průměru zemí OECD (v %)
- Graf 2.7:** Saldo běžného účtu za období 2006 – 2011 (v %)
- Graf 2.8:** Hlavní zboží australského exportu za období 2008 - 2010 (v mil. AUD)
- Graf 2.9:** Hlavní služby australského exportu v období 2008 – 2010 (v mil. AUD)
- Graf 2.10:** Hlavní exportní trhy Austrálie v období 2008 – 2010 (v mil. AUD)
- Graf 2.11:** Hlavní zboží australského importu v období 2008 - 2010 (v mil. AUD)
- Graf 2.12:** Hlavní služby australského importu v období 2008 – 2010 (v mil. AUD)
- Graf 2.13:** Hlavní importní trhy Austrálie v období 2008 – 2010 (v mil. AUD)
- Graf 3.1:** Hrubý domácí produkt v běžných cenách sdružení AANZFTA za období 2004 – 2009 (v mld. USD)
- Graf 3.2:** Růst reálného HDP v budoucím sdružení AANZFTA před platností dohody za období 2004 – 2009 (v %)
- Graf 3.3:** Přímé zahraniční investice v ASEAN z Austrálie a Nového Zélandu v období 2004 – 2008 (v mil. USD)
- Graf 3.4:** Obchod ASEAN se zbožím s AANZ v období 2004 – 2009 (v mil. USD)
- Graf 3.5:** Změny v globálním obchodu APEC v průmyslových a dobrovolných ekonomikách v období 1994 – 2009 (v USD)
- Graf 3.6:** Reálné HDP na obyvatele v APEC ve vybraných průmyslově vyspělých ekonomikách za rok 1994 a 2008 (v mld. USD)

Seznam tabulek

Tab. 2.1:	Vývoj HDP za období 2006 – 2011 (v USD)
Tab. 2.2:	Saldo běžného účtu za období 2006 – 2011 (v mil. USD)
Tab. 2.3:	Hlavní zboží australského exportu v období 2008 – 2010 (mil. AUD)
Tab. 2.4:	Export zboží a služeb dle trhů za období 2008 – 2010 (v mil. AUD)
Tab. 2.5:	Hlavní zboží australského importu v období 2008 – 2010 (v mil. AUD)
Tab. 2.6:	Import zboží a služeb dle trhů v období 2008 – 2010 (v mil. AUD)
Tab. 3.1:	Klíčová fakta sporu
Tab. 3.2:	Ekonomické ukazatele Nového Zélandu za období 2006 – 2011
Tab. 3.3:	Obchod se zbožím mezi Austrálií a Novým Zélandem v období 2010 - 2011
Tab. 3.4:	Ekonomické ukazatele Thajska za období 2006 – 2011
Tab. 3.5:	Obchod se zbožím mezi Austrálií a Thajskem v období 2010 – 2011
Tab. 3.6:	Ekonomické ukazatele Singapuru za období 2006 – 2011
Tab. 3.7:	Obchod se zbožím mezi Austrálií a Singapurem v období 2010 - 2011
Tab. 3.8:	Ekonomické ukazatele Chile za období 2006 – 2011
Tab. 3.9:	Obchod se zbožím mezi Austrálií a Chile v období 2010 - 2011
Tab. 3.10:	Ekonomické ukazatele USA za období 2008 – 2011
Tab. 3.11:	Obchod se zbožím mezi Austrálií a USA v období 2010 – 2011
Tab. 4.1:	Ekonomické ukazatele EU za období 2006 – 2011
Tab. 4.2:	Projekty minulých rámcových programů pro výzkum a technologický rozvoj, na nichž spolupracovala Austrálie
Tab. 4.3:	Obchod se zbožím mezi Austrálií a Evropskou unií za rok 2010
Tab. 4.4:	Ekonomické ukazatele Spojeného království za období 2006 – 2011
Tab. 4.5:	Obchod se zbožím mezi Austrálií a Spojeným královstvím za rok 2010
Tab. 4.6:	Obchod se službami mezi Austrálií a Spojeným královstvím za rok 2010

- Tab. 4.7:** Poskytnuté investice mezi Austrálií a Spojeným královstvím za rok 2010
- Tab. 4.8:** Ekonomické ukazatele Německa za období 2006 – 2011
- Tab. 4.9:** Obchod se zbožím mezi Austrálií a Německem za rok 2010
- Tab. 4.10:** Obchod se službami mezi Austrálií a Německem za rok 2010
- Tab. 4.11:** Poskytnuté investice mezi Austrálií a Německem za rok 2010

Seznam zkratek

AANZ	Austrálie a Nový Zéland
AANZFTA	Dohoda ASEAN-Austrálie-Nový Zéland o oblasti volného obchodu
ANZCERTA	Bližší ekonomická dohoda mezi Austrálií a Novým Zélandem
APEC	Asijsko – pacifického ekonomického uskupení
ASEAN	Seskupení národů jihovýchodní Asie
atd.	a tak dále
AUD	Australský dolar
AUKMIN	Bilaterální fórum pro konzultaci týkající se zahraniční politiky, obrany a zpravodajských záležitostí
COST	Evropská spolupráce ve vědě a technice
EU	Evropské unie
G20	Skupina největších ekonomik světa
GATT	Všeobecná dohoda o obchodu a clech
HDP	Hrubý domácí produkt
IOR – ARC	Sdružení pobřežních států Indického oceánu pro regionální spolupráci
M-14	M-7 + Indonésie, Malajsie, Srí Lanka, Jemen, Tanzanie, Madagaskar a Mozambik
M-7	Seskupení Austrálie, Indie, Keni, Mauriciu, Ománu, Singapuru a Jihoafrické republiky
MEI	Mezinárodní ekonomická integrace
mil.	milión
mld.	miliarda
MMF	Mezinárodní měnový fond
např.	například

NATO	Severoatlantická aliance
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OSN	Organizace spojených národů
pb	procentní bod
PICTA	Obchodní dohoda tichomořských ostrovních zemí
PIF	Fórum tichomořských ostrovů
RBA	Reserve bank of Australia
RP4	4. rámcový program
RP5	5. rámcový program
RP6	6. rámcový program
RP7	7. rámcový program
SVVTS	Smíšený výbor pro vědecko-technickou spolupráci
TAFTA	Dohoda o volném obchodu mezi Austrálií a Thajskem
USA	Spojené státy americké
USD	Americký dolar
WTO	Světová obchodní organizace

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 27. dubna 2012

.....
Bc. Denisa Doleželová

Seznam příloh

Příloha č. 1: Členové Commonwealth

Příloha č. 2: Mapa administrativního členění Austrálie

Příloha č. 3: Vybrané ukazatele G20

Příloha č. 4: Členské země ASEAN

Příloha č. 5: Členské země APEC

Příloha č. 6: Australská účast na 7. rámcovém programu*

Příloha č. 7: Export australského zboží do zemí EU v období 2008 – 2010 (v mil. AUD)

Příloha č. 8: Import zboží ze zemí EU do Austrálie v období 2008 – 2010 (v mil. AUD)

Příloha č. 9: Export australských služeb do zemí EU v období 2008 – 2010 (v mil. AUD)

Příloha č. 10: Import služeb ze zemí EU do Austrálie v období 2008 – 2010 (v mil. AUD)